

Sotenäs 2025: socioekonomiska resultat, utmaningar och prioriteringar inom Symbioscentrum/SIRR

Författare: Omar Younes

Forskningspraktikant

Mastersprogrammet i arbetsintegrerade politiska studier vid Högskolan Väst, i
samarbete med
Symbioscentrum

Sammanfattning

I den här rapporten analyseras den socioekonomiska situationen i Sotenäs kommun, med särskild jämförelse med Lysekils kommun. Syftet är att ge en samlad och praktiskt användbar översikt som kan ligga till grund för strategiska beslut inom kommunal utveckling, Sotenäs Symbioscentrum och Societal Impact Hub West. Rapporten ska också bidra till SIRR-samarbetets arbete med att stärka attraktiva och resilienta landsbygds- och kustkommuner.

Analysen fokuserar på fyra huvudområden: befolkning och demografi, bostadsmarknad och hushållsekonomi, utbildningsnivå samt arbetsmarknad och näringsliv. Underlaget består främst av senast tillgänglig officiell statistik från SCB och UKÄ, kompletterad med material från Sotenäs Symbioscentrum och Interreg North Sea SIRR. Data har hämtats i huvudsak för perioden 2010–2024 där det varit möjligt, kompletterad med de senaste tillgängliga uppgifterna för 2025 i de fall statistiken publicerats (ibland preliminärt), och presenteras i tabeller och diagram med tillhörande tolkningar i en sammanhängande analysdel (SCB, 2010–2024; UKÄ, 2018–2024; Sotenäs Symbioscentrum, 2021; Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Resultaten visar att både Sotenäs och Lysekil präglas av en åldrande befolkning, svag ungdomsnettoinflyttning och tydliga säsongsmönster som påverkar både bostadsmarknad och arbetsmarknad. Sotenäs har relativt hög förvärvsfrekvens, låg arbetslöshet och ett starkt företagande, där tillverkningsindustri och marin livsmedelsindustri spelar en central roll. Bostadsbeståndet domineras av småhus och äganderätter, och prisnivåerna är höga i attraktiva kustlägen. Det gör det svårt för yngre hushåll och nyckelkompetenser att etablera sig. Lysekil delar många av dessa drag men skiljer sig delvis i näringslivsstruktur och i hur platsberättelser och lokal stolthet används i utvecklingsarbetet (SCB, 2010–2024; Sotenäs Symbioscentrum, 2021; Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Utifrån analysen formuleras fyra övergripande strategiska prioriteringar. För det första behövs en långsiktig kompetensförsörjningsstrategi som knyter ihop utbildning, praktik och rekrytering med den marina industrin, turismen och gröna omställningsnäringar. För det andra behöver bostadsutbudet breddas, både vad gäller prisnivåer och upplåtelseformer, för att underlätta inflyttning av unga familjer och ny personal. För det tredje krävs satsningar på mobilitet och infrastruktur för att underlätta pendling, minska säsongstryck och knyta kommunen närmare den regionala arbetsmarknaden. För det fjärde rekommenderas att befintliga multi-helix-arenor, såsom Hub West och SIRR, används mer systematiskt för att engagera deltidsboende och återkommande besökare och på sikt göra det mer attraktivt att bli permanentboende. Detta kan ske genom riktad platsmarknadsföring, delaktighetsprocesser och “storymaking” som stärker den lokala attraktionskraften (Interreg North Sea/SIRR, 2025; Sotenäs Symbioscentrum, 2021). Tillsammans pekar dessa prioriteringar ut en möjlig väg mot ökad attraktivitet, en stabilare skattebas och en mer hållbar tillväxt i ett kust- och landsbygdsperspektiv.

Sammanfattning	2
1. Inledning	5
2. Bakgrund	6
3. Syfte och fokusområde	8
4. Metod	9
4.1 Datainsamling	9
4.2 Jämförelsekommun	9
4.3 Kvalitativa inslag	10
4.4 Analytiskt ramverk	10
5. Befolkning och demografi	10
5.1 Befolkningsutveckling	11
5.2 Åldersstruktur	13
5.3 Demografiska utmaningar och möjligheter	23
5.4 Medborgarskap	28
6. Boende och hushåll	31
6.1 Hushåll med barn efter yngsta barns ålder	33
6.2 Bostadsbestånd	35
6.3 Fritidshus	38
6.4 Bostadspriser	40
7. Hushållsekonomi	41
7.1 Medianinkomst	42
7.2 Låg/Hög ekonomisk standard (0–19, 20–64, 65+)	44
7.3 Inkomst efter utbildningsnivå, och kön.	45
7.4 Utrikes födda – vistelsetid	47
8. Bidragsförsörjning	48
9. Utbildning	52
9.1 Ansökan till Högskola	56
10. Arbetsmarknad och näringsliv	60
10.1 Utrikes födda – Förvärvsfrekvens och åldersstruktur	62
10.2 Arbetskraftens åldersstruktur	63
10.3 Arbetsmarknad och näringsliv i Sotenäs och Lysekil	65
10.4 Pendling och lokala arbetsmarknader	67
10.5 Företagande och entreprenörskap	71
10.6 Lokalt entreprenörskap och framtida behov.	72

11. Analys	73
12. Utmaningar och behov	77
Referenslista	82

1. Inledning

En uppdaterad socioekonomisk analys av Sotenäs kommun presenteras i denna rapport. Den tar sin utgångspunkt i den studie som Högskolan Väst genomförde tillsammans med Sotenäs Symbioscentrum 2022 (Sotenäs kommun, 2022), men bygger vidare med ny statistik, en fördjupad jämförelse med Lysekils kommun och erfarenheter från pågående utvecklingsinitiativ. Ambitionen är att ge en så aktuell och nyanserad bild som möjligt av kommunens socioekonomiska situation fram till 2025 och att peka på de faktorer som kan antas påverka utvecklingen framåt.

Sotenäs är en liten kustkommun med starka näringar inom fiskförädling, turism och småföretagande (Sotenäs Symbioscentrum, 2020). Samtidigt präglas kommunen av en åldrande befolkning och en tydlig utflyttning bland unga vuxna. Bostadsmarknaden domineras av småhus och äganderätter, ofta i attraktiva lägen, och prisnivåerna gör det svårt för yngre hushåll och nyinflyttade att etablera sig (SCB, 2021). Det påverkar både möjligheterna att rekrytera arbetskraft och att upprätthålla service, välfärd och lokalt föreningsliv. Frågor om integration, bostadsförsörjning och kompetensförsörjning blir därför centrala för kommunens fortsatta utveckling.

Sedan 2022 har Sotenäs deltagit i EU:s Interreg-projekt SIRR – *All on board in rural societies for a fair future* (Interreg North Sea Region, 2025) och arbetat vidare med etableringen av Societal Impact Hub West. Dessa satsningar har stärkt kommunens roll som testmiljö för hållbar omställning och lyft fram värdet av samverkan mellan kommun, företag, civilsamhälle och akademi kring innovation, cirkulär ekonomi och social hållbarhet (Sotenäs

Symbioscentrum, 2021). För att sätta Sotenäs utveckling i ett regionalt sammanhang jämförs kommunen i denna rapport särskilt med Lysekil, som har liknande geografiska och näringsmässiga villkor.

En övergripande fråga som löper genom rapporten är därför hur en liten kustkommun som Sotenäs kan förena behovet av inflyttning och långsiktig kompetensförsörjning med målet om en socialt och ekologiskt hållbar omställning.

Rapporten är tänkt att stödja både strategiska beslut och det praktiska utvecklingsarbetet i kommunen, men också att bidra till kunskapsuppbyggnad om små kommuners villkor i den gröna omställningen. Det följande kapitlet ger en bakgrund till Sotenäs utveckling och de ramar som sätter förutsättningarna för kommunens framtid.

2. Bakgrund

Sotenäs är en kommun i Västra Götalands län som ligger på västkusten av landet. Sotenäs kommun består av sex tätorter: Bovallstrand, Hovenäset, Hunnebostrand, Malmön, Smögen och Väjern, tillsammans med landsbygdsområdena Askum och Tossene. Cirka 9 100 människor bodde i kommunen 2020 (SCB, 2021). Den senaste statistiken från SCB visar att under det första halvåret 2025 bodde 9 069 människor i kommunen (SCB, 2025). Trots sin lilla befolkning är Sotenäs känt för sin blomstrande fiskeindustri och Smögenbryggan, som har präglat kustsamhällena i många år (Sotenäs Symbioscentrum, 2020).

En stor utmaning för Sverige och det globala samhället är att vända sig mot hållbar utveckling. Enligt FN:s globala mål i Agenda 2030 och EU:s gröna giv måste ekonomiska, sociala och ekologiska aspekter införlivas i lokal utvecklingspolitik (FN, 2015; Europeiska

kommissionen, 2019). I Sotenäs har strävan efter industriell symbios och social symbios lett till skapandet av Sotenäs Symbioscentrum (Sotenäs Symbioscentrum, 2021). Som uttalat av Symbioscentrum:

”Arbetet på Sotenäs Symbioscentrum sker i enlighet med vår grundlag: Det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer (Regeringsformen, 1 kap. Statsskickets grunder, 2 §). Industriell och social symbios ger både sociala, miljömässiga och ekonomiska vinster, därför har vi på Sotenäs Symbioscentrum valt att satsa på detta.” (Sotenäs Symbioscentrum, 2021).

Symbioscentrum fungerar som en plattform där offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle, och akademi kan samarbeta för att utveckla cirkulära lösningar. Industriell symbios innebär att restprodukter från en verksamhet kan användas som resurser i en annan verksamhet, vilket skapar både ekonomiska och miljömässiga vinster (Chertow, 2000). Människan ses som en resurs i social symbios och utgår från att samarbete, kunskapsutbyte och socialt kapital är avgörande för hållbar utveckling på lång sikt (Sotenäs Symbioscentrum, 2021).

Särskilt intressant är projektets lokala omständigheter. Sotenäs är en liten kommun med få resurser, men den har en stark tradition av entreprenörskap och samarbete, vilket har gjort den till en framstående aktör inom maritima näringar, cirkulär ekonomi och hållbar innovation. Dessutom har deltagande i EU:s Interreg-projekt SIRR All on board in rural societies for a fair future, där Sotenäs är en central partner – förstärkt kommunens position.

För att förstärka analysens regionala perspektiv jämförs Sotenäs i denna rapport särskilt med Lysekils kommun, som delar liknande geografiska och näringsmässiga förutsättningar.

Denna rapport har därför både en lokal och en global bakgrund. På lokal nivå innebär det att analysera befolkningsutvecklingen, arbetsmarknadens utveckling, hur bostadsförhållandena är och andra socioekonomiska faktorer som påverkar en kommuns framtid. Detta kommer att

placera Sotenäs i ett bredare globalt sammanhang av miljö, hållbarhet och social sammanhållning (UNDP, 2020). Samspelet mellan dessa synpunkter är grunden för den fortsatta analysen.

3. Syfte och fokusområde

Analys och utvärdering av Sotenäs humankapital är avgörande för att stärka kommunens sociala sammanhållning. En uppdaterad socioekonomisk analys, som bygger vidare på den tidigare studien från 2022, fördjupar förståelsen av lokala förutsättningar och kan bidra till att identifiera aktuella problem, behov och utvecklingsmöjligheter.

Syftet med denna rapport är därför att sammanställa en bred variation av socioekonomiska faktorer för att beskriva Sotenäs nuvarande situation och utvecklingsutsikter fram till 2025. Rapporten bygger på både kvantitativa och kvalitativa data, bland annat från SCB (2025), samt erfarenheter från utvecklingsprojekt såsom EU:s Interreg SIRR och etableringen av Societal Impact Hub West (Interreg North Sea Region, 2025).

Sotenäs placeras i en regional kontext genom en jämförelse med Lysekil, som har liknande geografiska, ekonomiska och demografiska förutsättningar. Genom denna jämförelse blir det möjligt att identifiera både gemensamma utmaningar och de unika styrkor som särskiljer kommunerna.

Målet är inte att lösa enskilda frågor, utan att ge en översiktlig och nyanserad bild av Sotenäs socioekonomiska struktur. Denna helhetsbild är avsedd att fungera som underlag för strategiska beslut, lokalt utvecklingsarbete och fortsatt forskning om små kustkommuners bidrag till den gröna omställningen.

4. Metod

Den socioekonomiska analys som genomfördes 2022 av Högskolan Väst i samarbete med Sotenäs Symbioscentrum utgör grunden för denna rapport. Uppdateringen använder kvantitativa och kvalitativa angreppssätt för att skapa en bred och nyanserad förståelse av Sotenäs socioekonomiska utveckling fram till 2025.

4.1 Datainsamling

Statistiska underlag har främst hämtats från Statistiska centralbyrån (SCB), och omfattar i huvudsak perioden 2010–2024, men för vissa indikatorer används den period som finns tillgänglig i källorna, inklusive uppgifter för 2025 när dessa publicerats (ibland preliminära) (SCB, 2025). Detta omfattar förändringar i befolkningen, sysselsättning, utbildningsnivåer, inkomster och bostadsmarknaden. Som ett resultat har tidigare siffror från 2021 uppdaterats för att reflektera den senaste utvecklingen i kommunen. Statistiken presenteras både i tabeller och grafer för att tydliggöra utvecklingen över tid och underlätta jämförelser mellan kommunerna. Urvalet av socioekonomiska variabler baseras på tillgänglighet och relevans. Där fullständig tidsserie inte har funnits tillgänglig har rapporten utgått från den senast publicerade statistiken.

4.2 Jämförelsekommun

Lysekils kommun används som jämförelse för att placera Sotenäs i ett regionalt sammanhang. Valet av Lysekil grundas på att båda kommunerna är kustkommuner med liknande demografi, geografi och näringsliv. Jämförelsen gör det möjligt att identifiera både gemensamma utmaningar och unika styrkor som särskiljer kommunerna.

4.3 Kvalitativa inslag

Utöver de statistiska underlagen har analysen kompletterats med erfarenheter från utvecklingsprojekt. Dessa inkluderar EU:s Interreg-projekt SIRR – All on board in rural societies for a fair future (Interreg North Sea Region, 2025) och etableringen av Societal Impact Hub West. Dessa initiativ bidrar med viktiga insikter om samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle och akademi i arbetet för hållbar utveckling.

4.4 Analytiskt ramverk

Analysen omfattar fyra huvuddomäner: demografi, bostadsmarknad och hushållsekonomi, utbildning, arbetsmarknad/näringsliv. Inom demografi belyses befolkningsnivåer, åldersstruktur samt in- och utflyttning. Bostadsdelen behandlar bostadsbestånd, upplåtelseformer och prisutveckling. Hushållsekonomin omfattar inkomster, bidragsförsörjning och försörjningskvot. Utbildningsdelen tar upp utbildningsnivåer och övergångar till högskola. Arbetsmarknadsavsnittet analyserar förvärvsgrad, arbetslöshet, pendling, branschstruktur och företagande. Jämförelsen görs mellan Sotenäs och Lysekil för att identifiera gemensamma mönster och särskiljande drag i två närliggande kustkommuner.

5. Befolkning och demografi

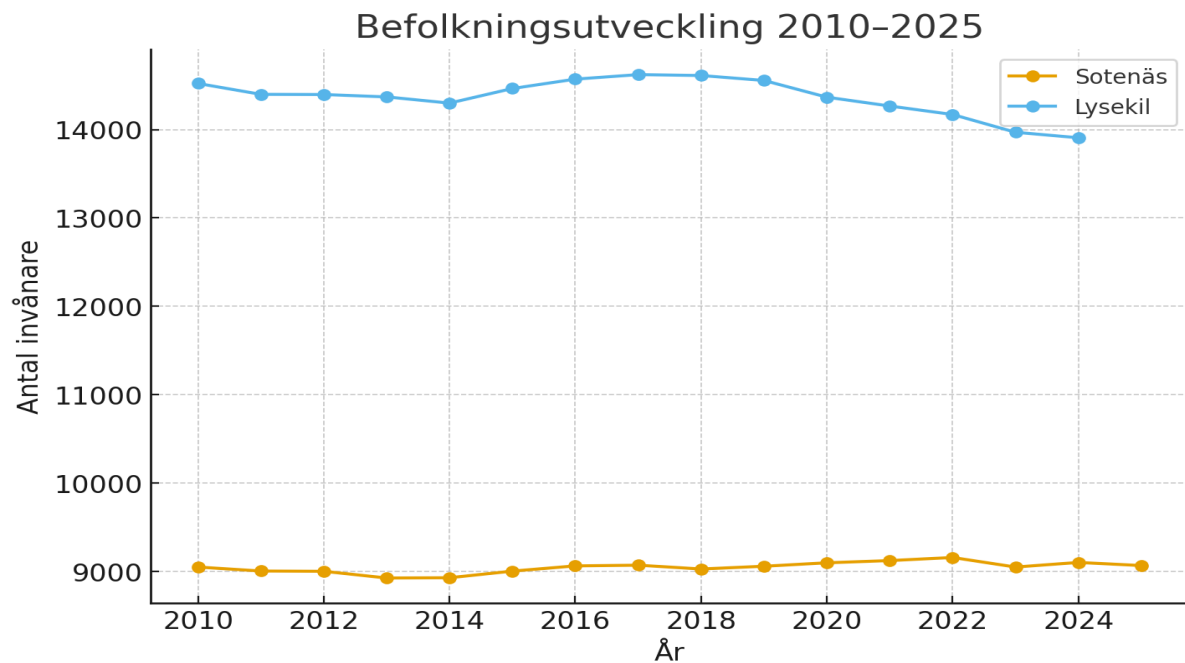
Detta kapitel presenterar Sotenäs kommuns statistiska resultat i jämförelse med Lysekils kommun. Resultaten är baserade på uppdaterad statistik från SCB fram till 2025 och, i vissa fall, kompletteras med kvalitativa data från pågående utvecklingsinitiativ. För att få en bättre förståelse för Sotenäs socioekonomiska utveckling i ett regionalt sammanhang görs presentationen både över tid och mellan kommunerna.

För att göra materialet tydligare används inte bara text utan även visuella diagram och tabeller som visar jämförelser och trender. Avsnittet inleds med befolkningsstruktur och

befolkningsutveckling. Därefter går vi igenom bostadssituationen och hushållsekonomin. Sedan flyttas fokus till utbildningsnivå, arbetsmarknad och kompetensförsörjning. Därefter följer en analys av arbetsliv, företag och företagande. Slutligen ger demokratisk delaktighet en bättre bild av kommunens sociala och politiska miljö.

5.1 Befolkningsutveckling

År 2020 hade Sotenäs kommun cirka 9 100 invånare (SCB, 2021). Befolkningen minskade något till 9 069 under första halvåret 2025 (SCB, 2025). Den långsiktiga trenden är en svagt nedåtgående befolkningsutveckling. Lysekils kommun hade 14 366 invånare år 2020 och 13 907 invånare år 2024, vilket innebär en tydlig nedgång under perioden (SCB, 2025). Denna utveckling är särskilt relevant eftersom en liten befolkningsbas gör både arbetsmarknad och välfärdssystem mer sårbara. Inflyttning och kompetensförsörjning blir därför avgörande för att upprätthålla livskraften i båda kommunerna. Preliminära siffror för juli 2025 visar att nedgången fortsätter i båda kommunerna, om än i långsam takt. Dessa siffror är ännu inte helårsbaserade, men de bekräftar trenden med ett fortsatt befolkningsminskande mönster (SCB, 2025).

Figur 1. Befolkningsutveckling i Sotenäs och Lysekil 2010–2025.

Figuren visar den långsiktiga utvecklingen av folkmängden i de två kommunerna. Sotenäs har haft en relativt stabil befolkning runt 9 000 invånare, medan Lysekil har minskat från drygt 14 300 invånare år 2020 till under 14 000 invånare år 2024. Preliminära siffror för juli 2025 bekräftar den negativa trenden i båda kommunerna.

Procentuell befolkningsförändring i Sotenäs och Lysekils kommun 2010–2025

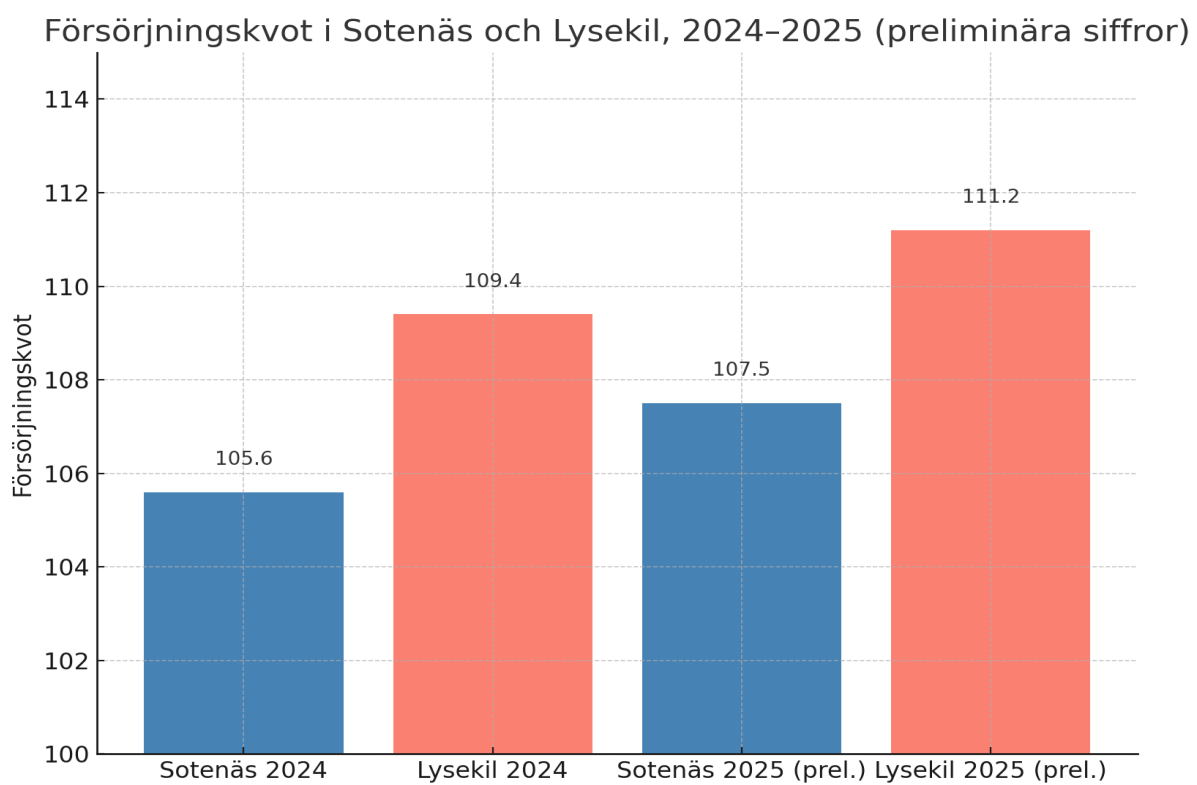
Figur 2. Befolkningsförändring i procent, Sotenäs och Lysekil 2010–2025

Den procentuella utvecklingen bekräftar bilden av en gradvis nedåtgående trend. Sotenäs har haft små variationer, ofta nära noll, vilket indikerar stabilitet snarare än tillväxt. Lysekil har däremot upplevt tydligare procentuella nedgångar de senaste åren, vilket tyder på att kommunens demografiska utmaningar är mer omfattande (SCB, 2025).

5.2 Åldersstruktur

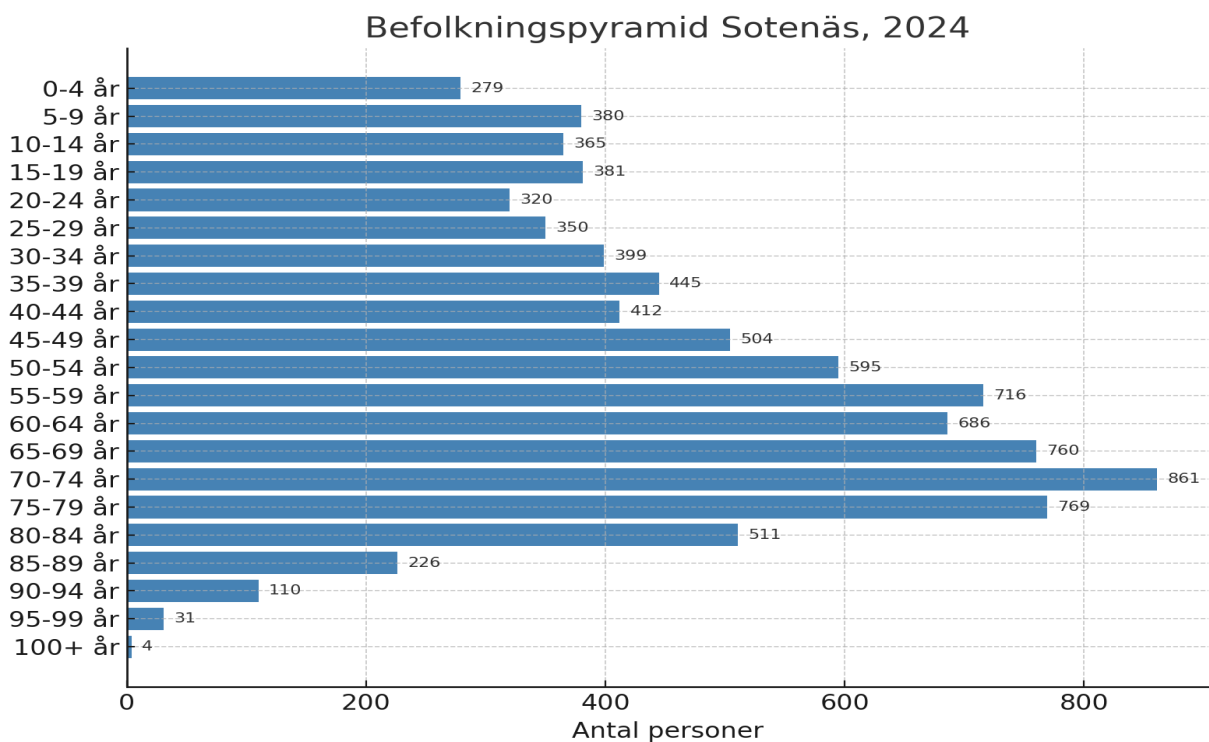
En betydande andel av befolkningen i Sotenäs är äldre. År 2024 var 3 272 personer, motsvarande drygt en tredjedel av invånarna, 65 år eller äldre. Samtidigt uppgick antalet barn och unga (0–19 år) till 1 405 personer, vilket är en mindre andel än riksgenomsnittet (SCB, 2025). Lysekils kommun uppvisar ett liknande mönster: 4 627 personer i åldern 65 år eller äldre och 2 639 barn och unga år 2024.

Försörjningskvoten, som anger hur många personer i åldrarna 0–19 och 65+ som ska försörjas av 100 personer i arbetsför ålder (20–64 år), uppgick 2024 till 105,6 i Sotenäs och 109,4 i Lysekil (SCB, 2025). Detta innebär att det i båda kommunerna finns fler personer utanför än inom arbetsför ålder – en nivå som ligger betydligt högre än rikets genomsnitt. Denna höga kvot innebär ett påtagligt tryck på kommunala resurser och den lokala arbetsmarknaden, och förstärker behovet av att attrahera yngre invånare, nyinflyttade familjer och arbetskraft med rätt kompetens. Preliminära siffror för juli 2025 visar att utvecklingen är i stort sett oförändrad, med försörjningskvoter på 107,5 i Sotenäs och 111,2 i Lysekil. Detta bekräftar den långsiktiga trenden, men helårssiffror för 2025 saknas ännu (SCB, 2025).

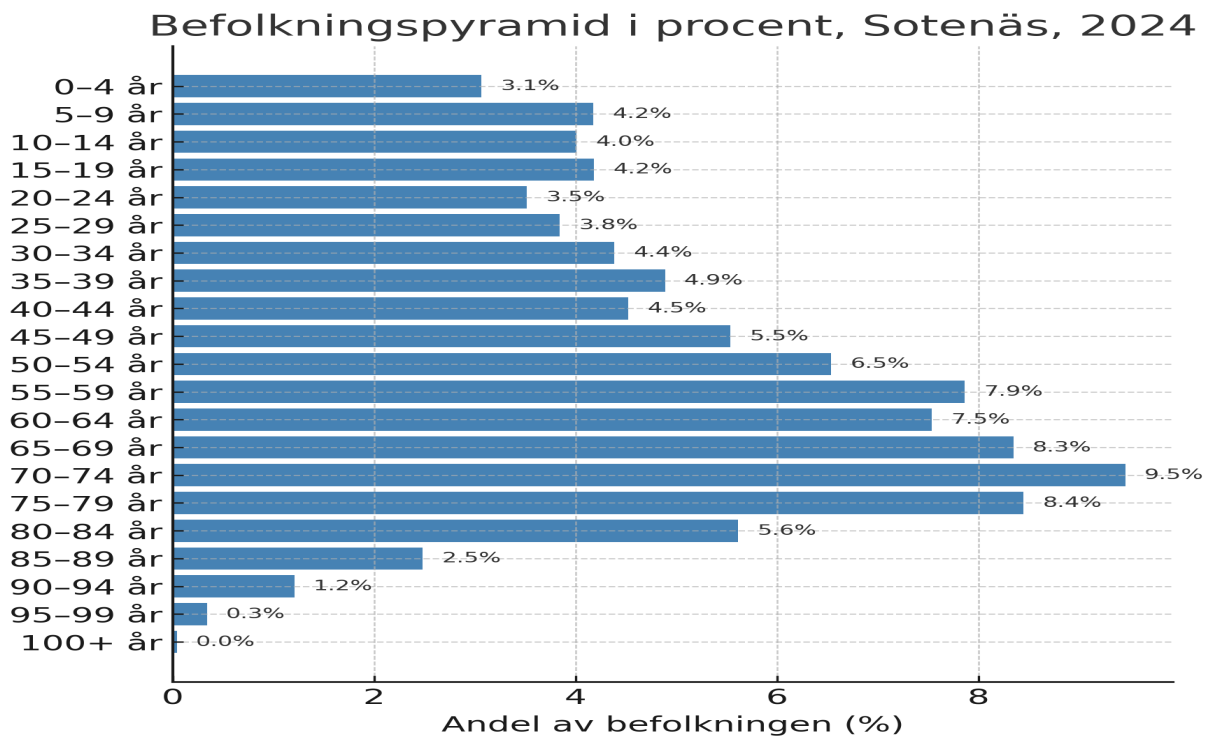
Figur 3. Försörjningskvot i Sotenäs och Lysekils kommun 2024 samt preliminära siffror för juli 2025 (SCB, 2025).

Diagrammet visar att båda kommunerna har en hög försörjningskvot jämfört med rikets genomsnitt. År 2024 låg kvoten på 105,6 i Sotenäs och 109,4 i Lysekil, vilket innebär att antalet personer i icke arbetsför ålder överstiger dem i arbetsför ålder. Preliminära siffror för juli 2025 visar att kvoten har stigit ytterligare till 107,5 respektive 111,2, vilket bekräftar trenden mot en fortsatt ökad försörjningsbörda.

Figur 4. Befolkningspyramid i antal, Sotenäs kommun 2024.

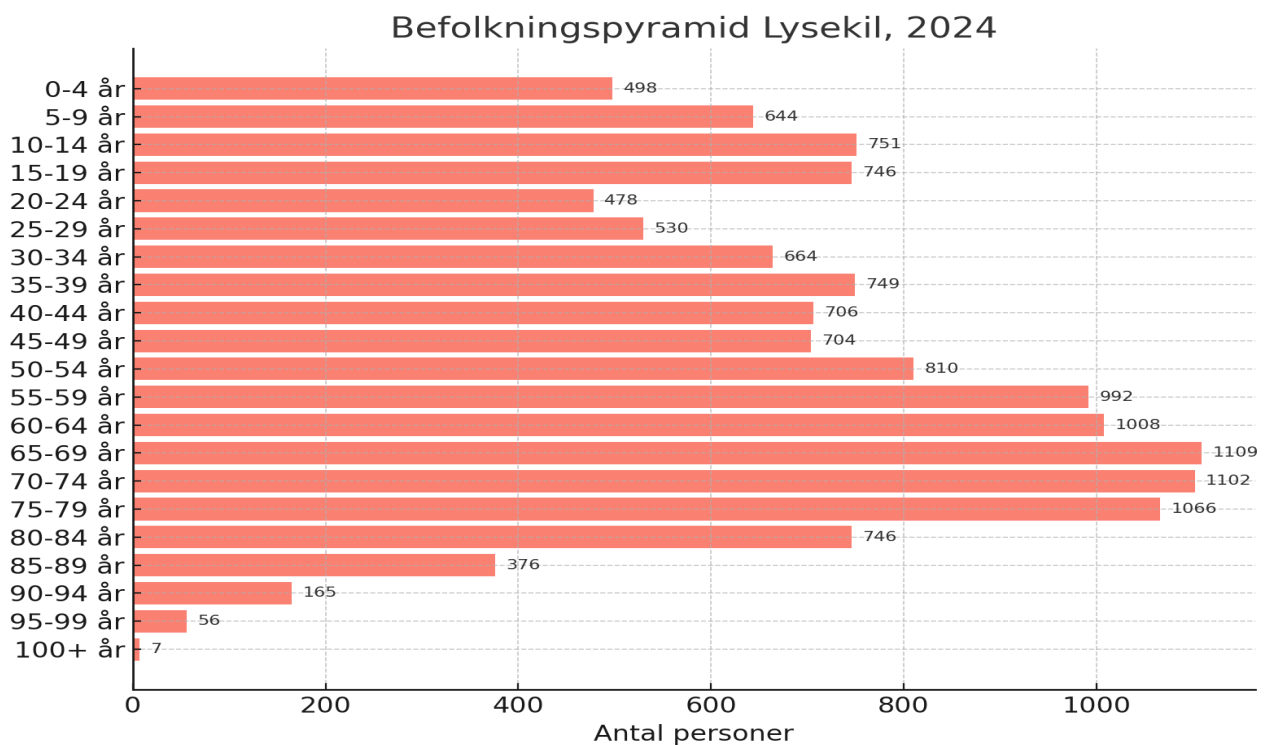
Figuren visar hur befolkningen fördelar sig mellan olika åldersgrupper i absoluta tal. Den stora andelen äldre framträder tydligt, medan de yngre åldersgrupperna är relativt små.

Figur 5. Befolkningspyramid i procent, Sotenäs kommun 2024.

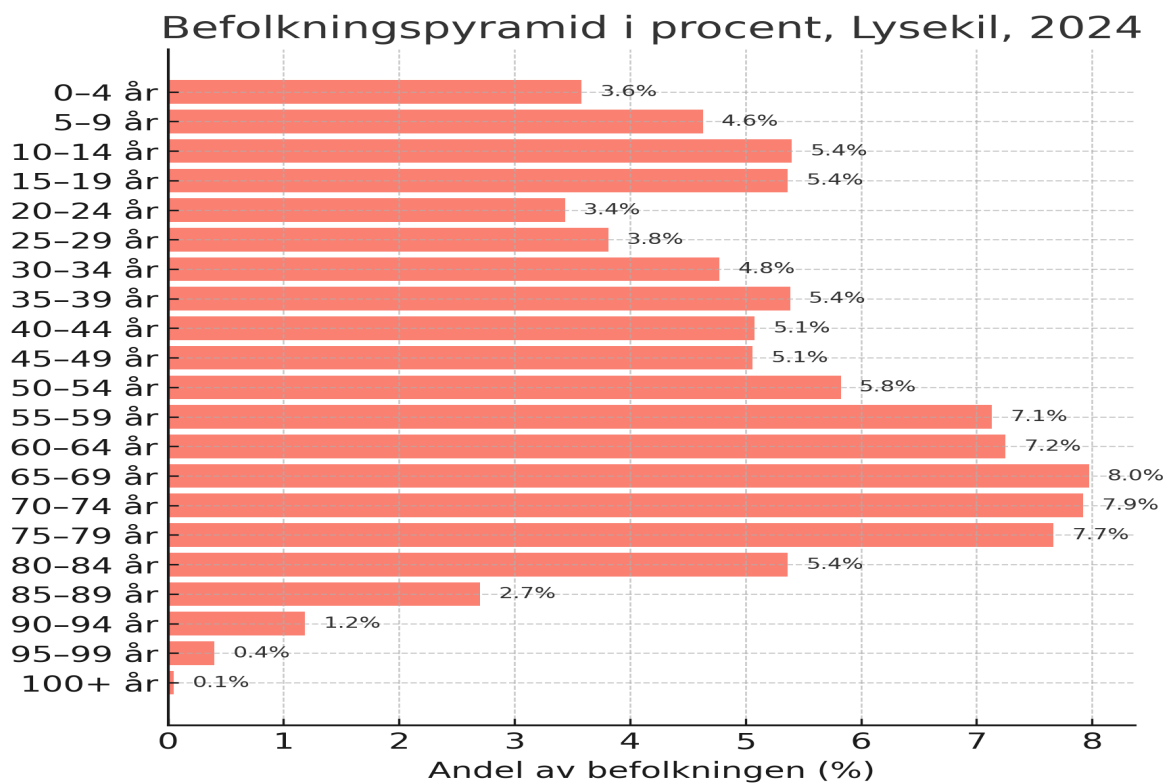
Befolkningspyramiden i procent bekräftar den skeva åldersfördelningen och gör det möjligt att jämföra med andra kommuner oberoende av storlek. Andelen 65 år och äldre är betydligt

större än andelen barn och unga.

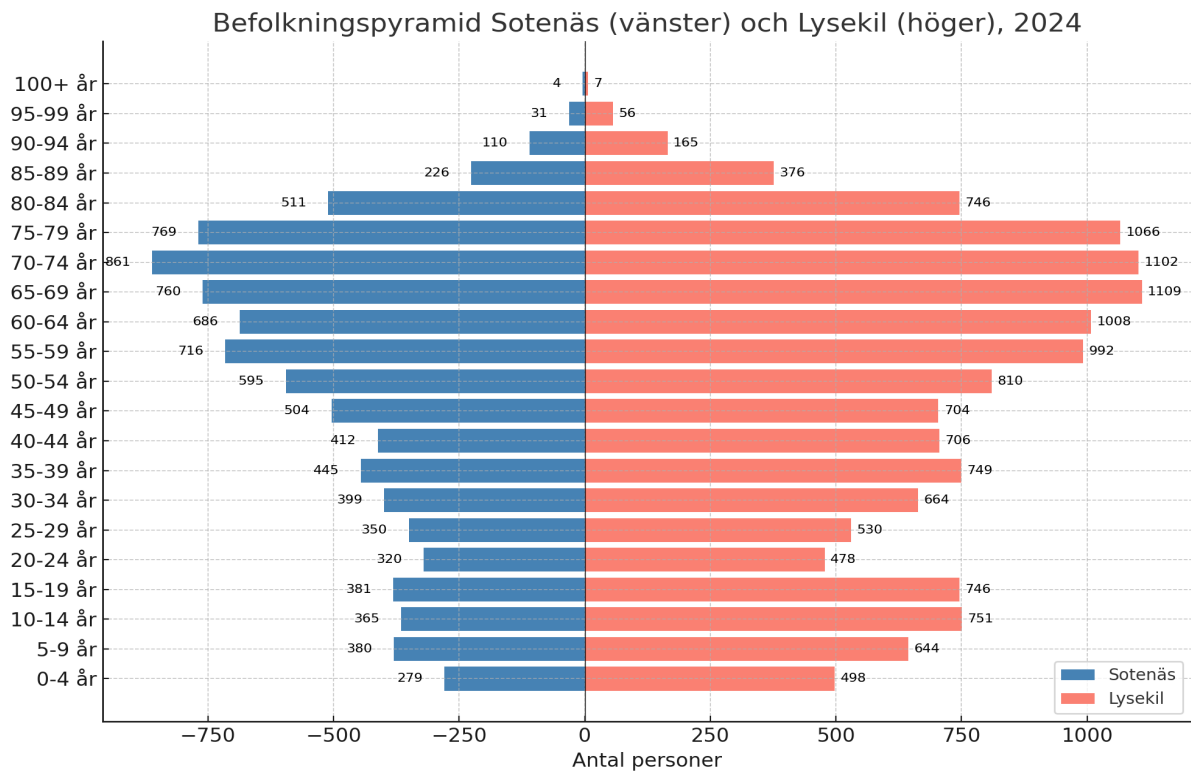
Figur 6. Befolkningspyramid i antal, Lysekils kommun 2024.

Figuren visar Lysekils åldersstruktur i absoluta tal. Liksom i Sotenäs dominerar de äldre åldersgrupperna, även om skillnaderna mellan grupperna är något mindre markerade.

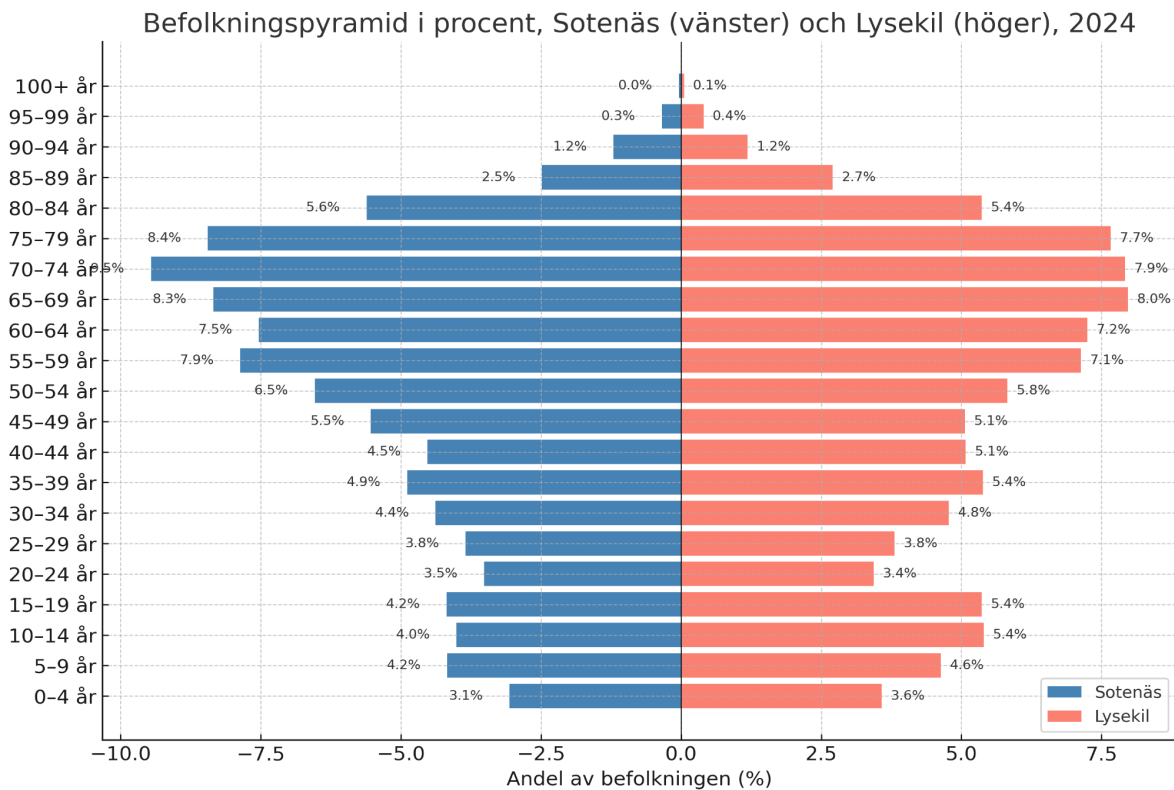
Figur 7. Befolkningspyramid i procent, Lysekils kommun 2024.

I procent framträder samma mönster som i Sotenäs: en tydlig tyngdpunkt i de äldre åldrarna och en relativt liten andel yngre vuxna. Jämfört med Sotenäs är andelen i åldrarna 20–39 något större.

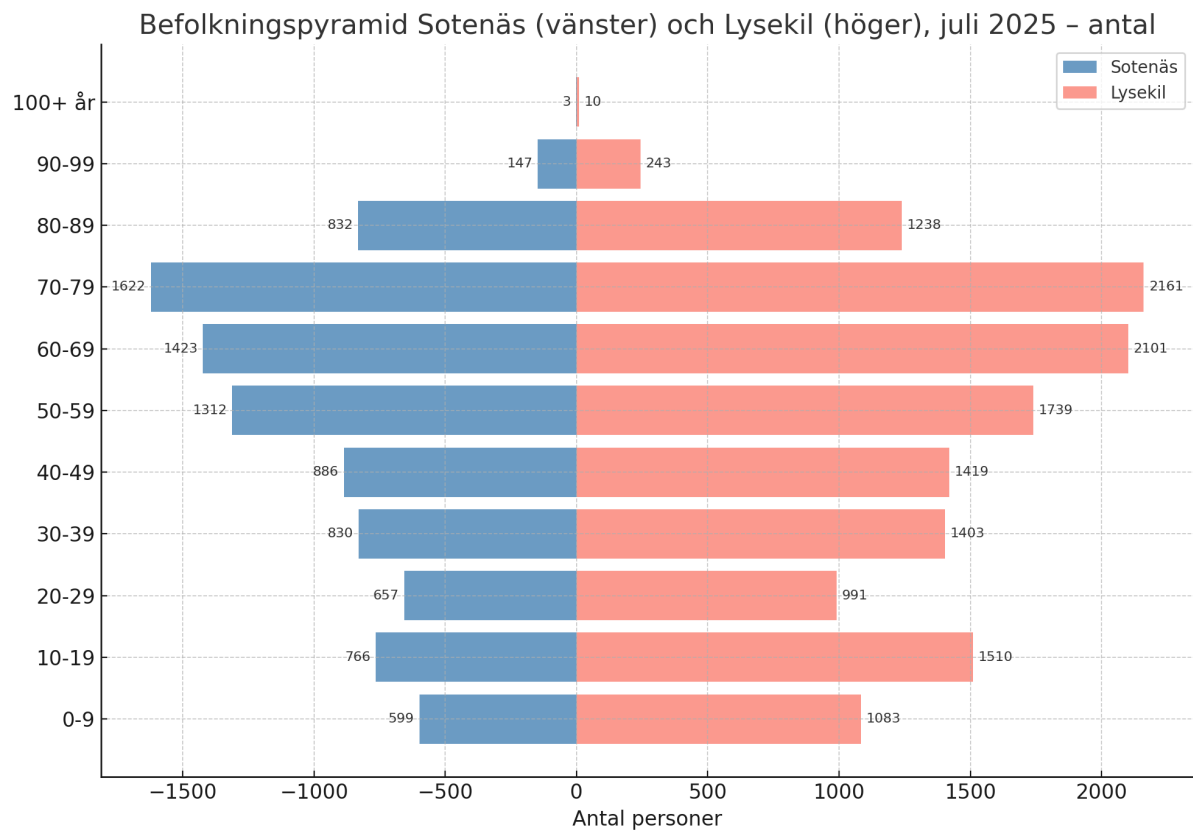
Figur 8. Befolkningspyramid i antal, Sotenäs (vänster) och Lysekil (höger), 2024.

Den gemensamma figuren visar befolkningens åldersstruktur i absoluta tal för båda kommunerna. Skillnaden i folkmängd framträder tydligt, men båda kommunerna uppvisar samma mönster med en stark övervikt av äldre invånare.

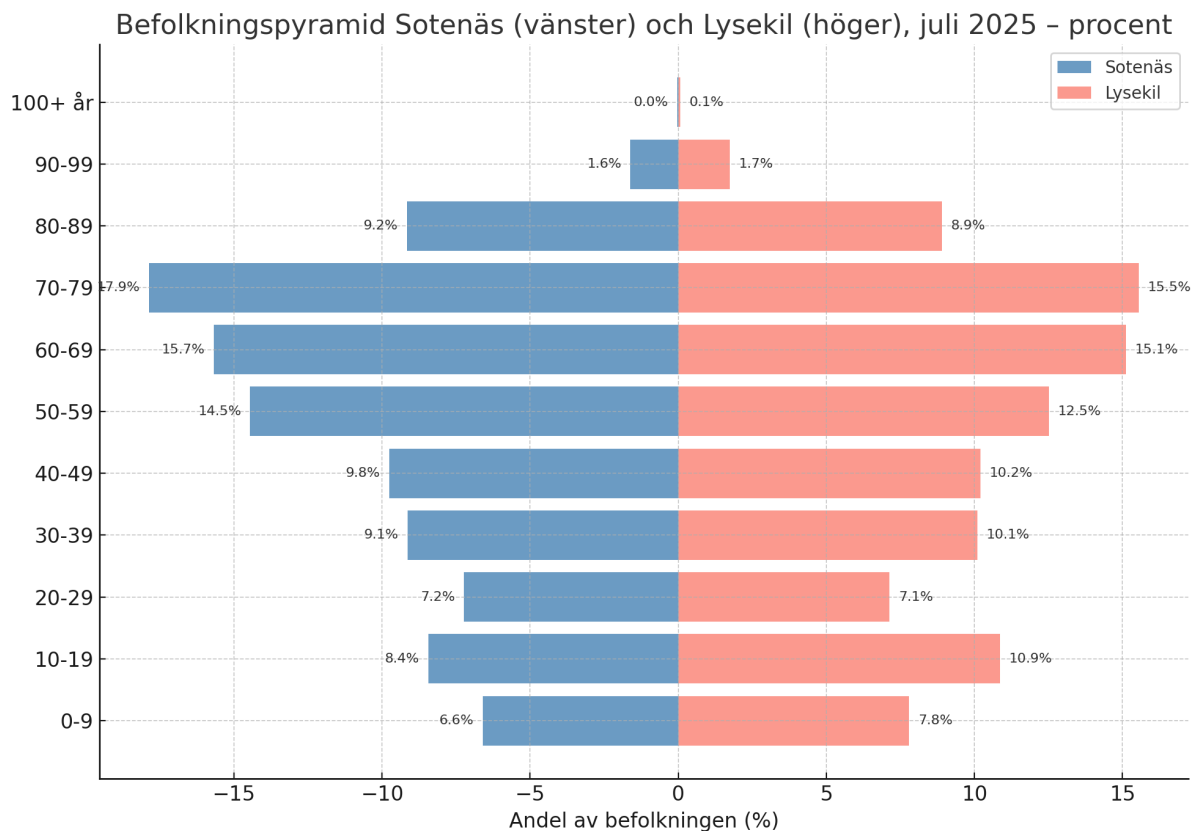
Figur 9. Befolkningspyramid i procent, Sotenäs (vänster) och Lysekil (höger), 2024.

Den gemensamma procentpyramiden gör det möjligt att jämföra kommunerna oberoende av storlek. Båda har en åldrande befolkning, men Lysekil har något större andel yngre vuxna medan Sotenäs har en mer koncentrerad andel i åldrarna 65–79 år. För att komplettera 2024 års befolkningspyramider redovisas nedan preliminära siffror för juli 2025. Dessa ger en indikation på den senaste utvecklingen i åldersstrukturen, men bör tolkas med försiktighet då helårsstatistik ännu inte finns tillgänglig.

Figur 10. Befolkningspyramid i antal, Sotenäs (vänster) och Lysekil (höger), juli 2025.

Figuren visar befolkningens fördelning mellan olika åldersgrupper i absoluta tal. Mönstret liknar 2024 års siffror med en stark överrepresentation av äldre invånare. Uppgifterna är preliminära (SCB, 2025).

Figur 11. Befolkningspyramid i procent, Sotenäs (vänster) och Lysekil (höger), juli 2025.

Figuren visar åldersfördelningen i procent av respektive kommuns befolkning. Den tydliggör skillnader i strukturen: Sotenäs har en relativt större andel i åldrarna 65–79 år medan Lysekil uppvisar en något jämnare fördelning. Uppgifterna är preliminära (SCB, 2025).

Det är viktigt att understryka att siffrorna för juli 2025 är preliminära och inte baseras på helårsstatistik. Helårsdata från SCB kommer först under 2026 och kan medföra justeringar i nivåerna. Trots detta ger de preliminära uppgifterna en tydlig indikation på att trenden med en stigande försörjningskvot fortsätter. För Sotenäs och Lysekil innebär en hög försörjningskvot att en växande andel av resurserna måste riktas mot välfärdssektorn särskilt äldreomsorg, sjukvård och anpassad bostadsförsörjning samtidigt som en relativt mindre arbetsför befolkning måste bära en större ekonomisk börda. Skillnaden mellan kommunerna är att

Lysekil har en något jämnare åldersfördelning med en större andel i åldrarna 20–39 år, medan Sotenäs har en mer koncentrerad tyngdpunkt i åldrarna 65–79 år.

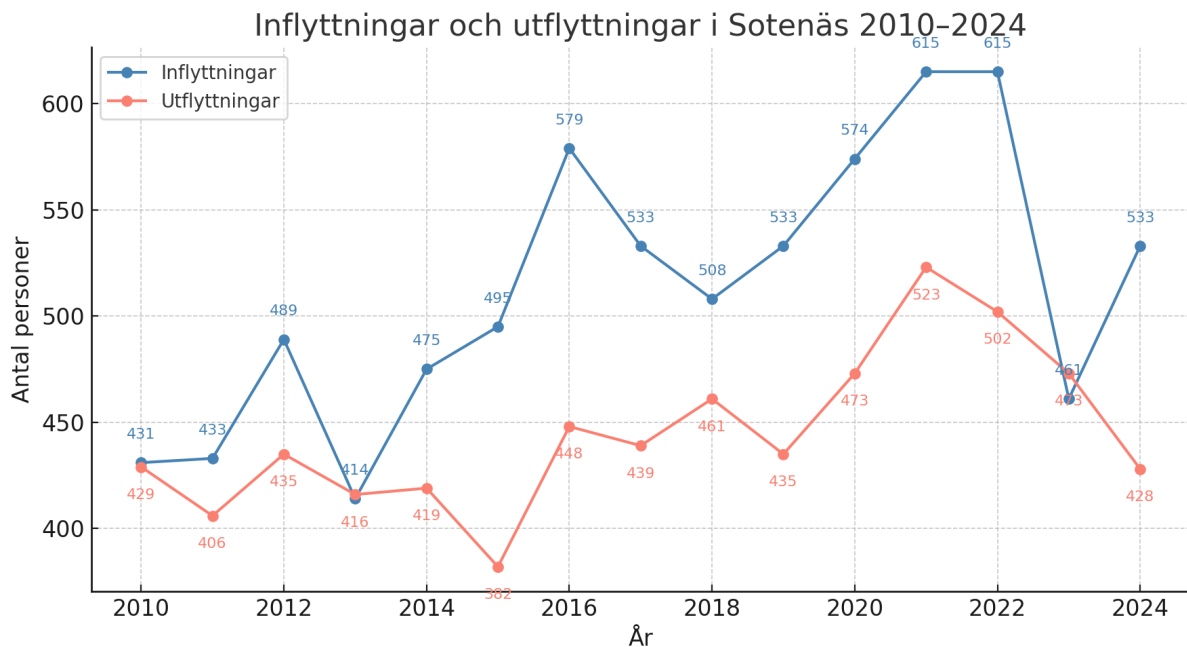
Denna utveckling bildar bakgrund till de demografiska utmaningar och möjligheter som diskuteras i nästa avsnitt.

5.3 Demografiska utmaningar och möjligheter

För att tydliggöra de flyttmönster som präglar kommunerna redovisas i figurerna nedan utvecklingen av inflyttningar och utflyttningar, både totalt över tid och fördelat på olika åldersgrupper. Genom dessa figurer blir det möjligt att se inte bara hur det totala flyttnettot utvecklats, utan även vilka åldrar som står för de största flyttströmmarna. Både Sotenäs och Lysekil präglas av en nettoförlust av unga vuxna i åldern 18–29 år, som i hög grad flyttar till större städer för utbildning och arbetsmöjligheter. Denna utflyttning förstärker obalansen i åldersstrukturen och gör det svårare att upprätthålla en långsiktigt hållbar arbetsmarknad (SCB, 2025).

Samtidigt finns en relativt stor andel fritidsboende och delårsboende i båda kommunerna, vilket skapar ett tydligt säsongsb beroende. Under sommarmånaderna ökar befolkningen mångdubbelt, vilket ställer höga krav på infrastruktur, service och bostadsförsörjning. På längre sikt kan detta även ses som en möjlighet: om delårsboende lockas till permanent bosättning kan både befolkningsunderlaget och skattebasen stärkas. En central utmaning är dock bostadsmarknaden. Höga bostadspriser och en begränsad tillgång på hyresrätter gör det svårt för yngre hushåll och nyinflyttade familjer att etablera sig. Detta försvårar kommunernas arbete med att attrahera arbetskraft och nya invånare, trots att behovet av inflyttning är stort för att möta den höga försörjningskvoten.

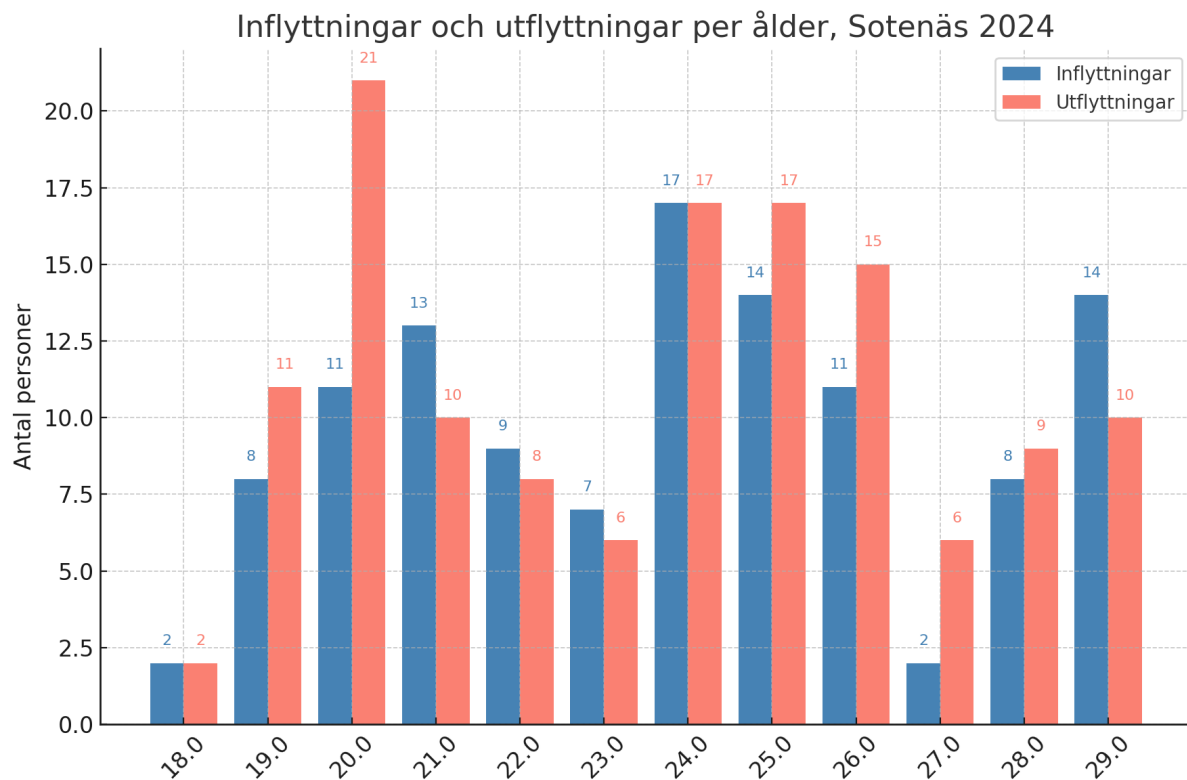
Sammantaget står både Sotenäs och Lysekil inför en dubbel problematik: att samtidigt hantera en åldrande befolkning och en svåråtkomlig bostadsmarknad, men också att ta tillvara potentialen i delårsboende som en resurs för framtida befolkningstillväxt.

Figur 12. Inflyttningar och utflyttningar i Sotenäs 2010–2024.

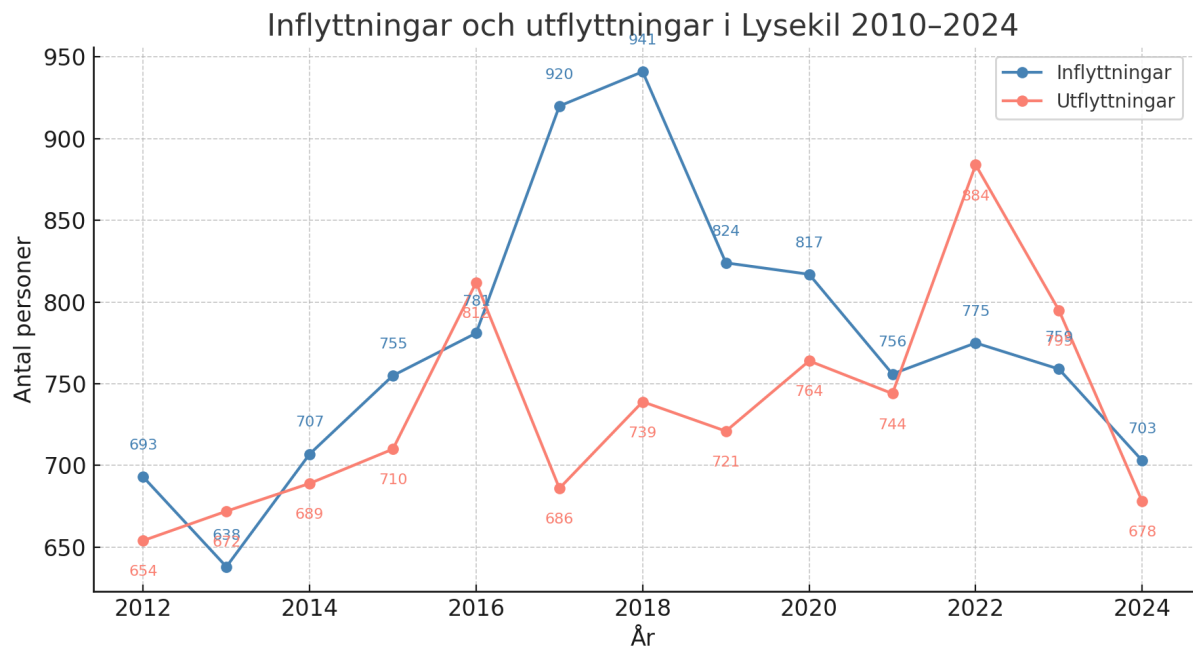
Figuren visar utvecklingen av inflyttningar respektive utflyttningar i Sotenäs kommun under perioden 2010–2024. Under större delen av perioden har antalet inflyttningar legat något över eller i nivå med utflyttningarna, vilket bidragit till en relativt stabil befolkningsutveckling.

Variationerna från år till år speglar främst förändringar i arbetsmarknad och bostadsförutsättningar. De senaste åren syns en viss nedgång i inflyttningarna samtidigt som utflyttningarna ligger kvar på en relativt hög nivå, vilket bekräftar trenden mot ett svagt negativt flyttnetto (SCB, 2025).

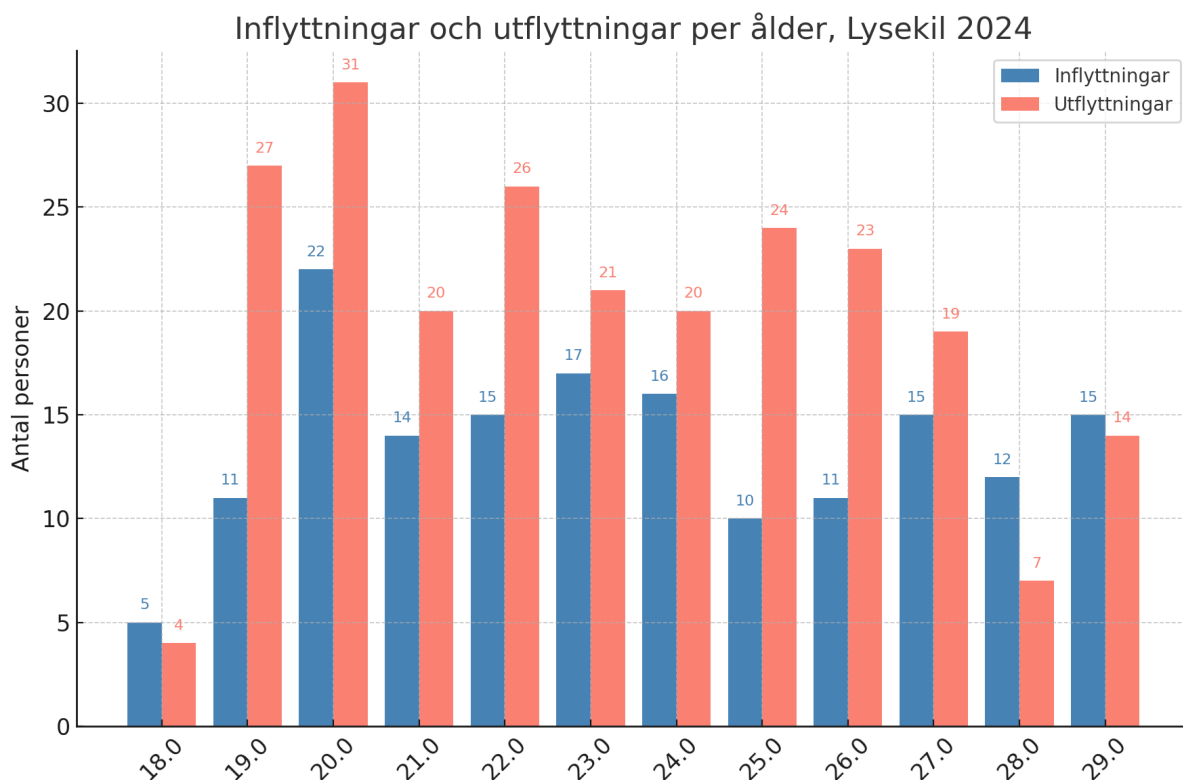
Figur 13. Inflyttningar och utflyttningar per ålder i Sotenäs 2024.

Figuren visar hur inflyttningar och utflyttningar fördelar sig mellan olika åldersgrupper i Sotenäs kommun under 2024. Det framgår att de flesta flyttningar sker i åldrarna 18–29 år, där utflyttningarna tenderar att överstiga inflyttningarna. I de äldre åldersgrupperna är flyttningsrörelsen betydligt mindre. Mönstret bekräftar den demografiska utmaningen med att behålla unga vuxna i kommunen (SCB, 2025).

Figur 14. Inflyttningar och utflyttningar i Lysekil 2010–2024.

Figuren visar utvecklingen av inflyttningar respektive utflyttningar i Lysekils kommun under perioden 2010–2024. Mönstret präglas av variationer från år till år, men över tid framträder en balans där inflyttningarna ofta ligger nära utflyttningarna. De senaste åren har dock utflyttningarna överstigit inflyttningarna, särskilt 2022 och 2023, vilket har bidragit till en negativ befolkningsutveckling. År 2024 ser vi en viss återhämtning i inflyttningarna, men trenden pekar mot en fortsatt utmaning i att behålla och attrahera invånare (SCB, 2025).

Figur 15. Inflyttningar och utflyttningar per ålder i Lysekil 2024.

Figuren visar fördelningen av inflyttningar och utflyttningar mellan olika åldersgrupper i Lysekils kommun under 2024. De största flyttströmmarna sker bland unga vuxna i åldrarna 18–29 år, där utflyttningarna överstiger inflyttningarna i flera grupper. I övriga åldersspann är rörelsen mer begränsad. Detta understryker den utmaning som Lysekil delar med Sotenäs: svårigheten att behålla yngre invånare samtidigt som de äldre åldersgrupperna dominerar befolkningsstrukturen (SCB, 2025).

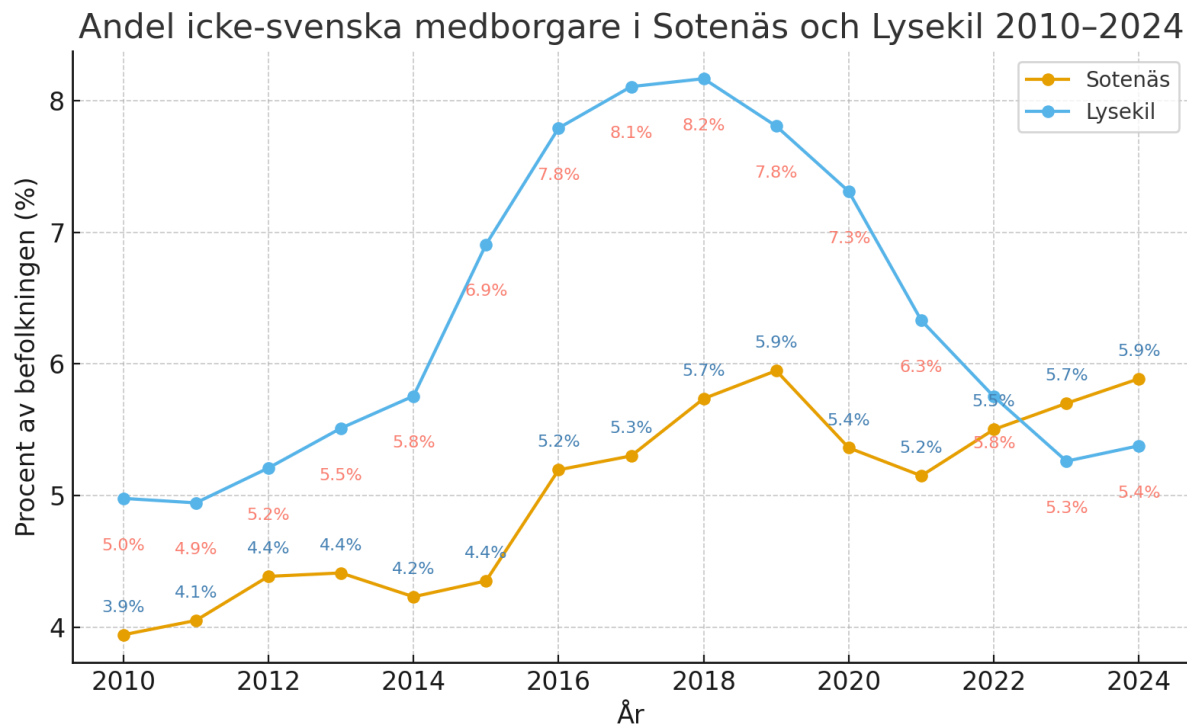
Sammantaget visar figurerna 12–15 att Sotenäs under perioden 2010–2024 ofta haft något fler inflyttningar än utflyttningar, även om balansen de senaste åren har försvagats. Lysekil uppvisar däremot ett mer instabilt mönster, där inflyttningarna vissa år överstigit utflyttningarna, men där trenden sedan 2022 pekar mot ett tydligare överskott av utflyttningar. När flyttströmmarna dessutom bryts ned på åldersnivå blir det tydligt att båda

kommunerna förlorar unga vuxna i åldern 18–29 år, vilket ytterligare förstärker obalansen i åldersstrukturen. Detta innebär att Lysekil på kort tid förlorat fler invånare än Sotenäs, vilket förstärker skillnaden i kommunernas demografiska utmaningar.

I båda fallen understryker utvecklingen behovet av långsiktiga strategier för att attrahera och behålla unga och yrkesverksamma invånare (SCB, 2025). Denna problematik hänger nära samman med befolkningens sammansättning i stort, där medborgarskap och utrikes inflyttning spelar en central roll – något som behandlas i nästa avsnitt.

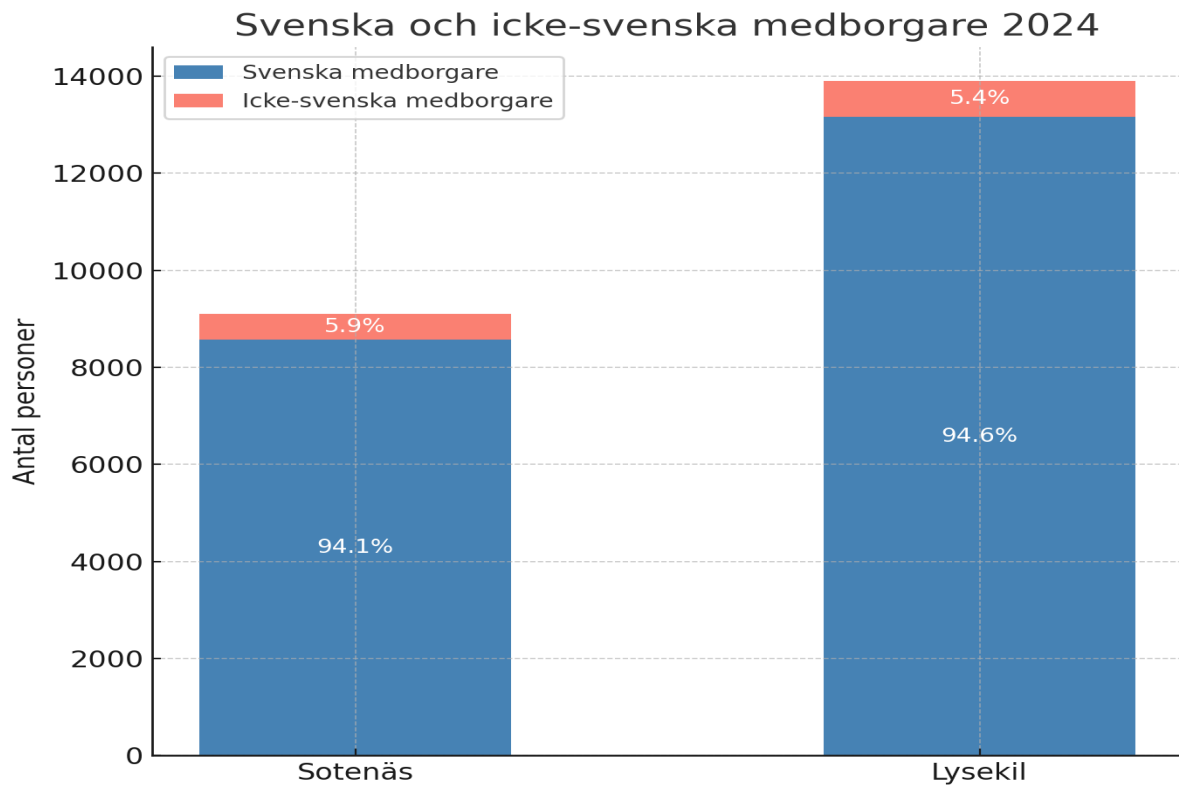
5.4 Medborgarskap

En viktig del av befolkningens sammansättning är fördelningen mellan svenska och icke-svenska medborgare. Andelen icke-svenska medborgare är relativt låg i både Sotenäs och Lysekil, men utvecklingen över tid visar vissa skillnader. Under mitten av 2010-talet låg andelen i Lysekil betydligt högre än i Sotenäs, men skillnaden har minskat under senare år.

Figur 16. Andel icke-svenska medborgare i Sotenäs och Lysekil 2010–2024.

Figuren visar att andelen icke-svenska medborgare i Sotenäs har ökat långsamt från cirka 4 procent 2010 till närmare 6 procent 2024. I Lysekil låg andelen på 7–8 procent under mitten av 2010-talet, men har sedan sjunkit till omkring 5 procent 2024. Utvecklingen tyder på en konvergens mellan kommunerna (SCB, 2025).

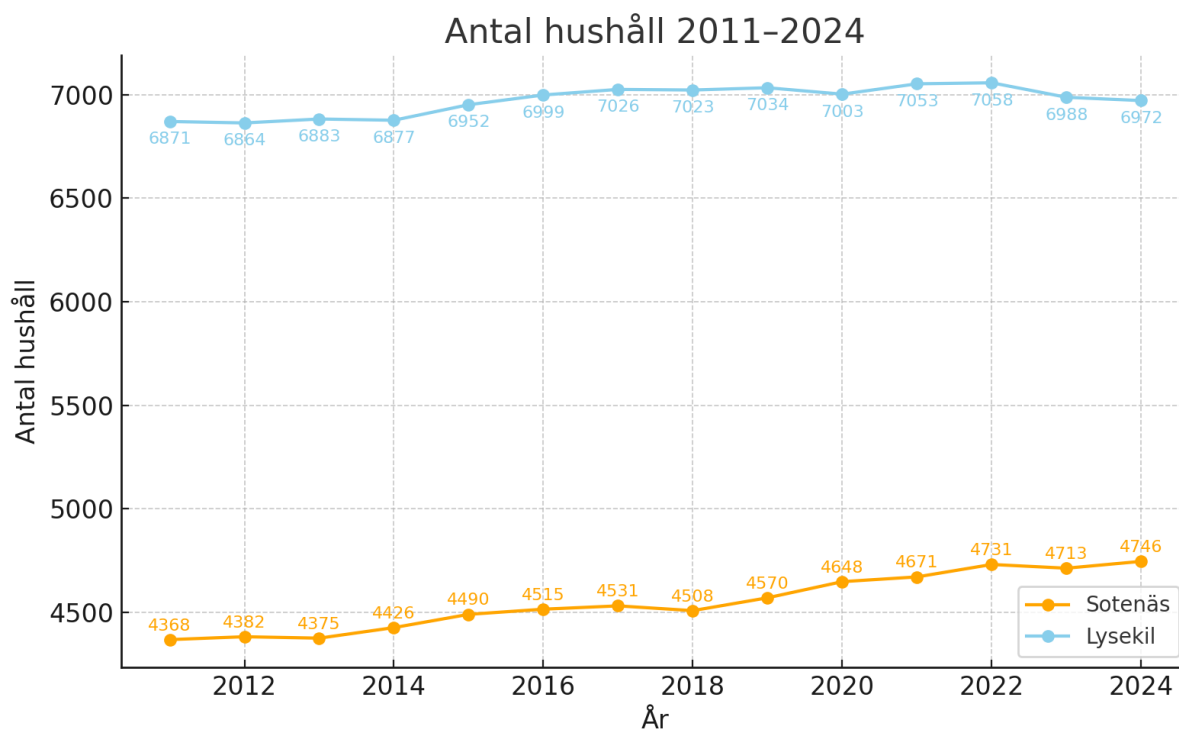
Figur 17. Svenska och icke-svenska medborgare i Sotenäs och Lysekil 2024.

Figuren visar fördelningen mellan svenska och icke-svenska medborgare i de två kommunerna år 2024. I båda kommunerna utgör svenska medborgare en klar majoritet, över 90 procent av befolkningen. Andelen icke-svenska medborgare är något högre i Lysekil än i Sotenäs, men skillnaden är liten i jämförelse med tidigare år då Lysekil hade en betydligt större andel. Utvecklingen indikerar att befolkningssammansättningen blivit mer likartad mellan kommunerna under senare år (SCB, 2025).

Sammantaget visar utvecklingen att skillnaderna mellan kommunerna har minskat över tid och att befolkningssammansättningen nu är mer likartad. Detta har betydelse för hushållens sammansättning, bostadsmarknaden och de långsiktiga planeringsbehoven. I nästa kapitel analyseras därför boende och hushåll i Sotenäs och Lysekil.

6. Boende och hushåll

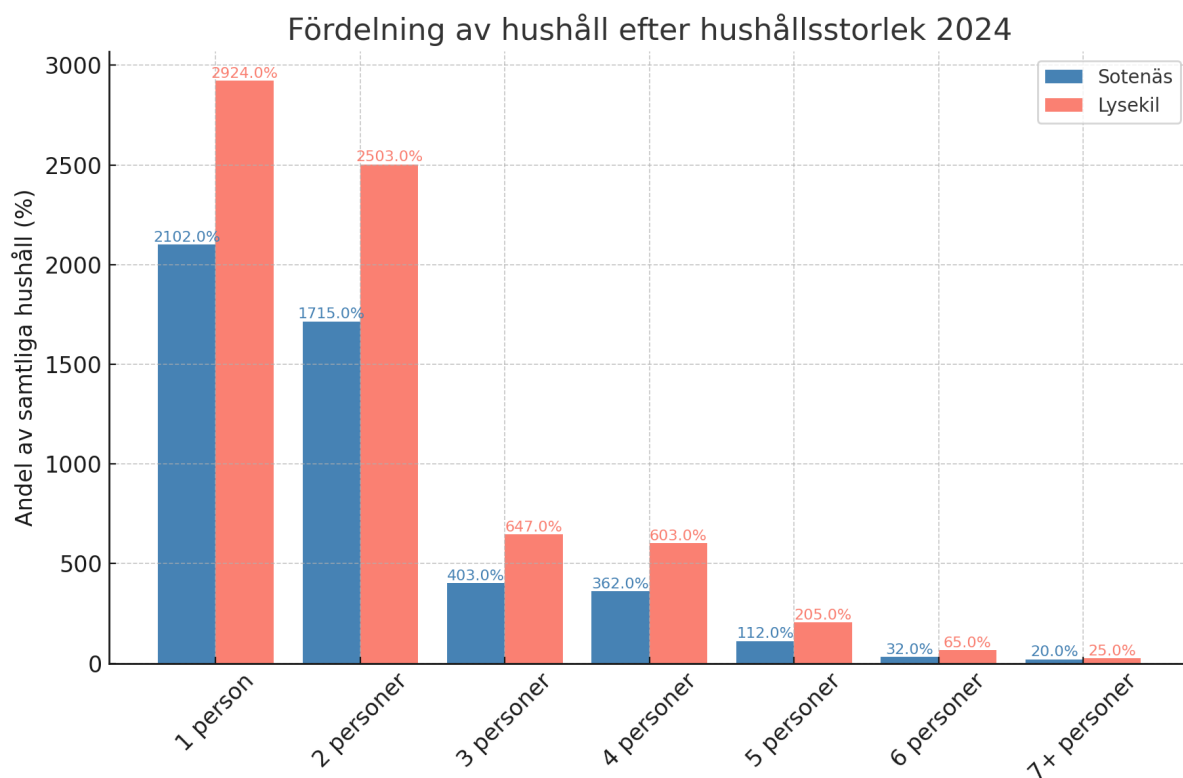
Utvecklingen av hushåll och boende är nära kopplad till befolkningsstrukturen och påverkar såväl bostadsmarknad som kommunernas långsiktiga planering. Antalet hushåll förändras i takt med befolkningens storlek och sammansättning, och skillnader i hushållsstorlek har betydelse för efterfrågan på olika typer av bostäder. Ensamhushåll är särskilt vanliga i mindre kustkommuner, där en stor andel av befolkningen är äldre, medan större hushåll främst återfinns bland barnfamiljer. I figurerna nedan redovisas utvecklingen av antalet hushåll i Sotenäs och Lysekil under perioden 2011–2024, samt hushållens fördelning efter hushållsstorlek år 2024.

Figur 18. Antal hushåll i Sotenäs och Lysekil 2011–2024.

Figuren visar utvecklingen av det totala antalet hushåll i de två kommunerna under perioden 2011–2024. Antalet hushåll i Sotenäs har ökat stadigt från drygt 4 700 år 2011 till närmare 5

300 år 2024. I Lysekil har utvecklingen varit mer stabil, där antalet hushåll legat kring 6 800 under hela perioden. Utvecklingen speglar både skillnader i befolkningstillväxt och i bostadsbestånd mellan kommunerna (SCB, 2025).

Figur 19. Fördelning av hushåll efter hushållsstorlek i Sotenäs och Lysekil 2024.

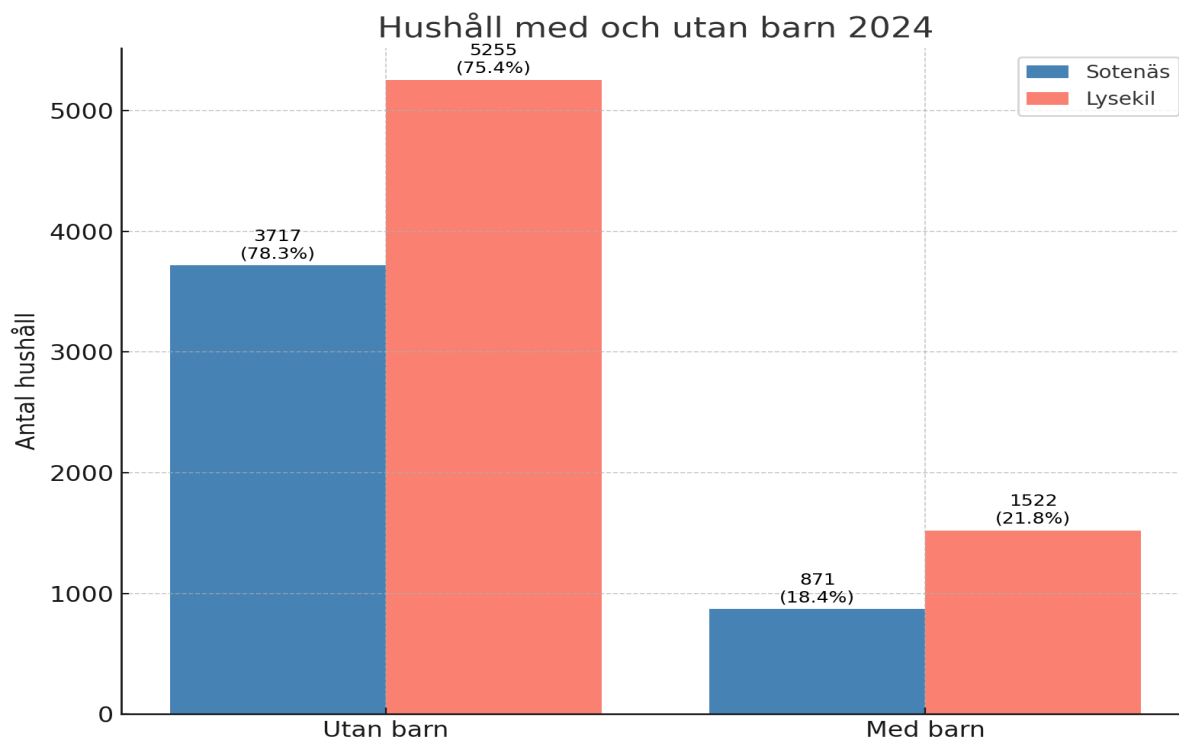
Figuren visar att ensamhushåll och tvåpersonshushåll dominerar i båda kommunerna. I Sotenäs utgör ensamhushållen 43 procent av samtliga hushåll, medan andelen är ännu högre i Lysekil, 47 procent. Tvåpersonshushållen utgör omkring en tredjedel i båda kommunerna, medan hushåll med tre eller fler personer är relativt få. Mönstret är typiskt för mindre kustkommuner med en åldrande befolkning och en stor andel ensamhushåll (SCB, 2025).

Utvecklingen av hushållens antal och storlek har därmed en direkt koppling till bostadsbeståndet. Förändringar i hushållsstrukturen påverkar vilken typ av bostäder som

efterfrågas och vilka behov som måste mötas i planeringen. I nästa avsnitt analyseras därför bostadsbeståndet i Sotenäs och Lysekil

6.1 Hushåll med barn efter yngsta barns ålder

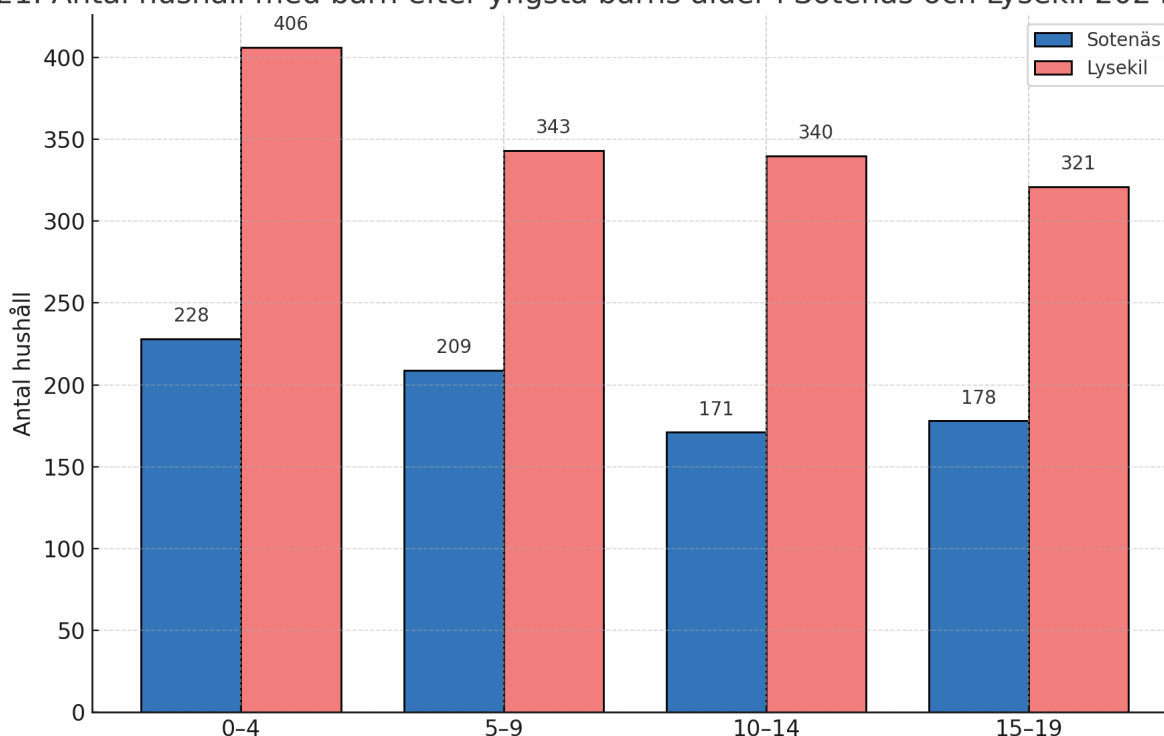
För att bättre förstå barnfamiljernas sammansättning och livssituation är det relevant att studera hushållens fördelning efter yngsta barns ålder. Yngsta barnets ålder säger mycket om hushållets behov av service, boendeform och kommunal infrastruktur såsom förskola, skola och fritidsverksamhet. En hög andel hushåll med yngre barn indikerar en relativt nyetablerad generation av barnfamiljer, medan en större andel med äldre barn ofta speglar ett mer moget befolkningsskede. I figuren nedan redovisas antalet respektive andelen hushåll med barn i Sotenäs och Lysekil 2024, uppdelat efter yngsta barns ålder.

Figur 20. Hushåll med och utan barn i Sotenäs och Lysekil 2024.

I Sotenäs utgör hushåll **utan barn 78 %** och **med barn 22 %** av samtliga hushåll. I Lysekil är motsvarande andelar **utan barn 75 %** och **med barn 25 %**. Skillnaderna speglar en befolkningsstruktur med många ensamhushåll och äldre invånare, särskilt i Sotenäs, medan Lysekil har en något större andel barnfamiljer. (Procenttalen är avrundade och summerar till 100 %.)

21. Antal hushåll med barn efter yngsta barns ålder i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025).

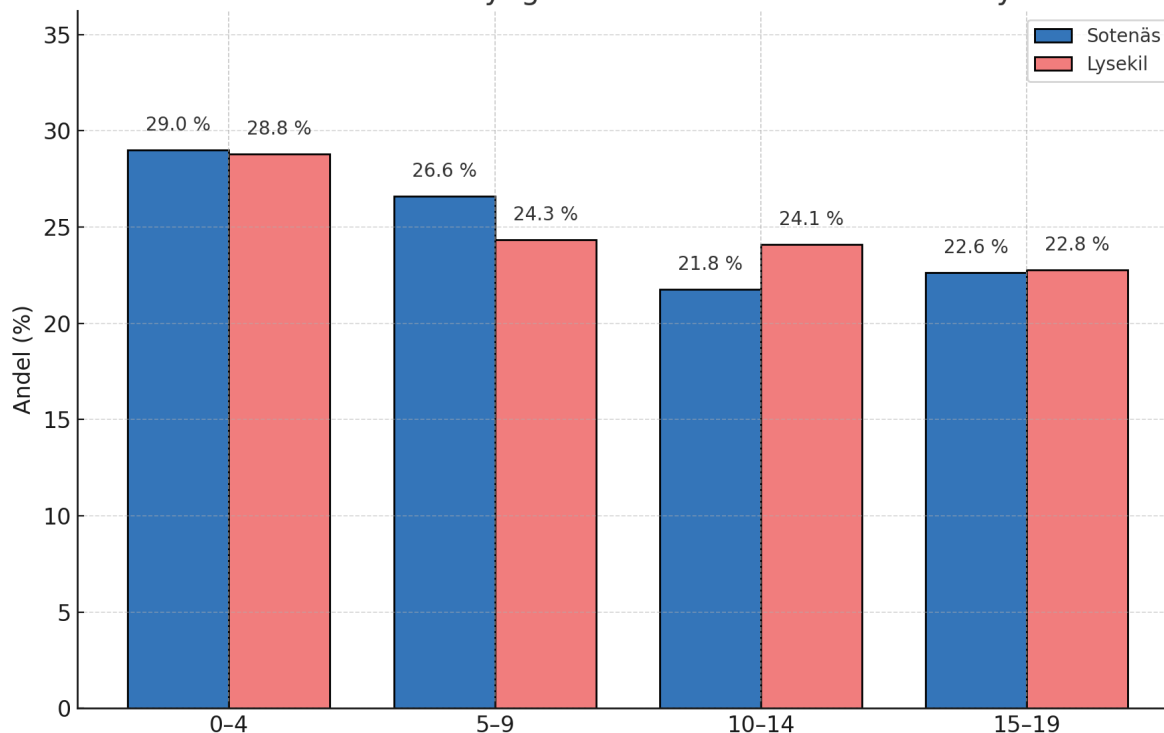
Figur 21. Antal hushåll med barn efter yngsta barns ålder i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025).

Sotenäs: 228 (0–4 år), 209 (5–9), 171 (10–14) och 178 (15–19) hushåll.

Lysekil: 406 (0–4 år), 343 (5–9), 340 (10–14) och 321 (15–19) hushåll.

Fördelningen visar att båda kommunerna har flest hushåll med yngre barn, men Lysekil har genomgående fler barnhushåll i samtliga åldersklasser.

22. Andel hushåll med barn efter yngsta barns ålder i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025).

Figur 22. Andel hushåll med barn efter yngsta barns ålder i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025).

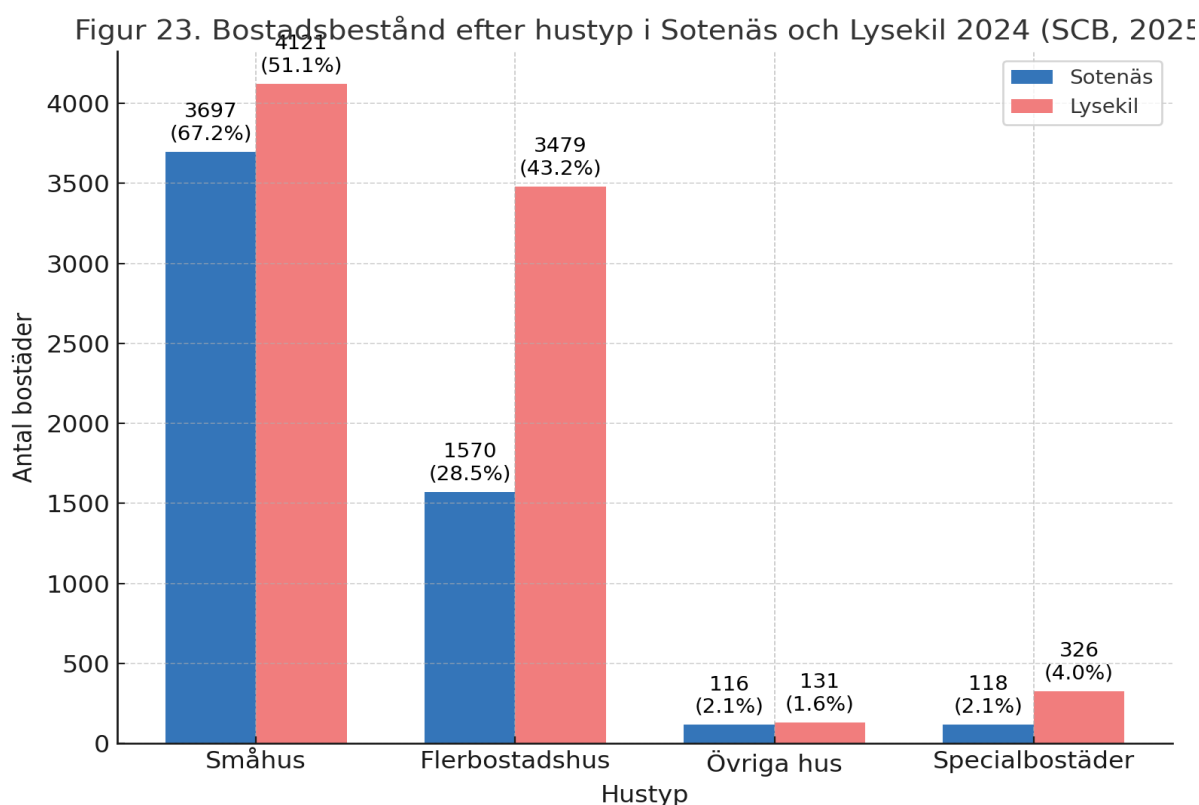
Sotenäs: 29,0 % (0–4 år), 26,6 % (5–9), 21,8 % (10–14) och 22,6 % (15–19).

Lysekil: 28,8 % (0–4 år), 24,3 % (5–9), 24,1 % (10–14) och 22,8 % (15–19).

Andelarna summerar till 100,0 % i båda kommunerna och indikerar en tyngdpunkt mot förskole- och grundskoleåldrar, särskilt tydlig i Sotenäs.

6.2 Bostadsbestånd

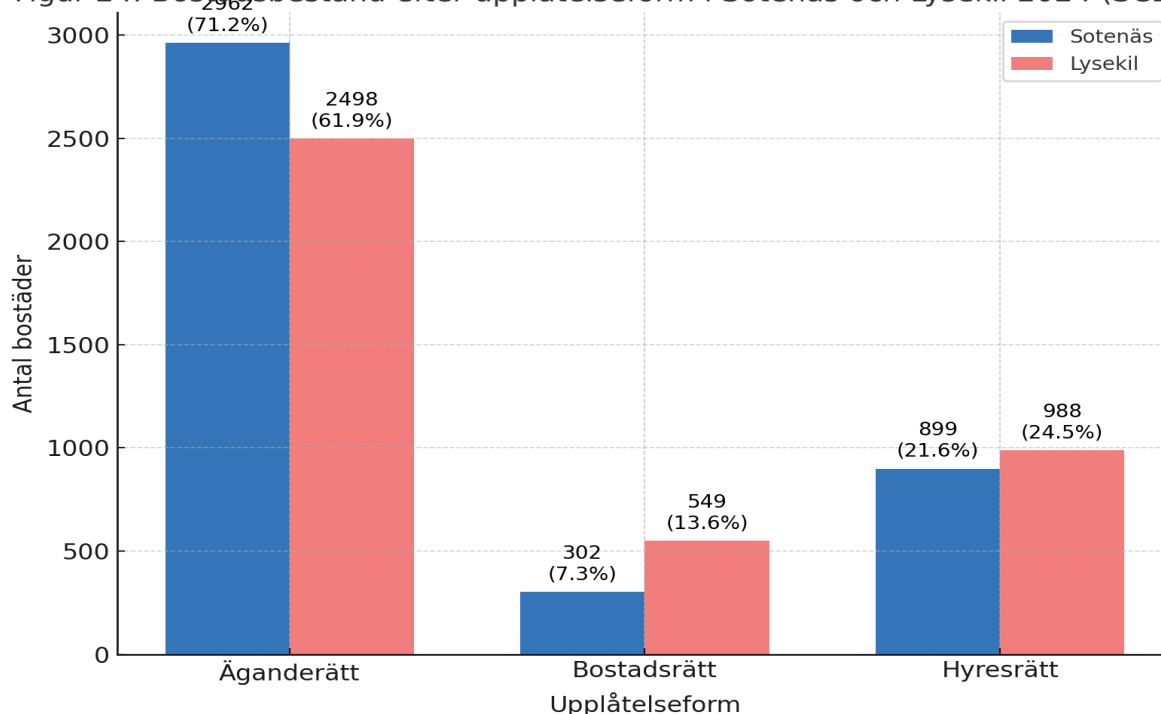
Bostadsbeståndets sammansättning har stor betydelse för kommunernas långsiktiga utveckling. Fördelningen mellan småhus och flerbostadshus påverkar vilken typ av hushåll som kan bosätta sig i kommunen, medan upplåtelseformerna – hyresrätt, bostadsrätt och äganderätt – styr möjligheterna för olika grupper att etablera sig på bostadsmarknaden. Sotenäs och Lysekil har båda en bostadsstruktur som präglas av småhus och äganderätt, men det finns skillnader som påverkar tillgången på mer flexibla boendeformer, särskilt för yngre och nyinflyttade hushåll. I figurerna nedan redovisas bostadsbeståndets fördelning efter hustyp och upplåtelseform år 2024.

Figur 23. Bostadsbestånd efter hustyp i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025).

I Sotenäs består beståndet av 3 697 småhus (67,2 %), 1 570 flerbostadshus (28,5 %) samt 234 övriga hus och specialbostäder (4,3 %), totalt 5 501 bostäder. I Lysekil finns 4 121 småhus (51,2 %), 3 479 flerbostadshus (43,2 %) samt 457 övriga och specialbostäder (5,7 %), totalt 8 057 bostäder. Skillnaden i struktur speglar hur Sotenäs domineras av småhus medan Lysekil har en mer varierad bebyggelse med fler flerbostadshus. (Procenttalen är avrundade och summerar till 100 %.)

Figur 24. Bostadsbestånd efter upplåtelseform i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, :

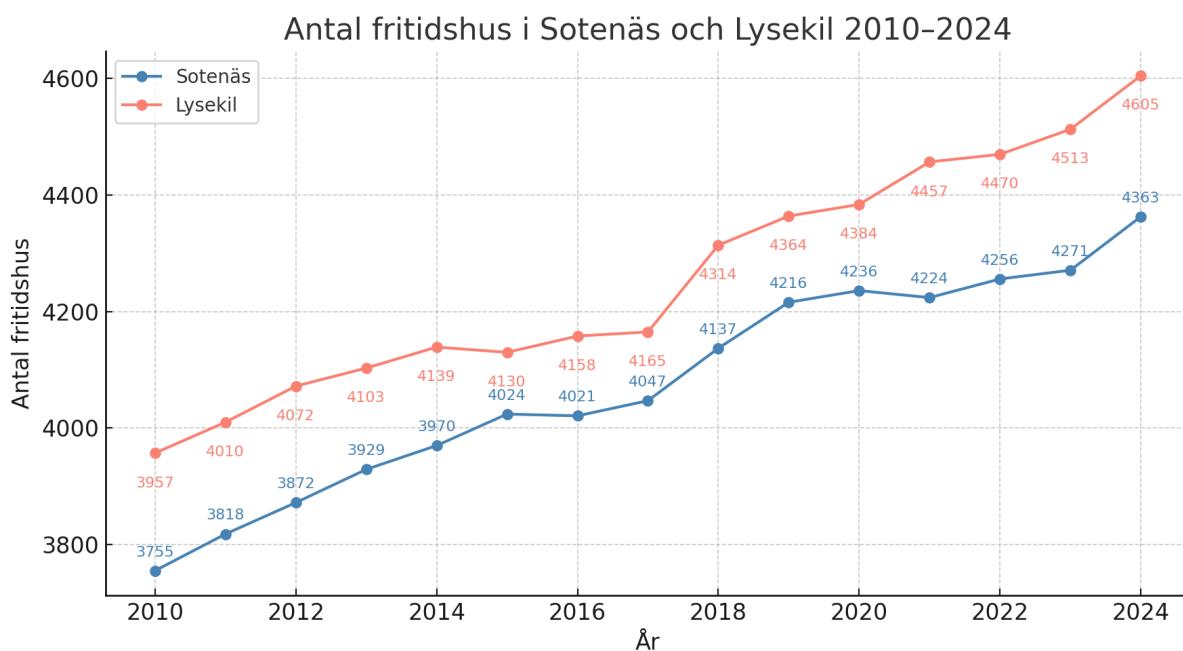
Figur 24. Bostadsbestånd efter upplåtelseform (ej småhus) i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025).

I Sotenäs består beståndet av 2 962 äganderätter (71,2 %), 302 bostadsrätter (7,3 %) och 899 hyresrätter (21,6 %), totalt 4 163 bostäder. I Lysekil finns 2 498 äganderätter (61,9 %), 549 bostadsrätter (13,6 %) och 988 hyresrätter (24,5 %), totalt 4 035 bostäder. Fördelningen visar

att Sotenäs i högre grad präglas av småhus med äganderätt, medan Lysekil har en mer diversifierad bostadsmarknad. (Procenttalen är avrundade och summerar till 100 %.)

6.3 Fritidshus

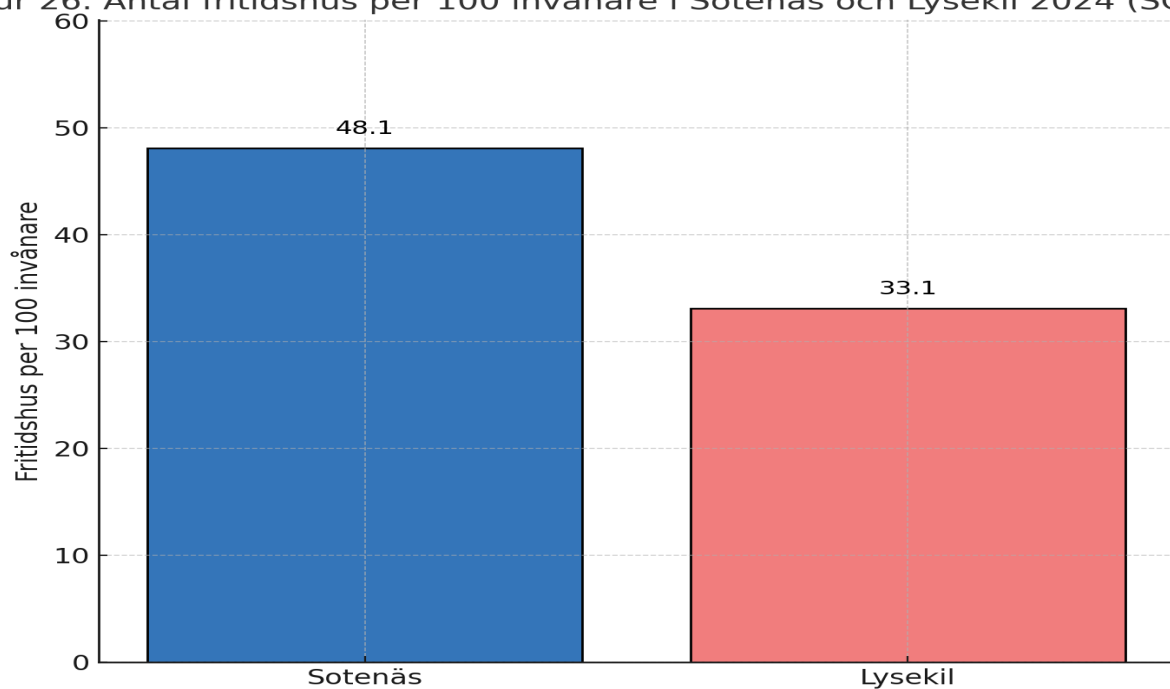
Fritidshusen har en mycket central roll i både Sotenäs och Lysekil. Kommunerna är starkt präglade av turism och säsonsboende, vilket gör att antalet fritidshus är högt i förhållande till folkmängden. Under sommarmånaderna mångdubblas befolkningen genom inflödet av delårsboende, vilket innebär både möjligheter och utmaningar. För kommunernas planering är fritidshusen viktiga av flera skäl. De skapar en stark säsongsvariation i efterfrågan på infrastruktur, service och bostäder, men de representerar också en potential: om fler delårsboende väljer att bosätta sig permanent kan både befolkningsunderlaget och skattebasen stärkas. I figurerna nedan redovisas utvecklingen av antalet fritidshus över tid samt förhållandet mellan antalet fritidshus och permanentboende i Sotenäs och Lysekil.

Figur 25. Antal fritidshus i Sotenäs och Lysekil 2010–2024 (SCB, 2025).

Antalet fritidshus har ökat i båda kommunerna. I Sotenäs från 3 755 (2010) till 4 363 (2024) och i Lysekil från 3 957 till 4 605. Skillnaden mellan kommunerna har varit relativt stabil över tid.

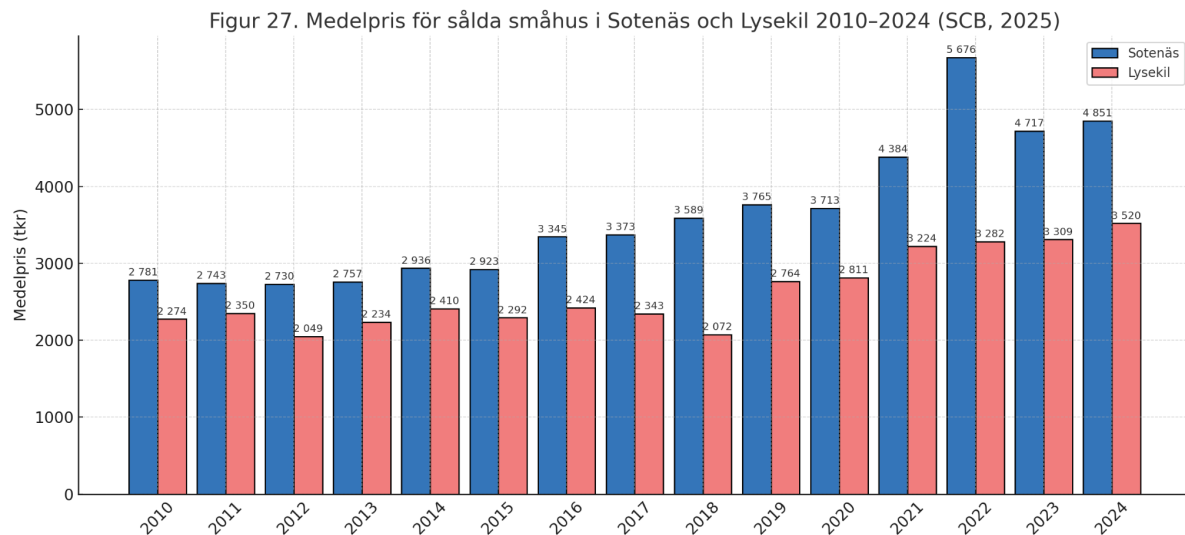
Figur 26. Antal fritidshus per 100 invånare i Sotenäs och Lysekil 2024 (SCB, 2025)

Figur 26. Antal fritidshus per 100 invånare i Sotenäs och Lysekil, 2024 (SCB, 2025)

Sotenäs har 48,1 fritidshus per 100 invånare och Lysekil 33,1. Detta visar att fritidsboendet utgör en större del av bostadsbeståndet i Sotenäs, vilket bidrar till tydligare säsongsvariationer i efterfrågan på service, infrastruktur och bostäder.

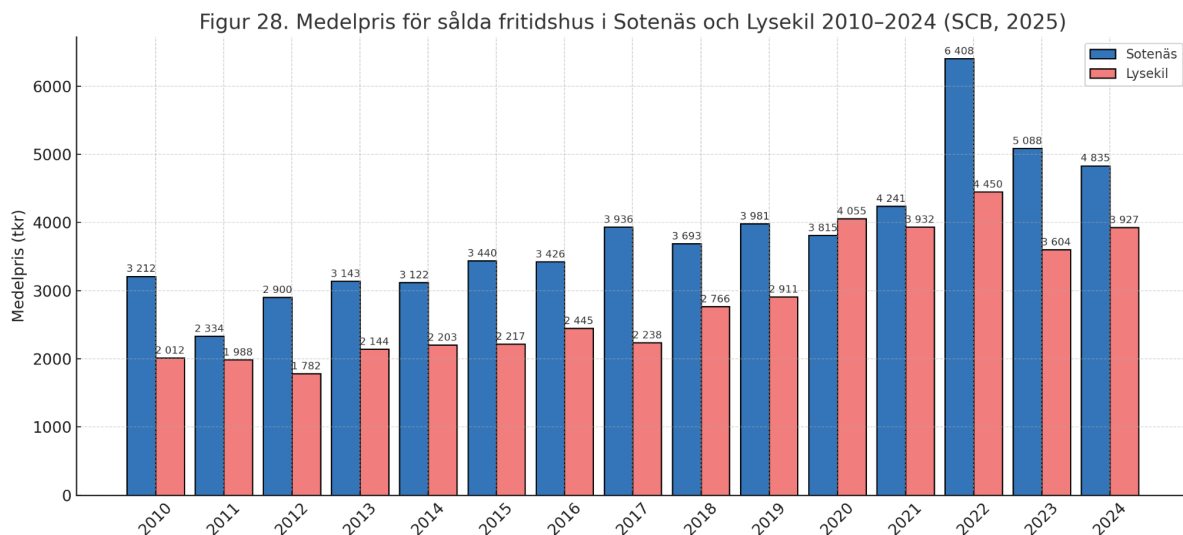
6.4 Bostadspriser

Figur 27. Medelpris för sålda småhus i Sotenäs och Lysekil 2010–2024 (tkr)

Figuren visar en tydligt uppåtgående prisutveckling för småhus i båda kommunerna. År 2024 uppgick medelpriset till 4 851 tkr i Sotenäs och 3 520 tkr i Lysekil. Utvecklingen indikerar en stark och varaktig efterfrågan i Sotenäs samt fortsatt prisökning i Lysekil från en lägre nivå.

Not: *tkr* = tusen kronor.

Figur 28. Medelpris för sålda fritidshus i Sotenäs och Lysekil 2010–2024 (tkr)

Medelpriserna på fritidshus har stigit markant i båda kommunerna, med särskilt höga nivåer i Sotenäs under senare år. År 2024 var medelpriset 4 835 tkr i Sotenäs och 3 927 tkr i Lysekil. Mönstret speglar stark efterfrågan på kustnära fritidsboenden, där Sotenäs når prisnivåer som närmar sig småhuspriserna. Not: *tkr* = *tusen kronor*.

Sammanfattningsvis präglas både Sotenäs och Lysekil av en bostadsstruktur med hög andel småhus och äganderätt, ett stort fritidshusbestånd samt stigande prisnivåer – särskilt i Sotenäs. Detta påverkar vilka hushåll som kan etablera sig, förstärker säsongsvariationerna och skapar olika trösklar in på bostadsmarknaden. För att bedöma bärkraften i bostadsförsörjningen och kommunernas attraktionskraft behöver vi därför granska hushållens ekonomiska förutsättningar – inkomster, sysselsättning och utbildning – vilket nästa kapitel behandlar.

7. Hushållsekonomi

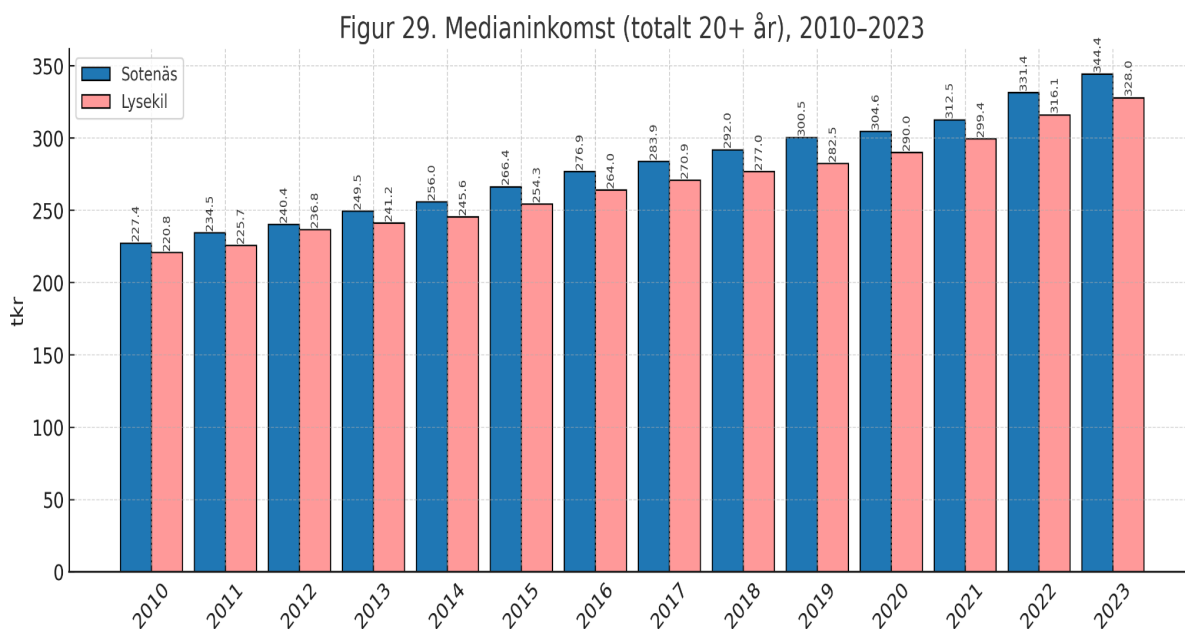
Mot bakgrund av bostadsstruktur och prisutveckling blir hushållens ekonomiska kapacitet avgörande för möjligheterna att etablera sig och bo kvar i kommunen.

Utvecklingen på bostadsmarknaden är nära kopplad till hushållens ekonomiska förutsättningar och den lokala ekonomins struktur. Efter flera år av stigande bostadspriser och en åldrande befolkning står både Sotenäs och Lysekil inför utmaningen att upprätthålla en socialt och ekonomiskt hållbar bostadsförsörjning. Hushållens inkomster, sysselsättning och utbildningsnivåer påverkar direkt möjligheterna att etablera sig på bostadsmarknaden och avgör i hög grad kommunernas attraktionskraft för både nuvarande och potentiella invånare.

I detta kapitel analyseras hushållens ekonomiska situation i Sotenäs och Lysekil. Fokus ligger på inkomstnivåer, könsskillnader i inkomster samt sambanden mellan arbetsmarknad, utbildning och bostadsmarknad. Genom att belysa dessa faktorer blir det möjligt att förstå hur hushållsekonomin påverkar kommunernas långsiktiga sociala och ekonomiska utveckling.

7.1 Medianinkomst

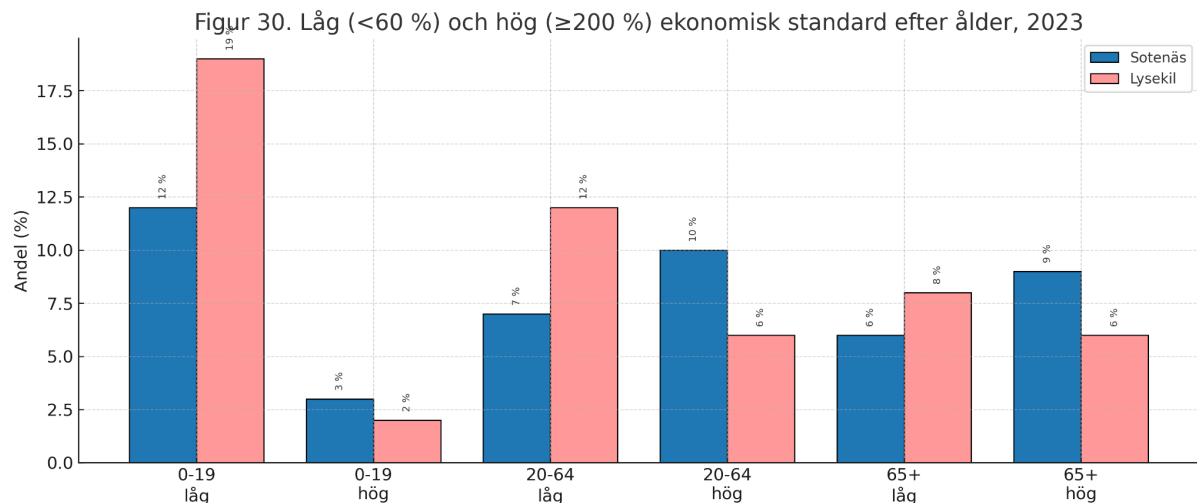
Detta avsnitt visar medianinkomsten (sammanräknad förvärvsinkomst) för personer 20+ år. Årsvisa staplar gör det enkelt att följa utvecklingen och jämföra nivåerna mellan Sotenäs och Lysekil.

Figur 29. Medianinkomst (sammanräknad förvärvsinkomst, totalt 20+ år), 2010–2023 (tkr) (SCB, 2023).

Medianinkomsten har stigit över tid i båda kommunerna. År 2023 uppgick medianinkomsten till 344,4 tkr i Sotenäs och 328,0 tkr i Lysekil. Jämfört med 2010 motsvarar detta +51,5 % i Sotenäs och +48,6 % i Lysekil. Skillnaderna speglar främst närings- och åldersstruktur samt pendlings- och säsongsmönster.

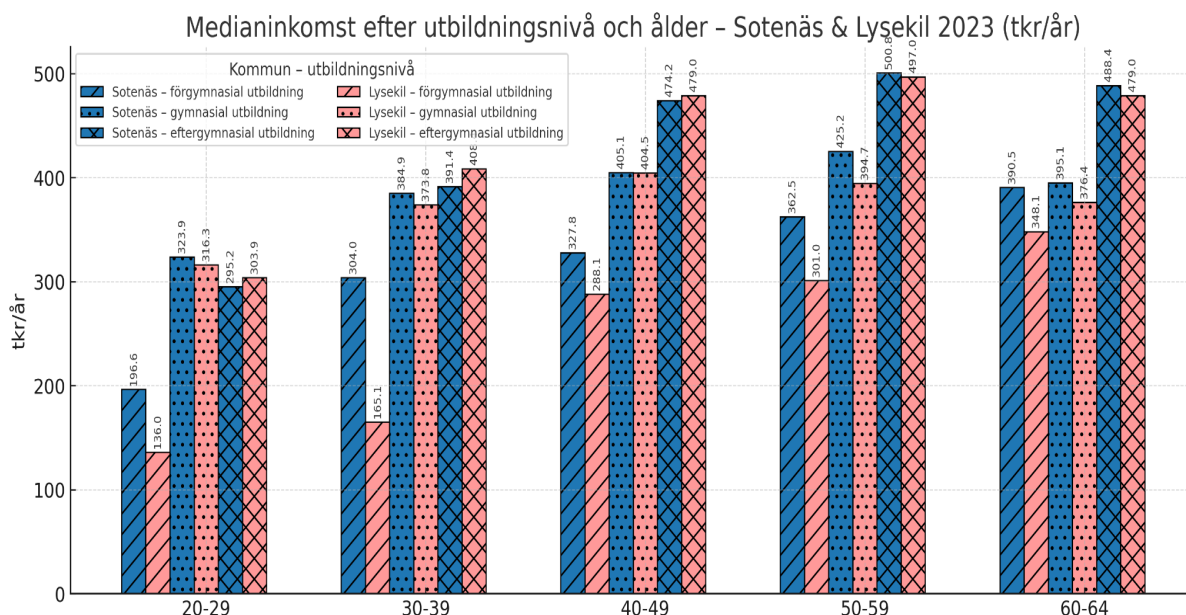
7.2 Låg/Hög ekonomisk standard (0–19, 20–64, 65+)

Figur 30. Låg (< 60 % av riksmedian) och hög (≥ 200 %) ekonomisk standard efter ålder, 2023 (%) (SCB, 2023).

År 2023 hade Sotenäs 12 % (0–19), 7 % (20–64) och 6 % (65+) med låg ekonomisk standard. Motsvarande andelar i Lysekil var 19 %, 12 % och 8 %. Andelen med hög ekonomisk standard var i Sotenäs 3 % (0–19), 10 % (20–64) och 9 % (65+), jämfört med Lysekils 2 %, 6 % och 6 %. Mönstret pekar på högre sårbarhet i de lägre inkomstskikten i Lysekil, medan Sotenäs har en större andel med mycket höga inkomster i åldern 20–64.

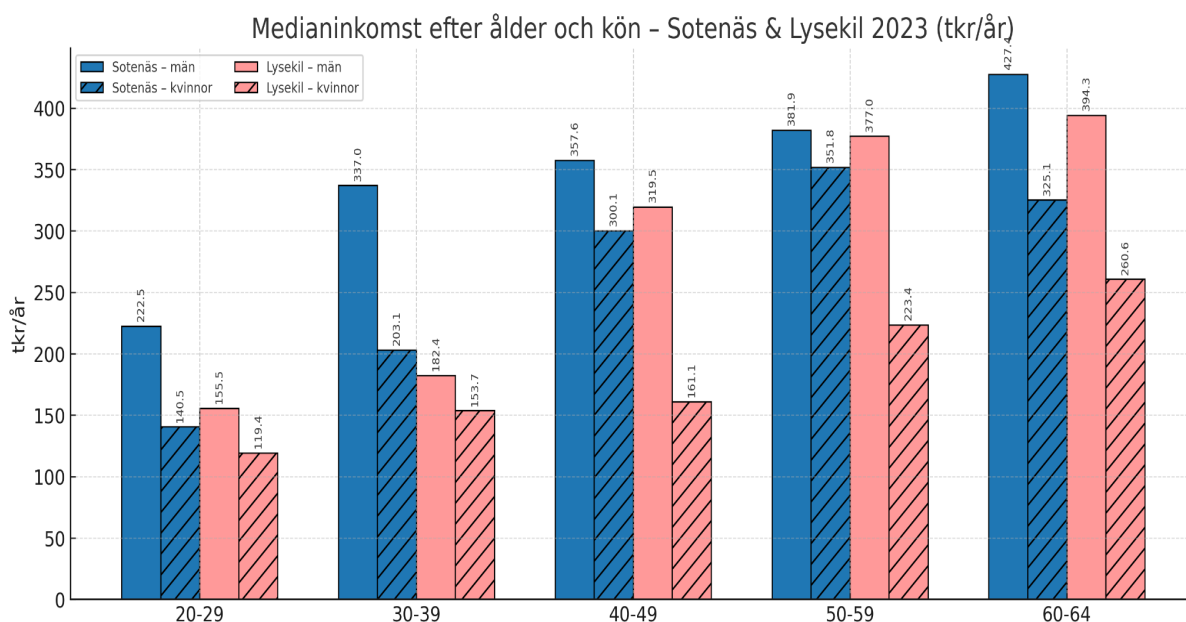
7.3 Inkomst efter utbildningsnivå, och kön.

Figur 31. Medianinkomst efter utbildningsnivå och ålder, Sotenäs & Lysekil 2023 (tkr/år) (SCB, 2023)

Grupperade staplar per åldersgrupp. Inom varje grupp visas Sotenäs och Lysekil för förgymnasial, gymnasial och eftergymnasial utbildning. Medianinkomsten stiger tydligt med utbildningsnivå i båda kommunerna. I åldern 50–59 år uppgår medianen för eftergymnasial utbildning till 500,8 tkr i Sotenäs och 497,0 tkr i Lysekil, jämfört med 425,2/394,7 tkr för gymnasial och 362,5/301,0 tkr för förgymnasial. Mönstret är likartat i övriga åldersgrupper.

Not: tkr = tusen kronor.

Figur 32. Medianinkomst efter ålder och kön, Sotenäs & Lysekil 2023 (tkr/år)

Grupperade staplar per åldersgrupp: Sotenäs och Lysekil, med män och kvinnor. Inkomsterna ökar med ålder upp till 50–59 år och planar därefter ut. Könsskillnaden består i båda kommuner: i 50–59 år motsvarar kvinnors median ≈ 92 % av männens i Sotenäs och ≈ 59 % i Lysekil.

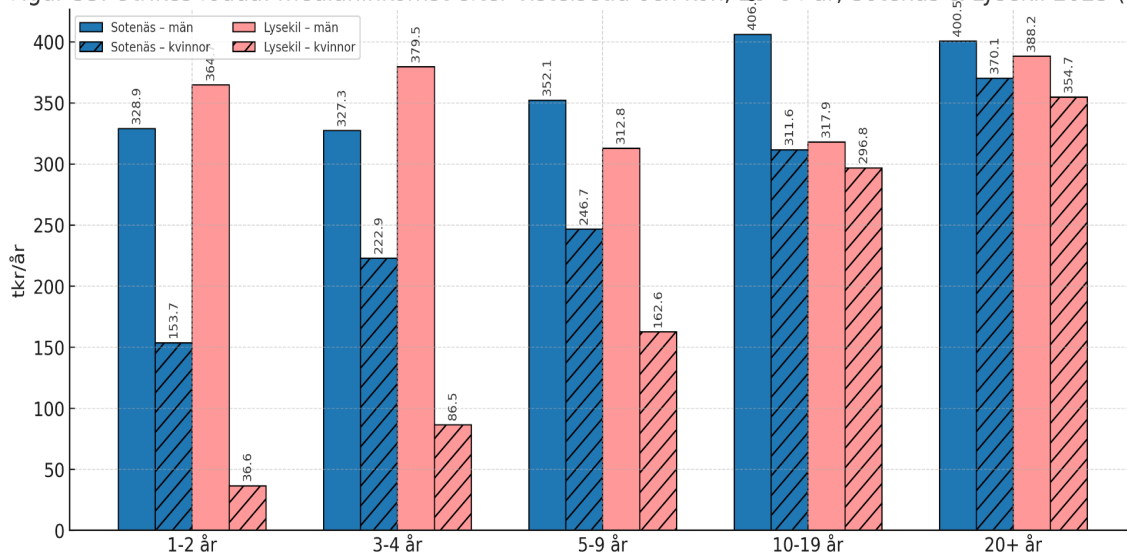
Not: tkr = tusen kronor.

Analysen visar att eftergymnasial utbildning är förknippad med tydligt högre medianinkomst i alla åldersgrupper, vilket stärker hushållens etableringsförmåga på bostadsmarknaden genom större utrymme för kontantinsats och lån samt driver byteskedjor. Inkomsterna når sin topp i åldern 50–59 år och planar därefter ut, vilket bidrar till en stark efterfrågan på större och mer attraktiva bostäder – inklusive fritidshus – samtidigt som andra objekt frigörs. Könsskillnader består i båda kommunerna: i åldern 50–59 år uppgår kvinnors medianinkomst till cirka 92 procent av männens i Sotenäs och cirka 59 procent i Lysekil, vilket innebär högre trösklar för ensamstående kvinnor och eninkomsthushåll. Sammantaget talar detta för att bostadsutbudet behöver spegla skillnader i utbildningsnivå och inkomstprofil, samt att det

finns skäl att underlätta jämställd etablering genom prisvärda alternativ och flexibla upplåtelseformer.

7.4 Utrikes födda – vistelsetid

Figur 33. Utrikes födda: medianinkomst efter vistelsetid och kön, 20–64 år, Sotenäs & Lysekil 2023 (tkr/år)

Figur 33. Utrikes födda: medianinkomst efter vistelsetid och kön, 20–64 år, Sotenäs & Lysekil 2023 (tkr/år) (SCB, 2023).

Medianinkomsten ökar med vistelsetid för utrikes födda i båda kommunerna, särskilt tydligt för kvinnor. I Sotenäs stiger kvinnors median från 153,7 tkr (1–2 år) till 370,1 tkr (20+ år) och mäns från 328,9 tkr till 400,5 tkr. I Lysekil ökar kvinnors median från 36,6 tkr (1–2 år) till 354,7 tkr (20+ år), medan män ligger på 364,7–388,2 tkr mellan 1–2 år och 20+ år. Att Lysekils män visar en nedgång i 5–9 och 10–19 år (t.ex. 312,8–317,9 tkr) kan bero på ålders-/branschmix och små grupper i vissa intervall. Sammantaget indikerar utvecklingen att längre vistelsetid hänger ihop med starkare arbetsmarknadsetablering, vilket förbättrar möjligheterna att etablera sig på bostadsmarknaden.

Utvecklingen i hushållsekonomin visar att Sotenäs och Lysekil i stort följer liknande mönster, med stigande inkomster och relativt låg andel hushåll med låg ekonomisk standard. Skillnaderna i inkomstnivåer och utbildning påverkar dock hur hushållen klarar ekonomiska påfrestningar. I takt med en åldrande befolkning får olika former av transfereringar och ersättningar ökad betydelse, särskilt bland äldre och hushåll med begränsad arbetsinkomst. Därför följer nästa kapitel upp med en analys av bidragsförsörjningen – en indikator som kompletterar bilden av hushållens ekonomiska situation och kommunernas sociala hållbarhet.

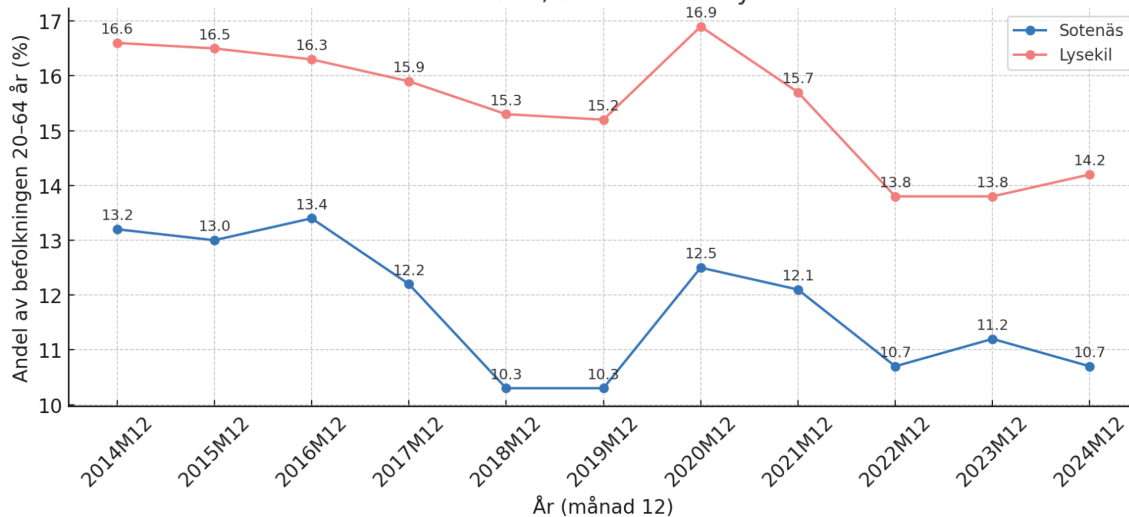
8. Bidragsförsörjning

Bidragsförsörjning utgör en central indikator för att förstå den sociala och ekonomiska balansen i en kommun. Den visar hur stor andel av befolkningen i arbetsför ålder som är beroende av olika former av sociala ersättningar och bidrag för sin försörjning. Ett högt beroende kan tyda på strukturella utmaningar på arbetsmarknaden, ohälsa eller demografiska förändringar, medan ett lågt beroende ofta speglar en stabil arbetsmarknad och god sysselsättning.

I detta kapitel analyseras hur bidragsförsörjningen har utvecklats i Sotenäs och Lysekil under det senaste decenniet. Fokus ligger på förändringar över tid, skillnader mellan åldersgrupper samt fördelningen mellan olika typer av ersättningar. Analysen syftar till att belysa hur den ekonomiska självförsörjningen ser ut i kommunerna och vilka sociala faktorer som påverkar den.

Statistiken baseras på uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB) och omfattar personer i åldrarna 20–64 år. Måttet bygger på så kallade helårsekvivalenter, vilket innebär att antalet mottagare motsvarar det genomsnittliga antalet personer som helt försörjs av bidrag under ett år. Genom detta mått kan man på ett tillförlitligt sätt jämföra utvecklingen mellan kommuner och över tid.

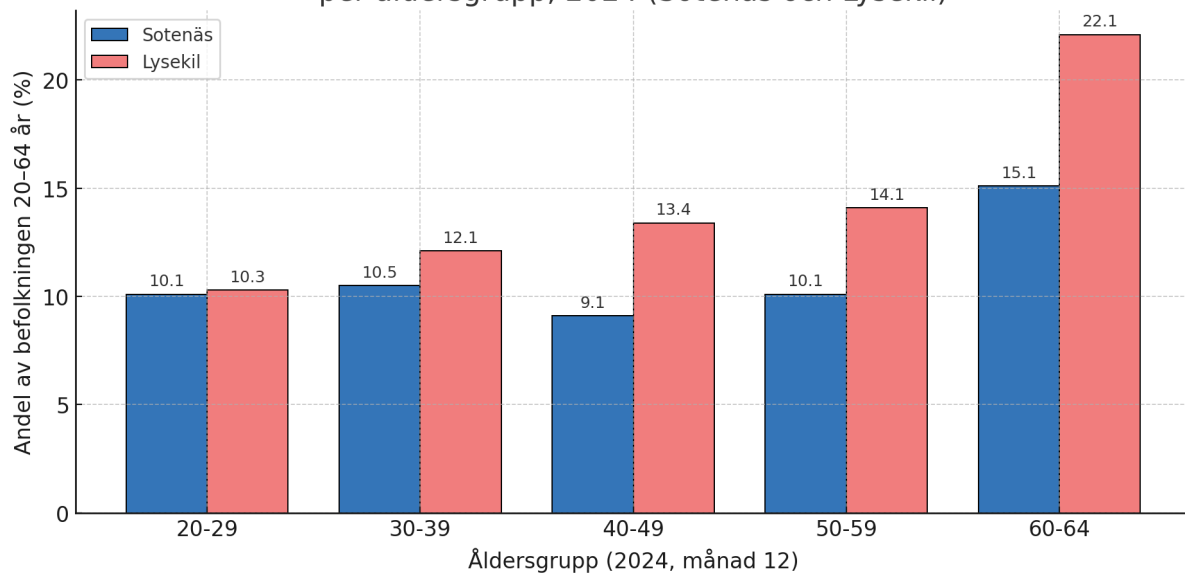
Figur 34. Andel av befolkningen 20–64 år som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 2014–2024, Sotenäs och Lysekil

Figur 34. Andel av befolkningen 20–64 år som försörjs med sociala ersättningar och bidrag, månad 12 åren 2014–2024, (SCB, 2024)

Värden avser helårsekvivalenter i procent av befolkningen 20–64 år.

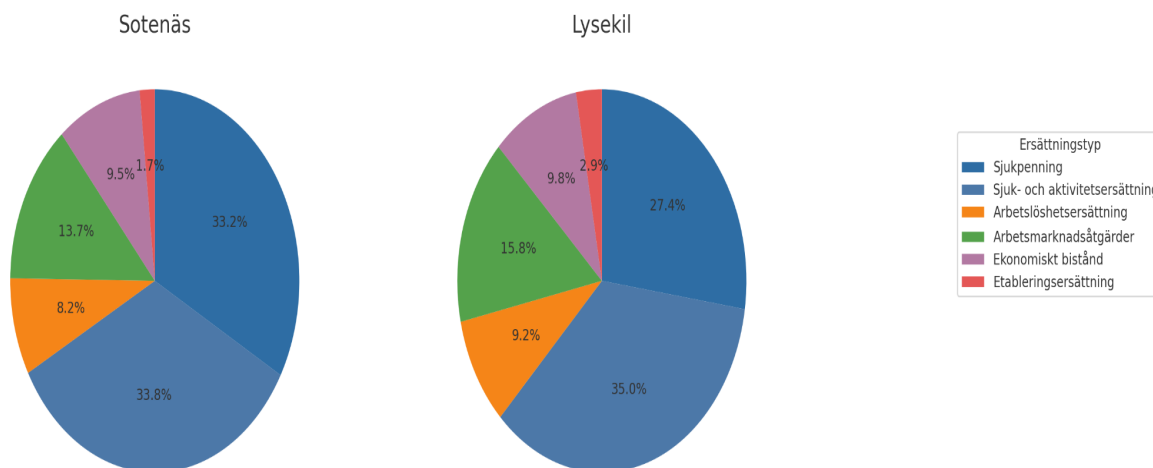
Figur 35. Andel som försörjs med sociala ersättningar och bidrag per åldersgrupp, 2024 (Sotenäs och Lysekil)

Figur 35. Andel av befolkningen 20–64 år som försörjs med sociala ersättningar och bidrag per åldersgrupp, december 2024, (SCB, 2025).

Sotenäs och Lysekil. Värden avser helårsekvivalenter i procent av befolkningen i respektive åldersgrupp. I de yngre åldrarna är nivåerna likartade: 20–29 år 10,1 % i Sotenäs och 10,3 % i Lysekil; 30–39 år 10,5 % respektive 12,1 %. Skillnaderna ökar i medelåldern och blir som störst i den äldsta arbetsföra gruppen: 40–49 år 9,1 % mot 13,4 %, 50–59 år 10,1 % mot 14,1 %, samt 60–64 år 15,1 % mot 22,1 %. Mönstret antyder att åldersrelaterade faktorer – som ohälsa, etableringsgrad och branschens arbetsvillkor – spelar en större roll i Lysekil än i Sotenäs i de högre åldersspannen. Samtidigt bekräftar de jämna nivåerna i yngre grupper att inträdet på arbetsmarknaden är relativt likartat mellan kommunerna. Helårsekvivalenter innebär att flera individer kan motsvara ett helt bidragsår, vilket ger en robust jämförelse mellan åldrar och kommuner.

Figur 36. Fördelning av helårsekvivalenter efter ersättningstyp (20–64 år)
December 2024: Sotenäs och Lysekil

Figur 36. Fördelning av helårsekvivalenter efter ersättningstyp (20–64 år), december 2024. Sotenäs och Lysekil, (SCB, 2025). Pajdiagrammen visar respektive ersättningstyps andel av kommunens totala helårsekvivalenter; Sjukpenning redovisas separat från Sjuk- och aktivitetsersättning.

Fördelningen domineras av sjukdomsrelaterade ersättningar i båda kommunerna. I Sotenäs utgör sjukpenning cirka 33 % och sjuk-/aktivitetsersättning cirka 34 % av helårsekvivalenterna, medan motsvarande andelar i Lysekil är cirka 27 % respektive 35 %. Arbetsmarknadsåtgärder ligger runt 14–16 % och arbetslöshetsersättning omkring 8–9 %, med ekonomiskt bistånd i intervallet 9–10 %. Etableringsersättning är minst (omkring 2–3 %). Mönstret pekar på att ohälsa och långvarig nedsatt arbetsförmåga förklarar den största delen av bidragsförsörjningen, medan arbetslöshetsrelaterade stöd spelar en mindre – men stabil – roll. Detta ligger i linje med åldersprofilen där de högre åldersgrupperna står för en större andel av bidragstagandet (SCB, 2025).

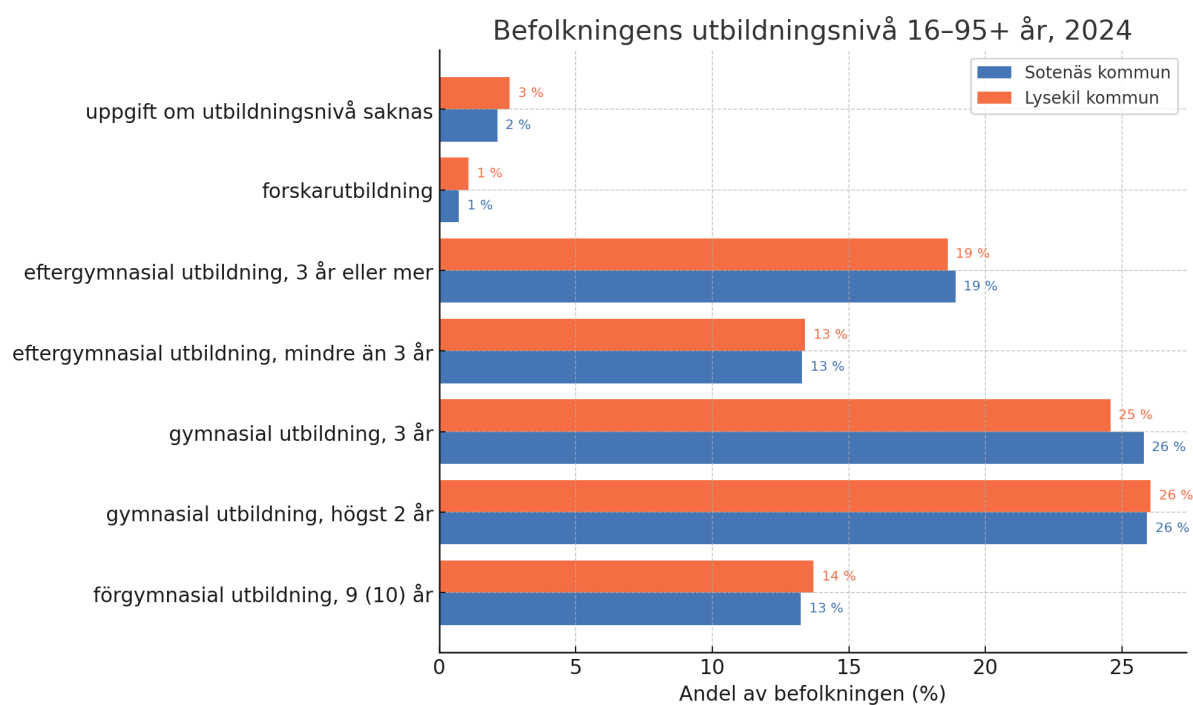
Utbildning är en av de starkaste drivkrafterna bakom etablering på arbetsmarknaden och långsiktig social hållbarhet. De mönster som framträder i bidragsförsörjningen—särskilt den ökade tyngden av sjukdomsrelaterade ersättningar i högre åldrar—har nära koppling till utbildningsnivå, kompetensförsörjning och individers möjligheter till omställning. För att förstå dessa samband behöver vi synliggöra befolkningens utbildningsstruktur och skolresultat över tid. I det följande kapitlet riktas därför fokus mot Sotenäs och Lysekil, med avsikt att belysa hur utbildningens omfattning och kvalitet påverkar arbetskraftens bärkraft, hälsa och självförsörjningsgrad. Målet är att identifiera både styrkor och riskfaktorer som kan vägleda kommunernas strategiska arbete med kompetensutveckling och likvärdighet i skolan.

9. Utbildning

Utbildningsnivån i befolkningen utgör en bärande förutsättning för kommunernas långsiktiga utvecklingskraft. Den påverkar sysselsättning, inkomster och hälsa, liksom förmågan till omställning när arbetsmarknaden förändras. I detta kapitel analyseras utbildningsstrukturen i Sotenäs och Lysekil utifrån två kompletterande perspektiv: dels den vuxna befolkningens utbildningsnivå, dels skolresultat och övergångar inom utbildningssystemet. Tillsammans ger indikatorerna en samlad bild av dagens kompetensbas och morgondagens rekryteringsunderlag.

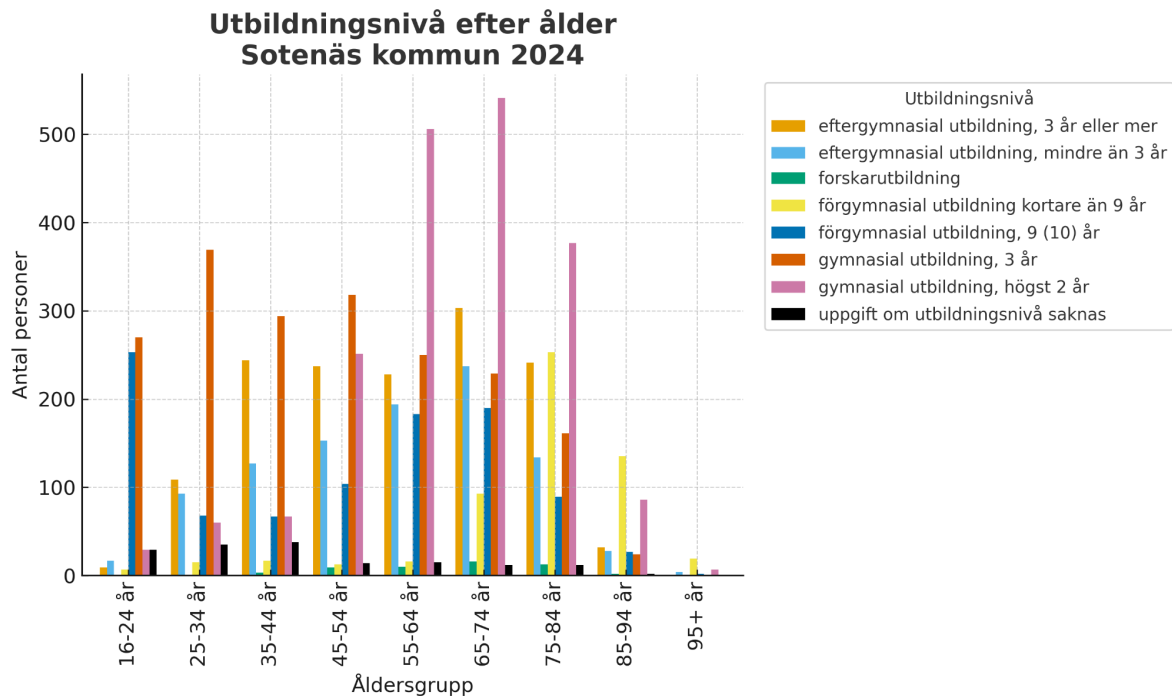
Fokus ligger på andelen 16–64-åringar med minst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning och på hur dessa nivåer utvecklats över tid. Analysen kompletteras med centrala

skolindikatorer – andel behöriga till gymnasieskolans nationella program samt progression vidare till högre studier – för att belysa likvärdighet och kontinuitet genom utbildningskedjan. Målet är att identifiera mönster och skillnader mellan kommunerna som har betydelse för kompetensförsörjning, arbetsmarknadsutfall och social hållbarhet.

Figur 37. Befolkningens utbildningsnivå 16–95+ år i Sotenäs och Lysekil 2024.

Befolkningens utbildningsnivå 16–95+ år i Sotenäs och Lysekil 2024. Figuren visar andelen invånare i respektive utbildningskategori. I båda kommunerna dominerar gymnasial utbildning, men Lysekil har en något större andel med eftergymnasial utbildning. Andelen med förgymnasial utbildning är låg, och endast en liten del har forskarutbildning.

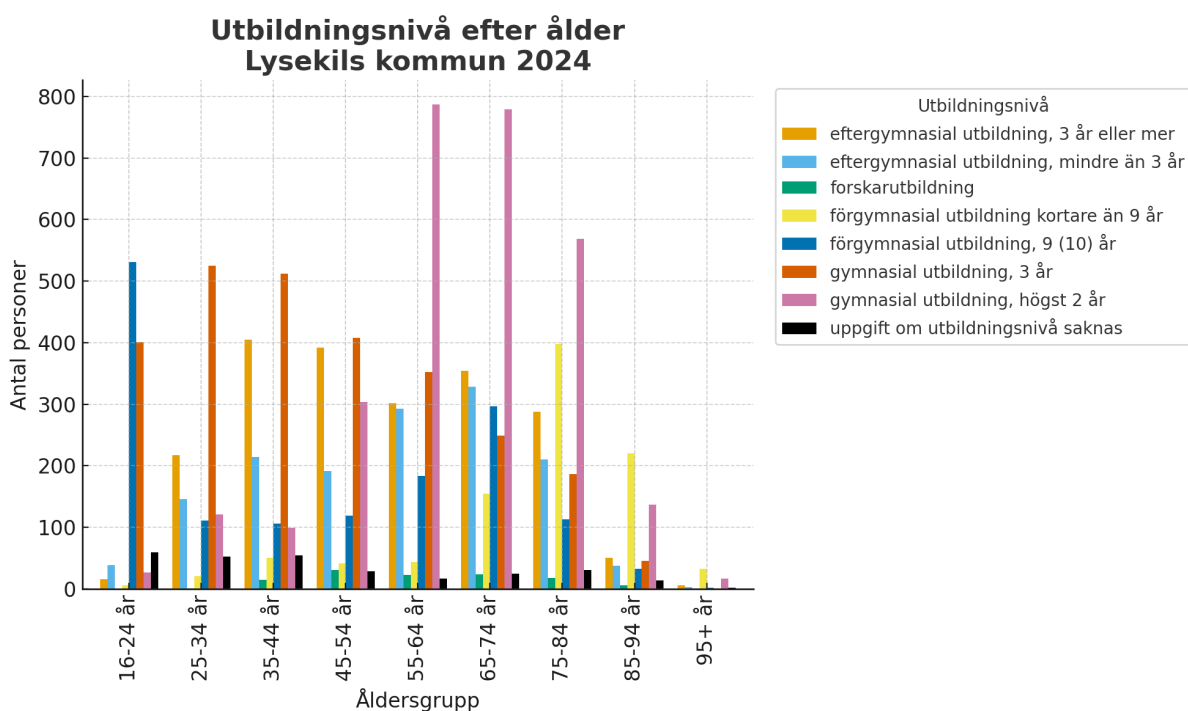
Figur 38. Utbildningsnivå efter ålder, Sotenäs kommun 2024.

Källa: (SCB, 2025)

Figuren visar fördelningen av utbildningsnivåer bland befolkningen i Sotenäs kommun år 2024, uppdelad efter åldersgrupp. Den illustrerar tydligt att den gymnasiala utbildningsnivån är den vanligaste bland samtliga åldersgrupper, särskilt i intervallet 45–74 år. Andelen personer med eftergymnasial utbildning, särskilt tre år eller längre, är störst i åldersgruppen 35–54 år men minskar successivt bland äldre. De yngsta åldersgrupperna (16–24 år) uppvisar en hög andel pågående gymnasiala studier, vilket förklarar den stora dominansen av denna utbildningsnivå.

Bland de äldre grupperna, särskilt från 65 år och uppåt, framträder en högre andel med enbart förgymnasial utbildning, vilket speglar skillnader i utbildningstillgång mellan generationer. Andelen forskarutbildade är låg i samtliga ålderskategorier. Sammantaget visar figuren att

utbildningsnivån i Sotenäs har förbättrats över tid, med en tydlig generationsväxling där yngre invånare i högre grad än äldre har eftergymnasial utbildning.

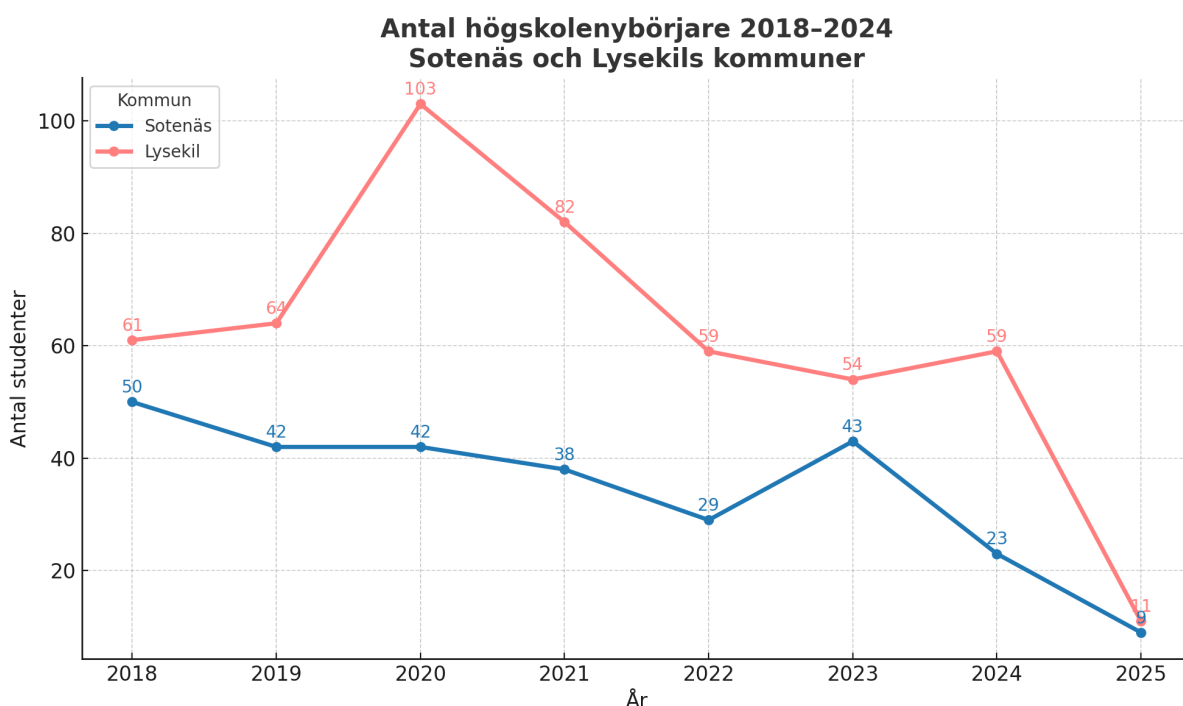

Figur 39. Utbildningsnivå efter ålder, Lysekils kommun 2024.Källa: (SCB, 2025)

Figuren visar utbildningsnivåns fördelning bland befolkningen i Lysekils kommun år 2024, uppdelad efter åldersgrupp. Precis som i Sotenäs dominerar den gymnasiala utbildningen bland flertalet åldersgrupper, men Lysekils uppvisar en något högre andel personer med eftergymnasial utbildning, särskilt i åldrarna 35–54 år. De yngsta grupperna (16–24 år) domineras av personer med pågående gymnasiala studier, medan de äldre grupperna (65 år och uppåt) i större utsträckning har en förgymnasial utbildning.

Sammantaget indikerar figuren att Lysekil har en något högre utbildningsnivå än Sotenäs, vilket kan kopplas till en större andel yngre invånare samt närhet till utbildningscentra i regionen.

9.1 Ansökan till Högskola

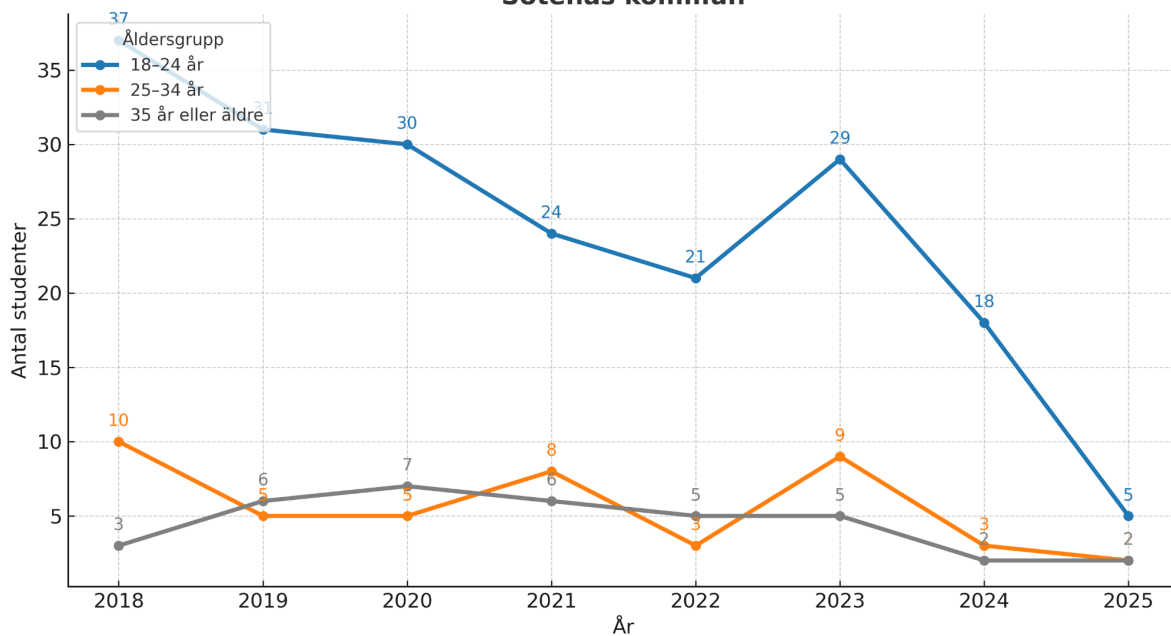
Figur 40. Antal högskolenybörjare 2018–2024, Sotenäs och Lysekils kommuner. Källa: (Universitetskanslersämbetet, 2025)

Figuren visar utvecklingen av antalet personer som påbörjade högskolestudier för första gången under perioden 2018–2024 i Sotenäs och Lysekils kommuner. Uppgifterna bygger på statistik från UKÄ:s databas, där värden för vårtermin (VT) och hösttermin (HT) har summerats för respektive år och kommun. Endast personer folkbokförda i kommunen vid

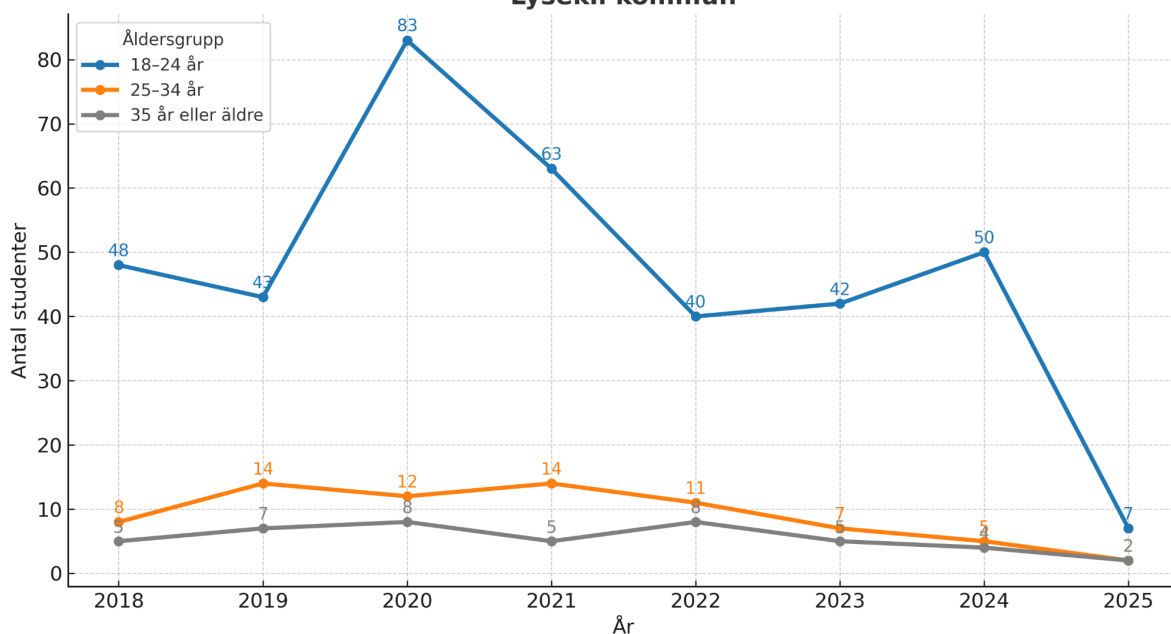
studiestart ingår i statistiken, och siffrorna avser totalantalet nybörjare oavsett kön eller åldersgrupp.

Diagrammet visar att Lysekil har haft ett högre antal högskolenybörjare under hela perioden, med en topp år 2020 då 103 personer påbörjade studier, medan Sotenäs haft ett mer stabilt men lägre antal mellan 20 och 50 studenter per år. Skillnaden mellan kommunerna kan förklaras av både befolkningsstorlek och tillgång till utbildningscentra i regionen, men båda visar tecken på stabil övergång till högre utbildning över tid.

Antal högskolenybörjare efter ålder 2018-2024
Sotenäs kommun

Antal högskolenybörjare efter ålder 2018-2024
Lysekil kommun

Figur 41–42. Antal högskolenybörjare efter ålder 2018–2024, Sotenäs och Lysekils kommuner.

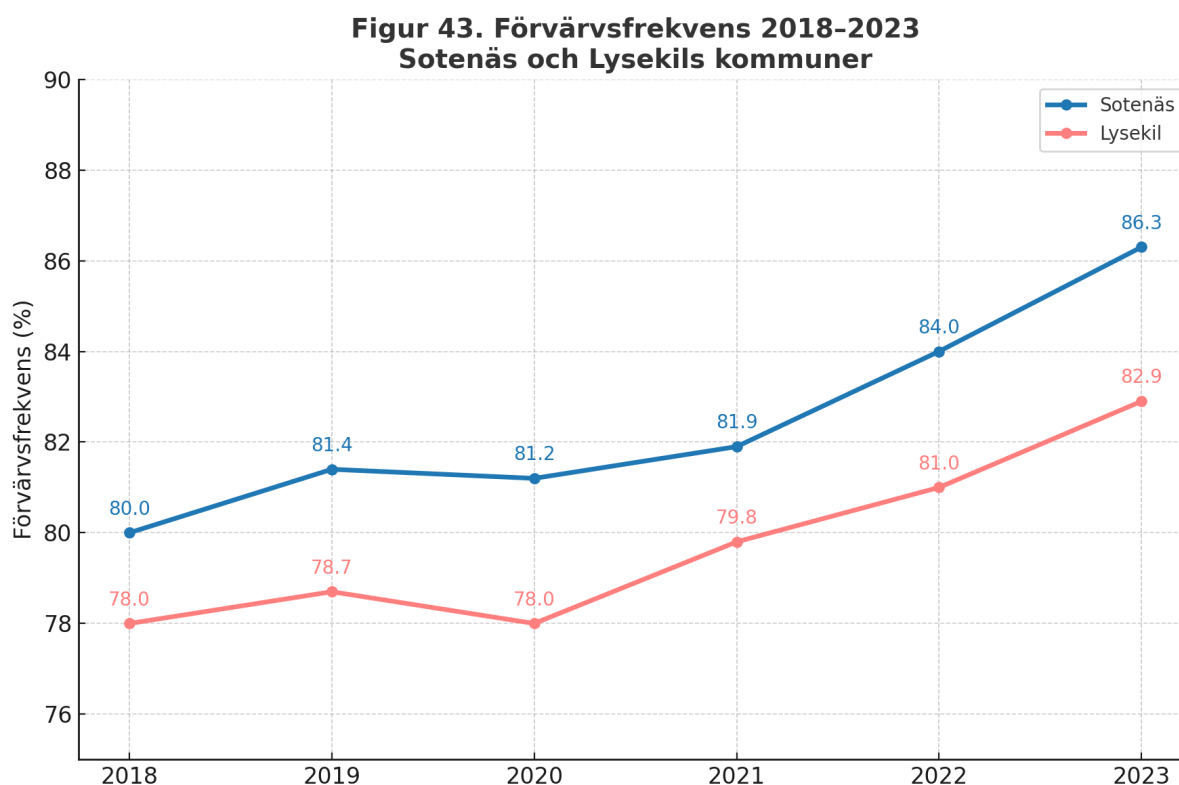
Källa: (Universitetskanslersämbetet, 2025)

Figuren visar utvecklingen av antalet högskolenybörjare uppdelat på tre åldersgrupper: 18–24 år, 25–34 år och 35 år eller äldre. I båda kommunerna dominerar den yngsta gruppen, 18–24 år, som utgör majoriteten av nybörjarna varje år. I Sotenäs är antalet nybörjare generellt lägre och mer varierande över tid, medan Lysekil uppvisar högre och mer stabila nivåer, särskilt kring år 2020.

Statistiken över högskolenybörjare har hämtats från Universitetskanslersämbetet (UKÄ, 2025) och bygger på antalet personer folkbokförda i respektive kommun som påbörjade högskolestudier under åren 2018–2024. Uppgifterna omfattar samtliga utbildningsområden och inkluderar både vår- och hösttermin. Analysen visar att Lysekil konsekvent har ett högre antal högskolenybörjare än Sotenäs, men båda kommunerna uppvisar en relativt stabil nivå över tid. Skillnaden kan till viss del förklaras av Lysekils större befolkningsunderlag och närhet till högre lärosäten som Göteborgs universitet och Högskolan Väst. I båda kommunerna dominerar åldersgruppen 18–24 år, vilket visar att majoriteten av studenterna inleder sina högskolestudier direkt efter gymnasiet. Andelen nybörjare bland äldre åldersgrupper (25 år och uppåt) är betydligt lägre, vilket indikerar att det finns begränsade möjligheter eller incitament till vidareutbildning senare i livet.

Sammantaget pekar utvecklingen på en fortsatt utbildningstradition där unga flyttar ut för studier, medan återflyttning efter avslutade studier sannolikt är begränsad. Detta påverkar kommunernas långsiktiga kompetensförsörjning, särskilt inom yrken där efterfrågan på högre utbildning ökar.

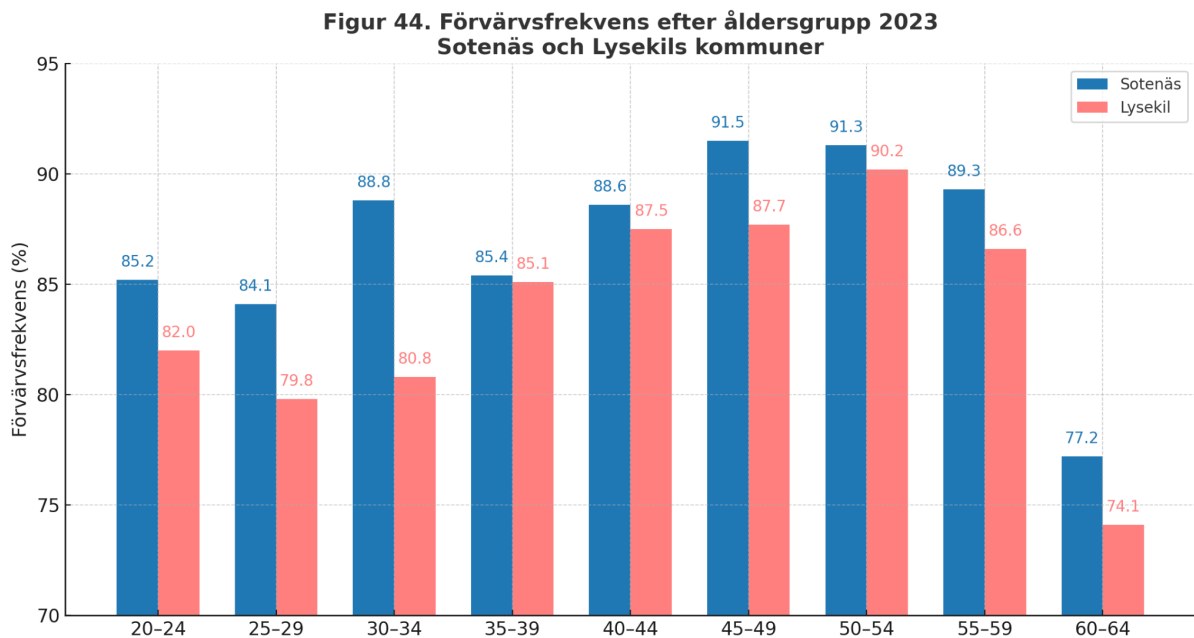
10. Arbetsmarknad och näringsliv

Figur 43. Förvärvsfrekvens 2018–2023 i Sotenäs och Lysekils kommuner (% av befolkningen 16–74 år).

Källa: SCB, RAMS 2018–2021 och BAS 2022–2023.

Figuren visar utvecklingen av förvärvsfrekvensen i de två kommunerna under sexårsperioden. Sotenäs har haft en genomgående högre andel förvärvsarbetande än Lysekil, med särskilt stark ökning efter pandemin. År 2023 nådde Sotenäs en förvärvsfrekvens på 86,3 %, medan Lysekil låg på 82,9 %. Båda kommunerna ligger över riksgenomsnittet, vilket tyder på en stark och stabil lokal arbetsmarknad.

Figur 44. Förvärvsfrekvens efter åldersgrupp 2023 i Sotenäs och Lysekils kommuner (% av befolkningen).

Källa: SCB, BAS 2023.

Stapeldiagrammet visar sysselsättningsgraden uppdelad på åldersgrupper. Förvärvsfrekvensen är som högst i åldrarna 45–54 år, där över 90 % i Sotenäs och cirka 88–90 % i Lysekil är förvärvsarbetande. De lägsta nivåerna återfinns bland de yngsta (20–24 år) och de äldsta (60–64 år), där många studerar respektive närmar sig pension. Sotenäs uppvisar genomgående högre nivåer än Lysekil i nästan samtliga åldersgrupper.

Sotenäs och Lysekil uppvisar båda en hög och stigande förvärvsfrekvens de senaste åren, vilket är positivt ur ett sysselsättnings- och skatteunderlagsperspektiv. Sotenäs har under hela perioden haft något högre nivåer, vilket sannolikt hänger samman med näringslivets struktur, låg arbetslöshet och hög arbetsmarknadsanknytning även bland äldre åldersgrupper.

Efter en tillfällig inbromsning under pandemin 2020 har båda kommunerna återhämtat sig starkt. Särskilt mellan 2021 och 2023 ses en tydlig ökning av andelen förvärvsarbetande. Det tyder på att arbetsmarknaden i båda kommuner är relativt motståndskraftig och att efterfrågan på arbetskraft har varit hög även under en tid av ekonomisk osäkerhet.

Åldersfördelningen visar att sysselsättningen är som högst i åldrarna 45–54 år, medan unga vuxna och äldre före pensionsålder har lägre förvärvsfrekvens. Det är ett normalt mönster, men det innebär också att en stor del av den tillgängliga arbetskraften redan är i arbete. För framtiden kan detta skapa utmaningar inom kompetensförsörjning, särskilt om pensionsavgångarna ökar och återväxten är begränsad.

10.1 Utrikes födda – Förvärvsfrekvens och åldersstruktur

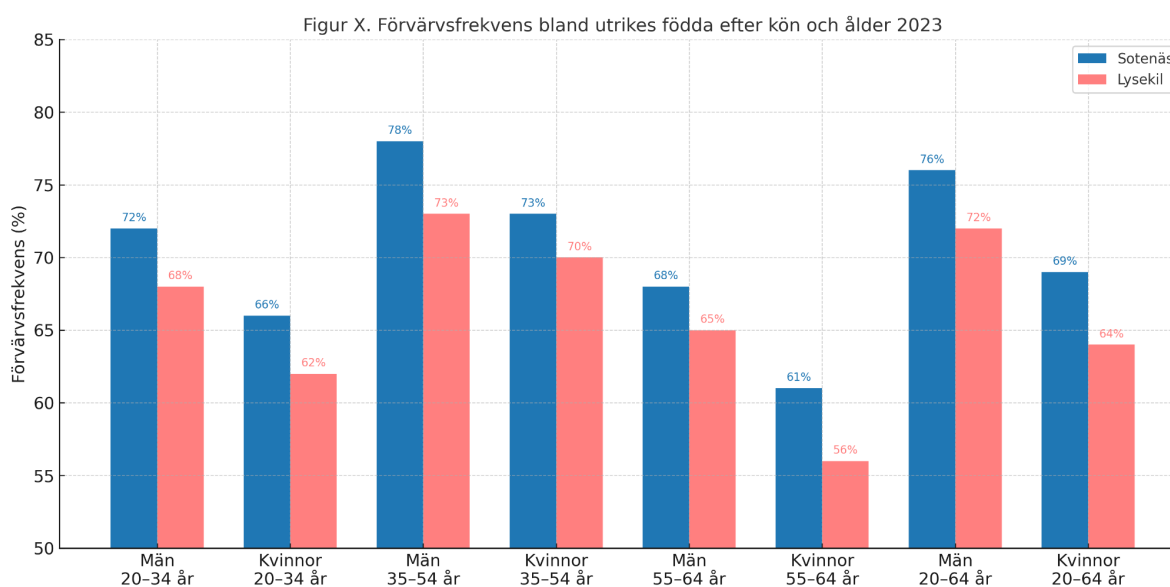
Förvärvsfrekvens bland utrikes födda

Förvärvsfrekvensen bland utrikes födda är fortsatt lägre än för befolkningen i stort i både Sotenäs och Lysekil. Enligt SCB:s registerdata (BAS 2023) uppgick förvärvsfrekvensen i åldern 20–64 år till cirka 72,5 % i Sotenäs och 65,5 % i Lysekil, att jämföra med omkring 86 % respektive 83 % i totalbefolkningen.

Skillnaden är särskilt tydlig bland kvinnor. Utrikes födda kvinnor har i båda kommunerna en förvärvsfrekvens omkring 60–65 %, medan motsvarande siffra för utrikes födda män ligger runt 75–80 %. Det innebär att män i större utsträckning än kvinnor är etablerade på arbetsmarknaden, vilket är i linje med nationella mönster.

Tittar man på olika åldersgrupper är sysselsättningsgraden bland utrikes födda som högst i åldern 35–54 år – i denna grupp arbetar cirka 78 % i Sotenäs och omkring 73 % i Lysekil. Bland de yngsta (20–34 år) är andelen lägre, vilket delvis kan förklaras av språkstudier,

etableringstid och kompletterande utbildning. Den lägsta förvärvsfrekvensen finns i åldersgruppen 55–64 år, där en del utrikes födda har svårt att etablera sig före pensionsålder.

Figur 45. Förvärvsfrekvens bland utrikes födda efter kön och ålder, 2023

Källa: SCB BAS 2023

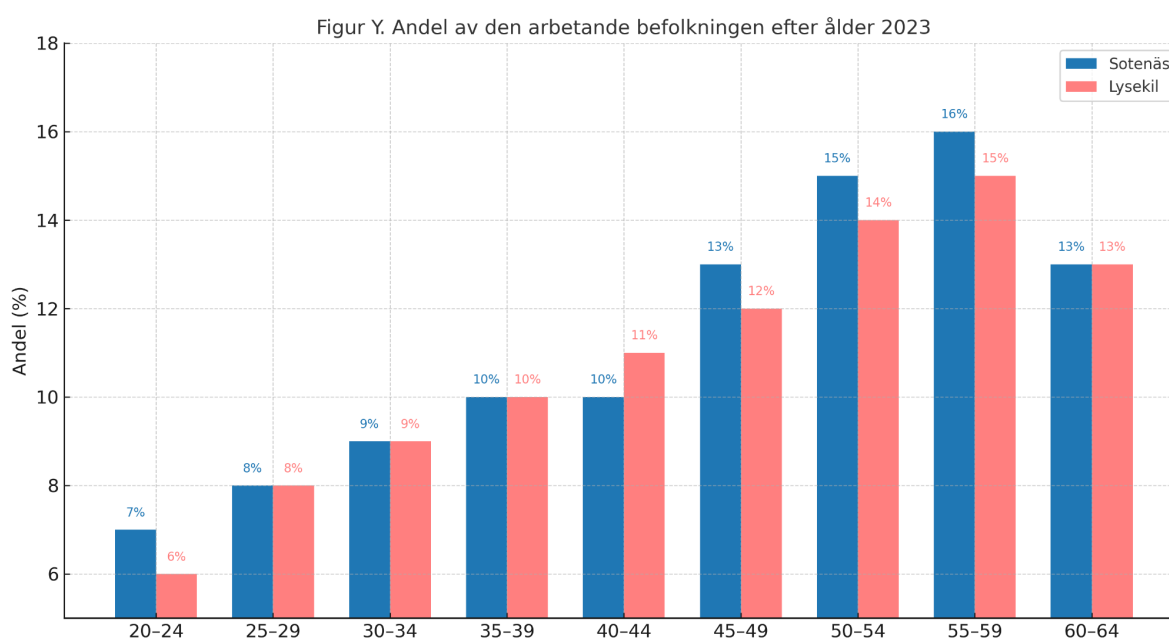
Diagrammet visar att förvärvsfrekvensen bland utrikes födda varierar tydligt med både kön och ålder. I Sotenäs kommun är skillnaden mellan män och kvinnor påtaglig – till exempel har utrikes födda män i åldern 35–54 år en förvärvsfrekvens på 78 %, medan motsvarande siffra för kvinnor är 73 %. Liknande mönster syns i Lysekil, där förvärvsfrekvensen i flera åldersgrupper ligger 4–6 procentenheter lägre för kvinnor än män. Den lägsta sysselsättningsgraden återfinns bland utrikes födda kvinnor i åldern 55–64 år. Skillnaderna pekar på strukturella utmaningar vad gäller etablering på arbetsmarknaden för vissa grupper.

10.2 Arbetskraftens åldersstruktur

Sammansättningen av den arbetande befolkningen visar tydliga skillnader mellan kommunerna. I Sotenäs är nästan 45 % av de förvärvsarbetande 50 år eller äldre, medan motsvarande andel i Lysekil ligger på cirka 40 %. Detta visar att båda kommunerna har en ålderstyngd arbetskraft, där en stor del befinner sig nära pensionsålder.

Andelen unga (20–34 år) i arbetskraften är förhållandevis låg – omkring 25 % i Sotenäs och 27 % i Lysekil. Det kan bero på att många unga lämnar kommunen för studier eller arbete på annan ort, samt att återflyttning sker först i senare skede i livet.

Den största enskilda åldersgruppen bland de sysselsatta är 55–59 år i båda kommuner. Den höga andelen äldre i arbetslivet innebär att det inom några år kan uppstå kompetensbehov i flera sektorer när pensionsavgångarna ökar. Det kan därför bli viktigt för kommunerna att arbeta med kompetensförsörjning, återflyttning och nyrekrytering av yngre arbetskraft.

Figur 46. Andel av den arbetande befolkningen efter ålder, 2023

Källa: SCB BAS 2023

Figuren visar åldersfördelningen inom den sysselsatta befolkningen. Både Sotenäs och Lysekil har en tydlig tyngdpunkt i åldrarna 50–64 år, som tillsammans utgör närmare 45 % av alla förvärvsarbetande. Den största enskilda åldersgruppen är 55–59 år i båda kommuner. Andelen unga vuxna (20–34 år) är däremot betydligt lägre – endast cirka 25 % av arbetskraften i båda kommuner tillhör denna grupp. Det tyder på en åldrande arbetskraft, vilket kan medföra framtida kompetensförsörjningsbehov i takt med att stora grupper går i pension.

10.3 Arbetsmarknad och näringsliv i Sotenäs och Lysekil

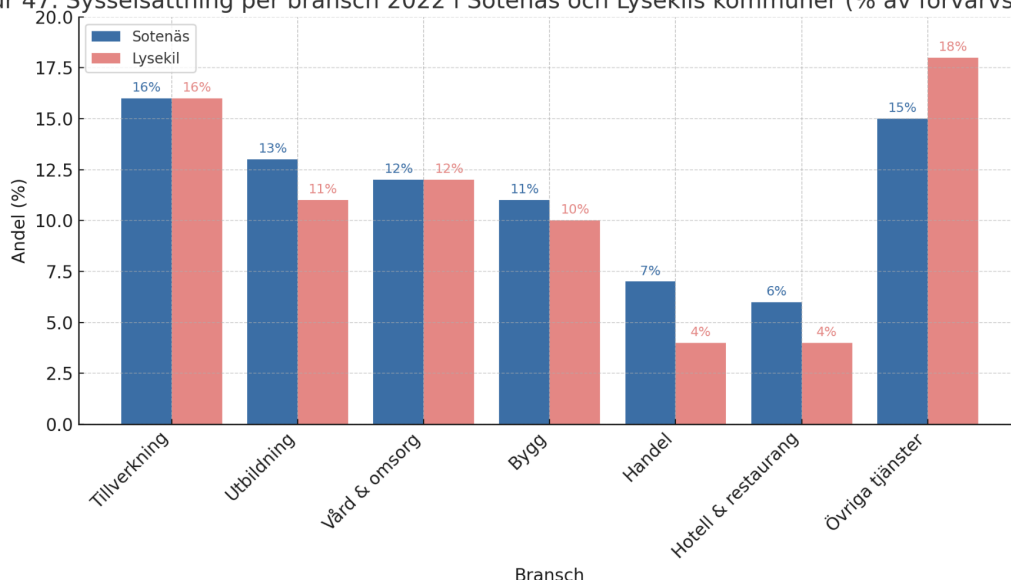
Sotenäs och Lysekils arbetsmarknader kännetecknas av en tydlig industriprofil. Enligt SCB:s statistik för 2022 är tillverkningsindustrin den största enskilda branschen i båda kommuner – cirka 16 % av alla förvärvsarbetande är sysselsatta inom industri och utvinning. I Sotenäs dominerar livsmedelsproduktion och fiskindustri, medan Lysekil har en stark tyngdpunkt inom petrokemi och raffinaderiverksamhet. Vård, skola och omsorg är andra viktiga sektorer i båda kommuner och sysselsätter tillsammans omkring 25 % av arbetskraften. Även byggsektorn är relativt stor (cirka 10–11 %), vilket speglar behovet av lokal utveckling och infrastruktur.

Turismsektorn är mer framträdande i Sotenäs än i Lysekil – cirka 6 % av sysselsättningen i Sotenäs finns inom hotell och restaurang, medan andelen i Lysekil är något lägre (~4 %). Handelssektorn är förhållandevis liten i båda kommuner, särskilt i Lysekil där endast omkring 4 % av befolkningen arbetar inom detalj- och partihandel (rikssnittet är cirka 10 %). Den

privata tjänstesektorn – t.ex. företagstjänster, IT, juridik och konsultverksamhet – är underrepresenterad i båda kommuner jämfört med riket. Det kan tyda på en mindre diversifierad ekonomi med hög beroendegrad av enskilda branscher, särskilt industri. Samtidigt har Sotenäs en något högre andel **egenföretagare** än Lysekil (16,5 % respektive 12,5 %), vilket speglar närvaron av många småföretag inom fiske, turism och bygg.

Sammantaget är näringslivet i båda kommuner koncentrerat till ett fåtal större branscher, vilket innebär en viss sårbarhet för strukturella förändringar. Samtidigt utgör den industriella basen och turismen viktiga styrkor i respektive kommun.

Figur 47. Sysselsättning per bransch 2022 i Sotenäs och Lysekils kommuner (% av förvärvsarbete)

Figur 47. Sysselsättning per bransch 2022 i Sotenäs och Lysekils kommuner (% av förvärvsarbete).

Källa: SCB RAMS 2022 via Regionfakta och Företagarfakta 2024.

Stapeldiagrammet visar hur stor andel av arbetskraften som är sysselsatt inom olika branscher enligt SNI 2007.

I båda kommunerna är tillverkningsindustrin den största sektorn, med cirka 16 % av

sysselsättningen. Sotenäs har en något större andel inom utbildning, handel och hotell- och restaurang jämfört med Lysekil. Lysekil har däremot något högre andel inom övriga tjänstenärings- och offentlig sektor. Skillnaderna speglar kommunernas olika näringslivsstruktur – Sotenäs har större inslag av turism och småföretagande, medan Lysekils arbetsmarknad domineras av industri och vård.

10.4 Pendling och lokala arbetsmarknader

Detta avsnitt beskriver hur arbetsmarknaden hänger ihop geografiskt – hur stor andel av de sysselsatta bor och arbetar i kommunen ("lokal arbetsmarknad"), och hur många som pendlar in eller ut. Det visar också hur beroende kommunen är av andra orter för sysselsättning eller arbetskraft. År 2022 arbetade cirka 60 % av Sotenäsborna i den egna kommunen, medan omkring 40 % pendlade ut, främst till Lysekil, Munkedal och Uddevalla. I Lysekil var andelen som arbetade i kommunen något högre – 67 % – och utpendlingen lägre. Det tyder på att Lysekil i högre grad än Sotenäs fungerar som ett regionalt arbetsplatscentrum.

Samtidigt är båda kommunerna relativt små arbetsmarknader sett till antal arbetstillfällen. Sotenäs hade år 2022 knappt 4 000 sysselsatta, medan Lysekil hade cirka 6 100. De är därför beroende av att ingå i större funktionella arbetsmarknadsregioner (FA-regioner), i detta fall Bohuslän/Strömstad–Uddevalla–Stenungsund. Inpendlingen är också betydande – drygt 1 500 personer pendlar in till Lysekil dagligen, och cirka 1 200 till Sotenäs. De vanligaste inpendlingsorterna är Munkedal, Uddevalla, Tanum och Göteborg. Båda kommuner är alltså tydligt sammanlänkade med närliggande orter.

Pendlingsmönstren återspeglar dels arbetsutbudets matchning mot arbetsplatser, dels bostadsstruktur, kommunikationer och tillgång till kollektivtrafik. Exempelvis sker mycket pendling med bil mellan Sotenäs och Lysekil, vilket ställer krav på god vägstandard.

Som kustkommun har Sotenäs en geografisk förutsättning som i dag endast i begränsad utsträckning tas till vara i pendlingsmönstren: möjligheten till sjöburen kollektivtrafik. Pendlingen till större regionala arbetsmarknader i Fyrbodal och Göteborgsregionen är i praktiken vägberoende, samtidigt som befolknings- och näringslivsstrukturen i både Sotenäs och Lysekil är starkt knuten till havet. Detta väcker frågan om kustläget i framtiden skulle kunna utnyttjas mer systematiskt även för persontransporter.

I Göteborgsregionen utgör vattenburen kollektivtrafik redan en etablerad del av transportsystemet. Älvtrafiken med linjerna som tidigare marknadsförts som Älvsnaabben och Älvsnaabbare knyter samman centrala stråk på fastlandet med bland annat Lindholmen och Eriksberg och är integrerad i Västtrafiks ordinarie biljettsystem (Västtrafik, 2024). På samma sätt är båttrafiken i den södra skärgården en del av det regionala kollektivtrafiksystemet, även om den främst är inriktad på boende i ö-samhällena snarare än långväga pendling (Styrsöbolaget, 2024). Dessa exempel visar att båtpendling kan fungera som ett komplement till buss, spårvagn och bil i ett större regionalt transportsystem.

På nationell nivå betonas ett trafikslagsövergripande synsätt och den så kallade fyrstegsprincipen i transportpolitiken. I propositionen *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem* framhåller regeringen att transportsystemet ska utvecklas så att det klarar framtida krav på hållbarhet och robusthet, bland annat genom att i första hand effektivisera och kombinera befintliga trafikslag innan nya, stora investeringar görs (Regeringen, 2012). I den regionala planeringen för transportinfrastruktur i Västra Götaland lyfts dessutom vikten av att stärka tillgängligheten för kust- och landsbygdskommuner inom ramen för ett sammanhållet transportsystem (Region Västra Götaland, 2014). Mot den bakgrunden kan sjöburen kollektivtrafik ses som en möjlig, men ännu oprövad, komponent i en långsiktig mobilitetsstrategi för kustkommuner som Sotenäs.

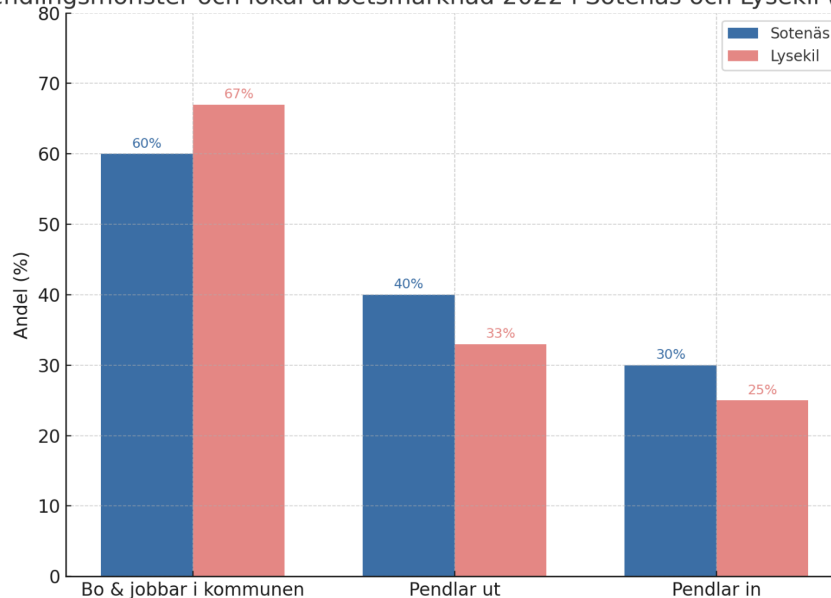
Klimatnyttan av vattenburen kollektivtrafik är dock inte given. Beräkningar i den svenskutvecklade metodrapporten bakom plattformen Travel and Climate visar till exempel

att genomsnittliga utsläpp från konventionella passagerarfärjor kan ligga runt 226 gram koldioxidekvivalenter per personkilometer, vilket är avsevärt högre än exempelvis eldrivna tåg (Larsson & Kamb, 2022). Internationella synteser pekar samtidigt på att färjor i många fall ger högre utsläpp per personkilometer än både buss och flyg, särskilt vid höga hastigheter och låg beläggning (Ritchie, 2020). Detta innebär att teknikval, energislag, hastighet och beläggningsgrad får stor betydelse för om sjöburen trafik i praktiken bidrar till minskad klimatpåverkan.

Samtidigt pågår en snabb teknikutveckling. Under de senaste åren har flera koncept för snabbgående, utsläppsfria pendelbåtar tagits fram, bland annat Green City Ferries katamaran Beluga24, som utvecklas i batteri- och vätgasversioner för pendeltrafik i skärgårdsmiljöer (Green City Ferries, 2022). Dessa exempel illustrerar att vattenburen kollektivtrafik inte enbart behöver bygga på konventionella, fossildrivna färjor utan också kan knytas till den gröna omställningen.

För Sotenäs skulle en möjlig framtida inriktning därför kunna vara att i samverkan med grannkommuner, regionen och relevanta rederier utreda om kustläget kan användas mer aktivt i pendlingen mot större arbetsmarknadsnoder längs Bohuskusten och in mot Göteborgsregionen. En sådan studie skulle behöva analysera resandeunderlag, säsongsvariationer, restider och anslutningar till befintlig buss- och tågtrafik, liksom investeringskostnader, driftsekonomi och klimatpåverkan med olika tekniska lösningar. Dessa frågeställningar ligger utanför ramen för denna rapport men pekar på hur kommunens maritima profil och arbete med grön omställning skulle kunna kopplas närmare mobilitets och arbetsmarknadsfrågorna på längre sikt.

Figur 48. Pendlingsmönster och lokal arbetsmarknad 2022 i Sotenäs och Lysekil (% av sysselsatta)

Figur 48. Pendlingsmönster och lokal arbetsmarknad 2022 i Sotenäs och Lysekil (% av sysselsatta).

Diagrammet visar tydligt att Sotenäs har lägre andel som arbetar i den egna kommunen och högre utpendling, medan Lysekil i högre grad fungerar som ett regionalt arbetscentrum med fler som både bor och jobbar inom kommunen.

Den nuvarande näringslivsstrukturen i Sotenäs och Lysekil – med stark industriell bas, begränsad tjänstesektor och tydliga pendlingsmönster – påverkar i hög grad villkoren för företagande och lokal entreprenörskap. Båda kommunerna kännetecknas av många små och medelstora företag, ofta familjeägda och verksamma inom fiske, bygg, turism och service. Företagandet spelar en central roll för att upprätthålla sysselsättning, innovation och lokal utveckling, särskilt i mindre arbetsmarknader som dessa. Samtidigt möter många företag utmaningar kopplade till säsongvariationer, kompetensförsörjning och tillgång till arbetskraft.

I nästa avsnitt belyses därför hur företagandet ser ut i Sotenäs och Lysekil – utvecklingen över tid, nyföretagandet, branschfördelningen och hur lokala förutsättningar påverkar entreprenörskapets tillväxtmöjligheter.

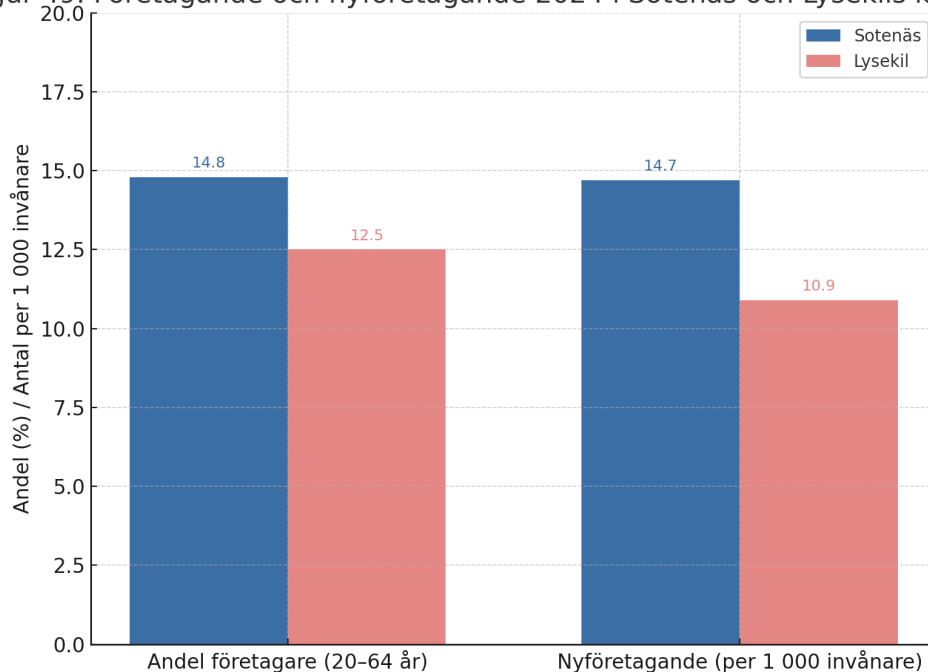
10.5 Företagande och entreprenörskap

Företagandet är en central del av Sotenäs och Lysekils lokala ekonomi och en indikator på den entreprenöriella aktiviteten i området. Enligt Ekonomifakta (2024) utgjorde företagare 14,8 % av den arbetsföra befolkningen (20–64 år) i Sotenäs. I Lysekil var motsvarande andel 12,5 %, vilket är något under riksgenomsnittet (≈ 11 %). Detta bekräftar att Sotenäs har ett mer utpräglat småföretagarmönster, där många är egenföretagare inom fiske, bygg, service och turism. Sett till nyföretagande startades i genomsnitt 14,7 nya företag per 1 000 invånare (16–64 år) i Sotenäs under 2024, vilket är högre än riksgenomsnittet ($\approx 11,2$). I Lysekil var motsvarande siffra 10,9 per 1 000 invånare, vilket ligger något under rikets nivå.

Utvecklingen över tid visar att Sotenäs sedan 2015 har haft ett stabilt högt nyföretagande, medan Lysekil har varierat men haft en uppgång efter pandemin. Den höga andelen småföretag i Sotenäs skapar lokal sysselsättning och stärker den ekonomiska resiliensen, men innebär också en sårbarhet för konjunktursvängningar och generationsväxlingar.

Sammanfattningsvis kan Sotenäs beskrivas som en kommun med ett starkt entreprenörsklimat och hög företagsaktivitet, medan Lysekil har en något större andel anställda i större företag, främst inom industri och vård. Båda kommunerna är dock beroende av att främja innovation, nyföretagande och kompetensförsörjning för att stärka sin långsiktiga konkurrenskraft.

Figur 49. Företagande och nyföretagande 2024 i Sotenäs och Lysekils kommuner

Figur 49. Företagande och nyföretagande 2024 i Sotenäs och Lysekils kommuner.

Diagrammet visar tydligt att Sotenäs har både en högre andel företagare och fler nystartade företag per invånare än Lysekil, vilket bekräftar kommunens starka småföretagarprofil och entreprenöriella dynamik.

10.6 Lokalt entreprenörskap och framtida behov.

Sotenäs och Lysekil har båda ett aktivt småföretagarklimat där lokala initiativ, nätverk och samarbete mellan kommun, näringsliv och utbildningsaktörer är centrala för fortsatt utveckling. I Sotenäs utgör Symbioscentrum en viktig plattform för att stödja gröna affärsmodeller och cirkulär ekonomi, vilket kan bidra till att stärka det lokala entreprenörskapet och skapa nya arbetstillfällen.

Samtidigt står båda kommunerna inför utmaningar kopplade till kompetensförsörjning, generationsväxling och finansiering för småföretag, särskilt inom bygg, turism och livsmedelsindustri. För att säkra långsiktig tillväxt krävs därför satsningar på ungt entreprenörskap, innovation och hållbara företagsmiljöer i samverkan med regionala aktörer och utbildningssystemet.

11. Analys

Sotenäs och Lysekil uppvisar år 2025 liknande demografiska mönster med åldrande befolkningar, svag tillväxt och behov av inflyttning. Befolkningen i Sotenäs är stabil runt 9 100 invånare (2024), medan Lysekils folkmängd minskat till ca 13 900. Båda kommunerna har betydande födelseunderskott – exempelvis föddes endast 52 barn mot 104 avlidna i Sotenäs under 2024 – vilket innebär att inflyttning krävs för att upprätthålla befolkningstalen. Andelen äldre är mycket hög: över en tredjedel av invånarna är 65 år eller äldre i Sotenäs (36 %) och Lysekil (33 %), att jämföra med omkring 20 % i riket. Detta återspeglas i de höga försörjningskvoterna – cirka 105–109 i de två kommunerna, bland de högsta i landet (SCB, 2025). – vilket innebär en tung försörjningsbörda på den arbetsföra befolkningen. De små ungdomskullarna och nettoutflyttning av unga vuxna förstärker obalansen; många lämnar för studier och arbete på större orter. Under sommarmånaderna förändras dock befolkningsbilden drastiskt – Sotenäs befolkning flerdubblas av turister och deltidsboende under högsäsong. Turismen ger visserligen ett välkommet ekonomiskt tillskott, men skapar också påfrestningar på kommunal service (t.ex. sjukvård, äldreomsorg) utan motsvarande skatteintäkter från dessa tillfälliga invånare. Sammantaget står kommunerna inför en tudelad demografisk utmaning: å ena sidan en krympande och åldrande permanentbefolkning, å andra sidan stora säsongsvariationer. Detta försvårar långsiktig planering av service och infrastruktur och ökar behovet av strategier för att attrahera nya, yngre invånare.

Arbetsmarknadsmässigt har Sotenäs och Lysekil relativt starka lägen men med risk för framtida obalanser. Sotenäs uppvisar i nuläget exceptionellt låg arbetslöshet – cirka 3,8 % i

slutet av 2024, lägst i norra Bohuslän – och även Lysekil ligger under rikssnittet med omkring 5 % arbetslöshet. Den höga förvärvsfrekvensen och låga arbetslösheten tyder på en robust lokal arbetsmarknad, men indikerar också risk för arbetskraftsbrist när en stor andel av arbetsstyrkan närmar sig pensionsålder. Redan i dag rapporteras brist på viss kompetens inom exempelvis industri, vård och teknik, och många arbetsgivare kan få svårt att rekrytera när allt fler går i pension kommande år. Samtidigt är pendlingen omfattande. Nästan 1 800 Lysekilsbor pendlar till arbete utanför kommunen (framförallt Uddevalla och Göteborg), och även många Sotenäsbor arbetspendlar till omgivande orter. Omvänt pendlar över 1 400 personer in till Lysekil från grannkommuner (bl.a. Uddevalla, Munkedal och Sotenäs). Dessa utbyte visar att det finns lokala arbetstillfällen som attraherar kompetens utifrån, men understryker också behovet av goda kommunikationer och regional samverkan inom arbetsmarknadsregionen. Situationen kan beskrivas som paradoxal: det finns gott om jobb och mycket låg arbetslöshet, men det lokala arbetskraftsutbudet är begränsat. Utmaningen framåt blir att trygga kompetensförsörjningen – dels genom utbildning och matchning av nuvarande invånare, dels genom att locka nya inflyttare med rätt kompetens.

Näringslivet i de båda kustkommunerna präglas av en mix av traditionella basnäringar och nya initiativ, med vissa lokala skillnader. Historiskt har fiske, sjöfart och tillverkningsindustri varit betydelsefulla i regionen. Lysekil har en bakgrund som industristad (med bl.a. oljeraffinaderi och petrokemisk industri), medan Sotenäs är känt för fiskberedning, marina livsmedel och turism. Turistnäringen är omfattande sommartid i båda kommunerna tack vare det attraktiva kustläget. Strukturella omställningar påverkar dock näringslivet. Fiskerinäringen har effektiviserats och måste anpassas till hållbara uttag av marina resurser. Den traditionella industrin, särskilt i Lysekil, står inför klimat- och gröna omställningskrav – exempelvis behov att minska utsläpp och på sikt diversifiera bort från fossilbaserad produktion. Samtidigt öppnar omställningen möjligheter för nya affärsområden inom grön ekonomi och teknik. Satsningar som redan görs lokalt kan fungera som förebilder. Sotenäs har profilerat sig inom industriell och social symbios genom det prisade Symbioscentrum i

Kungshamn. Genom symbiosverksamheten kopplas företag samman så att en aktörs restprodukt blir en annans råvara – till exempel tas spill från fiskindustrin om hand för att producera djurfoder eller biogas istället för avfall. Detta cirkulära arbetssätt har gett både miljömässiga vinster och nya jobb lokalt. Symbioscentrum fungerar även som en multihelix-arena där näringsliv, kommun, akademi och civilsamhälle möts för att driva hållbar innovation. Potentialen framöver ligger i att vidareutveckla och sprida dessa modeller så att fler branscher – även Lysekils företag – involveras i cirkulära samarbeten. Utmärkande för båda kommunerna är också ett livligt småföretagande; Sotenäs har en särskilt hög andel företagare (nära 15 % av de sysselsatta, bland de högsta i landet) (Ekonomifakta, 2024). och högt nyföretagande (Ekonomifakta, 2024). Entreprenörskapet är en styrka, inte minst inom besöksnäring och lokala tjänster, men många företag är små och konjunkturkänsliga. Nystartade verksamheter behöver tillgång till kompetens, kapital och affärsnätverk för att växa. Här spelar regional samverkan och projekt som SIRR (Sustainability, Innovation & Resilience in Rural areas) en viktig roll genom att via lokala hubbar knyta samman innovatörer, entreprenörer och forskare i området. Genom sådana plattformar – exempelvis Societal Impact Hub West och Symbioscentrum – kan kommunerna dra nytta av synergier mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi för att främja innovation och attrahera nya kompetenser till de marina och gröna näringarna.

Livsmiljö och boendesituation utgör både en utmaning och nyckelfaktor för Sotenäs och Lysekil. Bostadsmarknaden är ansträngd i båda kommunerna, med underskott på bostäder i flera kategorier. Framför allt saknas prisrimliga bostäder för unga vuxna och barnfamiljer samt anpassade boenden för äldre. I Sotenäs är situationen särskilt svår; småhus och ägarlägenheter dominerar beståndet och många fastigheter ägs av utomstående som fritidshus, vilket pressar upp prisnivån. Hus- och bostadsrättspriserna hör till de högsta i hela Västra Götaland. Detta gör det svårt för lokala hushåll – särskilt förstagångsköpare – att ta sig in på bostadsmarknaden. Bristen på året-runt-boenden riskerar i sin tur att hämma inflyttning av arbetskraft och unga familjer. Lysekils kommun pekar i sin bostadsförsörjningsplan ut

behovet av fler hyreslägenheter och en blandad bostadsstruktur för att motverka boendesegregation, till exempel genom enklare bostäder för unga och attraktiva seniorboenden i centrala lägen. Ett relaterat hinder är kommunikationer och infrastruktur. Geografiskt ligger båda orterna relativt perifert längst ut vid kusten, med begränsad anslutning till större vägnät och kollektivtrafik. Lysekil saknar fast förbindelse över Gullmarsfjorden och har långa omvägar till E6:an, vilket försvårar pendling och godstransporter. Kollektivtrafiken är sparsam och många pendlare är beroende av bil. Digital infrastruktur har byggts ut i delar av kommunerna, men fortfarande saknas heltäckande bredbandslösningar – något som är en förutsättning för distansarbete och företagande i modern landsbygd. Även ur ekonomisk synvinkel står invånarna inför blandade villkor. Inkomstnivåerna i Sotenäs och Lysekil ligger ungefär i nivå med riksgenomsnittet. För 2023 uppskattades medianinkomsten till cirka 343 400 kronor i Sotenäs och 326 700 kronor i Lysekil (SCB, 2023). Samtidigt behöver inkomsterna förstås i relation till bostadsmarknadens villkor. De höga boendekostnaderna och det begränsade utbudet av permanenta bostäder gör det svårare för yngre hushåll och nyinflyttade att etablera sig, vilket i förlängningen påverkar arbetskraftsförsörjningen.

Sammantaget befinner sig Sotenäs och Lysekil i en liknande socioekonomisk situation. Den åldrande befolkningen, det svaga flyttnettot bland unga och de höga försörjningskvoterna innebär att frågor om kompetensförsörjning, välfärd och serviceplanering blir centrala under kommande år. Samtidigt visar analysen att det finns tydliga styrkor att bygga vidare på: ett aktivt näringsliv med starka marina kluster, en tradition av småföretagande och flera pågående satsningar inom cirkulär ekonomi och hållbar turism (Sotenäs Symbioscentrum, 2021; Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Ett återkommande tema i materialet är att kommunernas platskvaliteter – kustmiljön, föreningslivet och närheten till havet – upplevs som viktiga tillgångar. Dessa värden kan användas mer medvetet i arbetet med att attrahera nya invånare och företag, inte minst genom att vända sig till deltidsboende och återkommande besökare som redan har en relation till

platsen. För att detta ska bli möjligt behöver flaskhalsar som bostadsbrist, infrastruktur och kompetensbrist hanteras parallellt.

Utifrån analysen framträder några prioriterade utvecklingsområden. För det första behöver kedjan mellan utbildning, praktik och rekrytering stärkas inom de branscher som är särskilt viktiga lokalt – marin livsmedelsindustri, industriell produktion, vård och omsorg samt besöksnäring. För det andra krävs ett mer varierat och långsiktigt hållbart bostadsutbud, där framför allt hyresrätter och mellanstora boenden gör det lättare för unga och nyinflyttade att etablera sig. För det tredje är satsningar på mobilitet och digital infrastruktur avgörande för att vidga arbetsmarknadsregionen och minska säsongssårbarheten. För det fjärde behövs fortsatt stöd till omställning och diversifiering i näringslivet, med fokus på cirkulära affärsmodeller och utveckling av små och medelstora företag (Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Dessa utvecklingsområden tas i nästa kapitel upp i en mer samlad diskussion om Sotenäs och Lysekils långsiktiga utmaningar och behov.

12. Utmaningar och behov

Sotenäs och Lysekil står 2025 inför tydliga socioekonomiska utmaningar som framför allt hänger ihop med demografin, kompetensförsörjningen och behovet av omställning i näringslivet. Båda kommunerna har en hög andel äldre invånare och svag nettotillväxt. I Lysekil minskade befolkningen till cirka 13 907 invånare år 2024 (–62 jämfört med året innan), medan Sotenäs låg relativt stabilt kring 9 100 invånare (+52 under 2024 genom inflyttning) (SCB, 2025). Födelseunderskotten är tydliga; i Sotenäs registrerades exempelvis 52 födselar och 104 dödsfall 2024 (SCB, 2025). Andelen 65+ uppgår till omkring en tredjedel i båda kommunerna (cirka 36 % i Sotenäs och 33 % i Lysekil), att jämföra med cirka 20 % i

riket (Regionfakta, 2025). Detta innebär en hög försörjningskvot och ett växande tryck på vård, omsorg och andra tjänster, samtidigt som en mindre andel i arbetsför ålder ska bära en större del av skatteunderlaget.

Konsekvenserna märks också i skolans värld. När små ungdomskullar kombineras med utflyttning för studier och arbete minskar underlaget för skola och barn- och ungdomsverksamhet. På sikt kan det urholka både kvalitet och likvärdighet om verksamheter måste slås ihop eller läggas ned. Samtidigt förändras befolkningsbilden dramatiskt under sommarmånaderna när turister och deltidsboende flerdubblar den faktiska befolkningen. Det ger ett viktigt ekonomiskt tillskott, men innebär också säsongsvisa toppar i belastningen på infrastruktur, vård, äldreomsorg och andra kommunala funktioner utan att skattebasen följer med i samma takt (Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Arbetsmarknadsläget kan beskrivas som starkt men sårbart. Vid slutet av 2024 låg arbetslösheten i Sotenäs runt 3,8 % och i Lysekil omkring 5,3 %, båda under riksgenomsnittet (SCB, 2025). Den låga arbetslösheten speglar en god efterfrågan på arbetskraft, men innebär också en reell risk för brist, särskilt när en stor del av arbetsstyrkan närmar sig pensionsåldern. Redan i dag rapporteras svårigheter att rekrytera inom industri, vård och teknik. Den omfattande pendlingen i båda riktningar visar att det finns attraktiva arbetstillfällen, men understryker samtidigt behovet av fungerande vägar, kollektivtrafik och regional samordning för att vidga matchningen på arbetsmarknaden.

Näringslivet i de två kommunerna präglas av både kontinuitet och förändring. Fiske, sjöfart och tillverkning har historiskt varit bärande, med Lysekils industriprofil och Sotenäs marina livsmedelsindustri som tydliga exempel. Under senare år har nya satsningar vuxit fram inom cirkulär ekonomi, maritima näringar, turism och olika former av småföretagande (Sotenäs Symbioscentrum, 2021). Samtidigt innebär global konkurrens, teknisk utveckling och ökade hållbarhetskrav att även etablerade företag behöver ställa om. Mindre företag har inte alltid

de resurser som krävs för kompetensutveckling, digitalisering eller klimatanpassning. Utan stöd riskerar omställningen att gå långsamt, vilket kan försvaga konkurrenskraften på sikt.

En annan återkommande fråga gäller boende och tillgänglighet. Bostadsmarknaden domineras av småhus och äganderätter i attraktiva kustlägen, med prisnivåer som gör det svårt för yngre hushåll och nyinflyttade att etablera sig. Bristen på hyresrätter och mellanstora bostäder begränsar rörligheten. För deltidsboende som funderar på att bosätta sig permanent är steget ofta stort – både ekonomiskt och praktiskt. Till detta kommer transport- och pendlingsfrågor. Försämrade eller glesa förbindelser mot större regionala arbetsmarknader gör det svårare att kombinera ett boende i Sotenäs eller Lysekil med arbete eller studier på annan ort, vilket i sin tur påverkar kommunernas attraktionskraft för yrkesverksamma i arbetsför ålder (SCB, 2025; Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Utifrån denna samlade bild framträder några prioriterade behov tydligt. För det första behövs en mer sammanhållen kompetensförsörjningskedja som binder ihop utbildning, praktik, vuxenutbildning och rekrytering inom de branscher som är särskilt viktiga lokalt – industri, marin livsmedelsnäring, vård och omsorg samt besöksnäring. Här kan multi-helix-arenor som Symbioscentrum och Societal Impact Hub West spela en aktiv roll genom att fungera som mötesplatser mellan skola, arbetsgivare och utbildningsanordnare (Interreg North Sea/SIRR, 2025).

För det andra behövs ett mer varierat och långsiktigt hållbart bostadsutbud. Fler hyresrätter och bostäder i mellanprissegmentet skulle göra det lättare för unga vuxna, barnfamiljer och inflyttande arbetskraft att etablera sig. Det handlar både om nyproduktion och om att använda befintligt bestånd på ett mer flexibelt sätt, till exempel genom omvandling av fritidshus till permanentboende där det är lämpligt.

För det tredje är mobilitet och digital infrastruktur avgörande. För att vidga arbetsmarknadsregionen och minska säsongssårbarheten behövs goda möjligheter att pendla, distansarbeta och driva företag som är beroende av stabil uppkoppling. En möjlig

vidareutveckling av mobilitetsstrategin är att pröva om Sotenäs kustläge kan utnyttjas mer systematiskt genom sjöburen kollektivtrafik. I såväl den nationella transportpolitiken som den regionala infrastrukturplaneringen betonas ett trafikslagsövergripande perspektiv och fyrstegsprincipen, där alternativa lösningar och ett mer effektivt utnyttjande av befintlig infrastruktur ska prövas innan nya, omfattande investeringar genomförs (Regeringen, 2012; Region Västra Götaland, 2014). Samtidigt visar klimatberäkningar att konventionell färjetrafik ofta har relativt höga utsläpp per personkilometer, vilket innebär att klimatnyttan av sjöburen kollektivtrafik i hög grad beror på teknikval, energislag och beläggning (Larsson & Kamb, 2022; Ritchie, 2020). Nya koncept för snabbgående, batteri- eller vätgasdrivna pendelbåtar, som de eldrivna färjor som utvecklas för pendeltrafik i skärgårdsmiljöer, illustrerar samtidigt att vattenburen kollektivtrafik kan kombineras med mycket låg klimatpåverkan om rätt förutsättningar finns (Green City Ferries, 2022). För Sotenäs utgör detta en möjlig framtida forsknings- och utvecklingsfråga: att närmare utreda om, och i så fall hur, kustläget kan integreras i långsiktiga pendlingslösningar mot större regionala arbetsmarknader. Ett mer sammanhållet synsätt på fysisk och digital infrastruktur kan bidra till att göra det möjligt att bo permanent i Sotenäs eller Lysekil och samtidigt ha sin arbetsmarknad i ett större geografiskt område.

För det fjärde krävs fortsatt stöd till omställning och diversifiering i näringslivet. Det kan handla om affärsutveckling, testmiljöer för cirkulära affärsmodeller, rådgivning kring generationsskiftet och kapitalförsörjning för små och medelstora företag. Här kan lokala och regionala aktörer, inklusive SIRR-projektet, bidra genom att koppla samman företag med forskningsmiljöer, investerare och andra kommuner med liknande utmaningar (Sotenäs Symbioscentrum, 2021; Interreg North Sea/SIRR, 2025).

Tillsammans pekar dessa utmaningar och behov på att Sotenäs och Lysekil befinner sig i ett känsligt men också möjlighetspäckat läge. Rapportens resultat kan användas som underlag för kommunernas strategiska planering, för Symbioscentrums och Societal Impact Hub Wests fortsatta arbete och för det gemensamma lärandet inom SIRR-samarbetet. Hur kommunerna

lyckas kombinera sina starka platskvaliteter med lösningar på de demografiska och strukturella problemen blir avgörande för den långsiktiga utvecklingen.

Referenslista

Arbetsförmedlingen (2025) 'SoA – Månadsstatistik: Arbetssökande 16–64 år (antal/andel)'. https://statistik.arbetsformedlingen.se/extensions/Manadsstatistik_sid2/Manadsstatistik_sid2.html.

Ekonomifakta (2024) 'Regional statistik: Andel företagare, Sotenäs'.

<https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Vastra-Gotalands-lan/Sotenas/?var=17253&compare=1>.

Ekonomifakta (2024) 'Regional statistik: Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen), Sotenäs'. <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Vastra-Gotalands-lan/Sotenas/?var=17255&compare=1>.

Ekonomifakta (2024) 'Regional statistik: Nyföretagande, Sotenäs'. Tillgänglig på: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Vastra-Gotalands-lan/Sotenas/?var=17254&compare=1>.

Hemnet (2025) 'Sök bostad: Alla slutpriser för bostäder – Sotenäs kommun'. Tillgänglig på: https://www.hemnet.se/salda/bostader?location_ids%5B%5D=17862.

Regeringen (2012) *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem*. Proposition 2012/13:25. Stockholm: Näringsdepartementet.

Region Västra Götaland (2014) *Länsplan för regional transportinfrastruktur 2014–2025*. Göteborg: Region Västra Götaland.

Regionfakta (2025) 'Västra Götalands län: Försörjningskvot'. Tillgänglig på: <https://www.regionfakta.com/vastra-gotalands-lan/befolkning-och-hushall/befolkning/forsorjningskvot/>.

Sotenäs kommun (2025) 'Kommun & politik: Kommunfakta'. Tillgänglig på: <https://www.sotenäs.se/kommunpolitik/kommunfakta.4.1c57d2e015af6ee71f833e2e.html>.

Sotenäs kommun (2022) *Socioekonomisk analys av Sotenäs kommun*. Trollhättan: Högskolan Väst och Sotenäs kommun.

Sotenäs Symbioscentrum (2020) *Årsberättelse 2020*. Sotenäs: Sotenäs kommun.

Sotenäs Symbioscentrum (2021) *Årsberättelse 2021*. Sotenäs: Sotenäs kommun.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Hitta statistik: Förvärvsarbetande – ett sysselsättningsbegrepp'.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/arbetsmarknad/sysselsattning-forvarvsarbete-och-arbetstider/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/produktrelaterat/Fordjupad-information/forvarvsarbetande--ett-sysselsattningsbegrepp-avser-data-aren-1993-2019/>.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Andel förvärvsarbetande 20–64 år efter födelseregion'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0207__AM0207Z/Fo rvFodRegN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Antal helårsekvivalenter som försörjs med sociala ersättningar och bidrag 20–64 år efter region och ålder. Månad 2014M01–2024M06'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__HE__HE0000/HE0000T01N/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Antal hushåll och personer efter region, hushållstyp grov, antal barn och ålder på yngsta barnet i hushållet. År 2011–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101S/Hush allT10/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Antal hushåll och personer efter region, hushållstyp och antal barn. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101S/Hush allT05/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Antal lägenheter efter region och hustyp (inklusive specialbostäder). År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BO__BO0104__BO0104D/BO 0104T01/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Antal lägenheter efter region, hustyp och upplåtelseform (inklusive specialbostäder). År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_BO0104_BO0104D/BO0104T04/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Befolkning 16–95+ år efter region, utbildningsnivå, ålder och kön. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_UF_UF0506/UtbBefRegionR/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Befolkningen 16+ år (RAMS) efter region, sysselsättning, ålder och kön. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207H/BefSyssAldKonK/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Befolkningen 16–74 år (RAMS) efter region, sysselsättning, ålder och kön, ny tidsserie. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/BefSyssAldKonKN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Befolkningens medelålder efter region och kön. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101B/BefolkningMedelAlder/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Demografisk försörjningskvot (R2). Antalet yngre och äldre i relation till antalet i åldern 20–64 år, efter region. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM9906_AM9906D/RegionInd19R2/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Ekonomisk standard för personer efter region, födelseland, antal år i Sverige och ålder 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HE_HE0110_HE0110F/TabDispI58/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Flyttningar efter födelseregion, region, ålder och kön. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101J/FlyttFodReg/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Folkmängden efter region, civilstånd, ålder och kön. År 2010–2025'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/BefolkningNy/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Folkmängden per region efter medborgarskap och kön. År 2015–2025'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101Y/FolkMedDesoMedKonN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Försålda småhus efter region (kommun, län, riket) och fastighetstyp. År 2010–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BO_BO0501_BO0501B/FastprisSHRegionAr/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Förvärvsarbetande pendlare 16–74 år över kommungräns (RAMS) efter kommun och kön, ny tidsserie. År 2019–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/PendlingKN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Förvärvsarbetande 16–74 år med arbetsplats i regionen (dagbefolkning) (RAMS) efter region, arbetsställets sektortillhörighet, ålder och kön, ny tidsserie. År 2019–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/DagSektAldKN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Förvärvsarbetande 16–74 år med arbetsplats i regionen (dagbefolkning) (RAMS) efter region, näringsgren SNI 2007 och kön, ny tidsserie. År 2019–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0207__AM0207Z/DagSni07KonKN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Förvärvsarbetande 16–74 år med bostad i regionen (nattbefolkning) (RAMS) efter region, arbetsställets sektortillhörighet, ålder och kön, ny tidsserie. År 2019–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0207__AM0207Z/NattSektAldKN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Förvärvsarbetande 16–74 år med bostad i regionen (nattbefolkning) (RAMS) efter region, näringsgren SNI 2007 och kön, ny tidsserie. År 2019–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0207__AM0207Z/NattSni07KonKN/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Låg respektive hög ekonomisk standard efter region och ålder. År 2023'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__HE__HE0110__HE0110I/Tab4InkDesoN1/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Sammanräknad förvärvsinkomst för boende i Sverige den 31/12 resp år efter region, kön, ålder och inkomstklass. År 2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__HE__HE0110__HE0110A/SamForvInk2/.

Statistiska centralbyrån (2025) 'Statistikdatabasen: Sammanräknad förvärvsinkomst för boende i Sverige hela året efter region, utbildningsnivå, kön och ålder. År 2010–2024'.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__HE__HE0110__HE0110A/SamForvInk1c/.

FN (2015) *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. New York: United Nations.

Europeiska kommissionen (2019) *The European Green Deal*. Bryssel: Europeiska kommissionen.

UNDP (2020) *Human Development Report 2020: The Next Frontier in Human Development*. New York: United Nations Development Programme.

Chertow, M. (2000) 'Industrial symbiosis: literature and taxonomy', *Annual Review of Energy and the Environment*, 25, s. 313–337.

Interreg North Sea Region (2025) *Sustainable, Innovative, Resilient Regions*. Projektbeskrivning.

SFS 1974:152 (1974) *Regeringsformen*. Stockholm: Sveriges riksdag.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) (2025) 'Statistik & analys: Nybörjare'. <https://www.uka.se/statistik--analys/hogskolan-i-siffror/statistik/beskrivningar-av-statistiken-i-databasen-hogskolan-i-siffror/utbildning-pa-grundniva-och-avancerad-niva/nyborjare.html>.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) (2025) 'Statistik & analys: Nybörjare på högskola per kommun'. https://www.uka.se/statistik--analys/hogskolan-i-siffror/statistik/statistikomrade.html?statq=https%3A%2F%2Fstatistik-api.uka.se%2Fapi%2Ftotals%2F28%3Funiversity%3D1%26year%3DVT2021%26group_slug%3D1817f5c636db93f14474ba155b86955d1a3e9b83.

Larsson, J. och Kamb, A. (2022) *Methodology Report for Travel and Climate* (www.travelandclimate.org). Version 3.0. Göteborg/Stockholm: Chalmers tekniska högskola och Kungliga Tekniska högskolan.

Ritchie, H. (2020) 'Which form of transport has the smallest carbon footprint?', *Our World in Data*.

Västtrafik (2024) *Älvtrafiken i Göteborg – linjer och tidtabeller*. Göteborg: Västtrafik AB.

Styrsöbolaget (2024) *Skärgårds- och älvtrafik i Göteborg*. Göteborg: Styrsöbolaget.

Green City Ferries (2022) *Beluga24 – eldriven snabbfärja för pendeltrafik*. Stockholm: Green City Ferries AB.

